YA:SUKONO WADE TABO MA:TIYUTE AKULOLIYA

Ya:sukono Mabu Epono Mailono Tanalo
Luk 3.23-38

1 Ya:su Kelisoko ebe Da:ibidikono walone gudula, ega:walo Da:ibidiko ebe A:ibalayamakono walone dawala, ebene me ebe Ya:sukono mabu epono mailono tanalola.

2 A:ibalayamako tetene wagilimite Da:ibidiko teta:mo pemaiga, Ya:sukono mabu epono tanalo ma kunula —
A:ibalayamakono gudu Aisa:ketela.
Aisa:kekono gudu Ya:ikobotela.
Ya:ikobokono gudu Yudatela, wiyasiya Yudako kapiya kosiyodiliya:, ebeno nani ega:walo ekaki epetapi eba:go nilukulinamiya.*
3 Yudakono gudi netewa Peleseko ega:walo Silako, ibino menoko Ta:imatela.
Pelesekono gudu Esalonatela.
Esalonakono gudu Lamatela.
4 Lamakono gudu Aminadabatela.
Aminadabakono gudu Nasonatela.
Nasonakono gudu Samonotela.
5 Samonokono gudu Bowasetela, ebe guduno menoko La:iya:batela.

---

* **1:2:** Buka ka:la:mioledawa, modobola a:ma: me tanalo niyatawa, Yu epo magumulo 12 gu tanebapiate ilukulinamiya, iba:te Ya:ikobokono 12 dubu guda:godone maimiya.

Bowasekono gudu Obedatela, ebe guduno menoko Lutitela.
Obedakono gudu Yesitela.
6 Yesikono gudu Da:ibiditela, ebete Isalaela opono Kawo Elawodubuma: eda:nami.

Ebene Da:ibidiko tetene wagilimite Yekonayako teta:mo pemaiga, Ya:sukono mabu epo me ebe Yu epo Kawokawo Elawodubula, ibino mailono tanalo ma kunula —
Da:ibidikono gudu Solomonotela, ebe guduno menokote dopamo Ulayakono kamiyalema: eda:nami.
7 Solomonokono gudu Liyobaumatela.
Liyobaumakono gudu Abayatela.
Abayakono gudu A:isatela.
8 A:isakono gudu Yosapatatela.
Yosapatakono gudu Yolamatela.
Yolamakono gudu Usayatela.
9 Usayakono gudu Yautamatela.
Yautamakono gudu A:iyasatela.
A:iyasakono gudu Esekayatela.
10 Esekayakono gudu Ma:na:satela.
Ma:na:sakono gudu A:monatela.
A:monakono gudu Yausayatela.
11 Yausayakono gudu Yekonayatela, wiyasiya ebe kapiya kosiyodiliya:, ebeno ekaki epetapi eba:go nilukulinamiya. Yekonayako tetelo Ba:baloni gowelaopiate pelamete Isalaela opo epo elawamo puwatete ibino Ba:baloni oponomamo ebo magataliya.

12 Ebene gowelaopiate ibi Ba:baloni opamo demagataliya, ebe tetene wagilimite Yausepeko teta:mo pemaiga, Ya:sukono mabu epono tanalo ma kunula —
Yekonayakono gudu Siyatiyelatela.
Siyatiyelakono gudu Selababelatela.
13 Selababelakono gudu Abiyudatela.
Abiyudakono gudu Elayakimitela.
Elayakimikono gudu A:isotela.
14 A:isokono gudu Sa:idokatela.
Sa:idokakono gudu A:ikimitela.
A:ikimikono gudu Eliyudatela.
15 Eliyudakono gudu Eliyesatela.
Eliyesakono gudu Ma:ta:natela.
Ma:ta:nakono gudu Ya:ikobotela.
16 Ya:ikobokono gudu Yausepetela. Yausepeko ebe Ma:likono awila ega:walo Ma:lite Ya:suko alaimiya, ebe gudu epate Godokono Alibodawa Kelisoma: ka:minaka.
17 Ebema: Ya:sukono mabu epono tanalo ma kunula. A:ibalayamakono tetene wagilimite Da:ibidikono teta:mo pemaiga 14 epola, ega:walo Da:ibidikono tetene wagilimite gowelaopiate epo Ba:baloni opamo demagataliya ebe teta:mo pemaiga 14 epola, ega:walo Ba:baloni tetene wagilimite Kelisokono teta:mo pemaiga 14 epola.

Ya:su Kelisokono Awokala Tanalo
Luk 2.1-7

18 Ebene Ya:su Kelisote keba kunu kawokaliyale, me ebe tanalola. Ebeno menoko Ma:liko Yausepetamo natamiya, ebene iba:te kapiyama: eda:no, Ma:lite dopamo iyatawiya

ebete Godokono Uliyanamo lamituma: eda:te
gudu kalaimimene.
19 Ebeno awi Yausepeko ebe wade tuputupu-
dawanomola. Ebema: ebete Ma:liago kapiyama:
eda:no ebete ebeno lamituma: eda: tanalo diy-
atawiya, ebe tetelo ebe ubila Ma:liko gelebadiago
alibutima:, mabu ebe ubia:nola epono ololo apulo
ebetamo ilipo ikaema:.
20 Wiyasiya ebete me tanalo eba malagidilolo
Kawodawa Godokono nopodawate iyo gabodo
ebetamo maiganate negeni, “Da:ibidikono
a:la:mu Yausepe, a:ma:le Ma:liko a:imano
kamiyalema: eda:ma: akotoletola:la:, mabu ebeno
tepo magumulo da:luta ebe gudu Godokono
Wade-talena Uliyanate ebetamo ikami.
21 Iyo, ebete dubu gudu kalaimimene
ebene a:ma: ebeno mailo Ya:suma: neka:miye,
mabu ebete ebeno epo ibino iyaiya kuba
osiyodilole magumune uwatete ibino igilo
ka:mula:lelaemene.”†
22 Ebene me tanalo bilibilinomate emaimiya,
Kawodawa Godote ebeno woki awokalimi-
dawado degiya ebe tabote nanitaboma: keda:ma:,
iyo, iyalo tetelo ebete tabo ma kunu giya,

23 “Buwelete lamituma: eda:te dubu gudu kalaim-
imene,
ebene iba:te ebeno mailo Ima:nuwelama:
keka:ima:na:.”

Buka ka:la:mioledawa, modobola a:ma: niyatawa
me Ima:nuwela mailono magumu nitana ‘Godote

† **1:21:** Ya:su mailono magumu nitana ‘Godoko ebe Igilo Mula:dawala.’

ago nokolina.’

24 Ebema: Yausepete u wata baine maiganate
Godokono nopodawate ebe beda: tabo
kananiyale, ebete ebe tabamo tuduwatate
Ma:liko ebeno kamiyalema: ebo lawiya.
25 Wiyasiya Ma:lite gudu Ya:suko alaimia:no
Yausepete dopamo eba:go kapiyama: kediya:,
ebene Ma:lite Godokono gudu dalaimiya ebe
tetelo Yausepete ebe Ya:suma: ebo ka:miya.

2

Mulolo Mawele Ka:la:miolepi Dubuno Tanalo

1 Elodite Yudiya opolo Kawo Elawodubuma:
eba eda:nalo, idoko idilo Ya:sute ebe opono
Beteliyama duliyomololo ebo awokalani.
Ebene egela epetapi da:petoiya, ebe tetelo
mulolo mawele ka:la:miolepi dubate egelate
da:pemaiganako eba apune mulu opone
pelamiya Yudiya opono kawo duliyomolo
Yelusalemamo.
2 Iba:te ma kunu pegeliya, “Keleka: Yu epono
Kawo Elawodubuma: eda:ma: dawokali ebe
gudu? Ale ebeno mawele aimano mulu opolo
umite ebe amamatema: pelaema:.”
3 Ebema: Kawo Elawodubu Elodite me
tanalo dolowiya ebeno tepo magumulo woki
bilibilinomoma: ediya, ega:walo Yelusalema
kawo duliyomololo dilukulionamiya ibi
bilibilinomate atumu woki bilibili tanalo ebo
kelawiya.
4 Ebene Godotamo kalimagono ikameopino un-
unomo watowatopi ega:walo Godokono Totomu

iyatulamepi, Elodite ibi bilibilinomo ebetamo
ka:la:mite nalateda:liya, “La:imano woki keba
kunula:ka:? La: Yu epono Kawo Elawodubu
Kelisote kebe duliyomololo nakawokalamene?”
5 Iba:te ebetamo nowamiya, “Ebete Yudiya
opono Beteliyama duliyomololo kawokalamene,
mabu Godokono woki awokalimidawate
Godokono Bukamo tabo ma kunu akuloliya,

6 ‘Beteliyama duliyomolo Yudiya opolo ditana,
Yudiya opono kawokawo elawodubu magu-
mulo
a:ma: da:pesoa:,
mabu a:ma: magumune
epono watodawate kemaigamene,
naimano Isalaela epo ebete bulame-
namene.’ ”

7 Ebene adimo tetelo Kawo Elawodubu Elodite
mawele ka:la:miolepi diya gabodo ebetamo
ebo ka:la:mini, mabu ebe ubila mawelete
kebe tetelo kemaiganiyale iba:godone ebe tete
kiyatawanama:.
8 Ebete ebe tanalo lawenate ibi eba ali-
bolenalo nanaleni, “La: tolama:wete Beteliyama
duliyomololo gudu wadenomamo nowadiawete
da:numa:ema, modobola la: walo ka:pelama:wete
na napananiyala:, ebene nale atumu ka:tote ebe
kakanamamatemamo.”
9-10 Ebema: mawele ka:la:miolepiate Elodikono
tabo olowinate gito tolameniya. Ebene iba:te
eba tolamenalo, egelate da:pemaiganako ebe
mulu opolo dopamo duminiya, ebe atu mawele
walo na:ka:numiniya. Ebe tetelo iba:te mawele

da:ka:numiniya kalakala ebo nelaweniya, o kalakala beda: kawonomola:ka:, ebene ebe mawelete ibi dopolamenate eba tonalo, gudute kebolo kowataniyale mawelete ebe tetenomamo gito nutini.

11 Ebema: iba:te ebe moto guamo nopila:onate gudu ega:walo ebeno menoko Ma:liko ebo nulameniya. Ebe tetelo iba:te ibino pupamo eba ilukulinalo gudutamo tudila:onate ebe ebo amamateniya, ebene iba:te dopamo mani kawokawonomamo duwateiya ebe nilakapo inamabu waulatelenate gudutamo ebo ikameoniya, ma kunu golodo mani, ape abutimino wade nibo inamabu, ega:walo wade nibo ii inamabu idi.

12 Ebe idokolo Godote iyolo ibi nanaleni, “La: Kawo Elawodubu Eloditamo walo akotolama:la:,” ebema: egela idilo iba:te wagilimite gabo idido ibino oponomamo ebo tolamiya.

Yausepeko Ma:liko Iba:te Isipiti Opamo Dalautiniya

13 Ebene idoko idilo Kawodawa Godokono nopodawate Yausepetamo iyolo pemaiganate ebe napanani, “Modobola a:ma: samonomamo maigawete, gudu ega:walo ebeno menoko uwata:wete Isipiti opamo nalauta:la:. La: ebolo eba nokolionalo, kebe tetelo nale la: dakanaletama la: mamo walo ebo ka:ka:pemamota, mabu tete tatalila Elodite gudu anakapuima: Beteliyama duliyomololo ka:powadimene.”

14 Ebe tetelo Yausepete maiganate gudu ega:walo ebeno menoko uwatenate Isipiti opamo to gabodo ebo toniya.

15 Ebema: iba:te Isipiti opamo nemaimite ebo
nokoliya Kawo Elawodubu Elodikono a:e teta:mo.
Me tanalote ma kunu pemaigiya Kawodawa
Godote ebeno woki awokalimidawado degiya ebe
tabote nanitaboma: keda:ma:, iyo, iyalo tetelo
ebete tabo ma kunu giya, “Naimano gudute Isipiti
opone ka:pema: nale ebe keka:imamo.”

Elodite Gudi Egege Danakapulamiya

16 Ebene mawele ka:la:miolepi dubate Elodiko
a:da: demasigiya, ebete me tanalo iyatawate
kawonomamo dowiya. Ebe ubi kawonomola
gudu Kelisoko anakapuima:, ebema: ebete
Beteliyama duliyomololo ega:walo niyakabolo
dilukulinamiya ebe epatamo gowelaopi dubu
aliboliya, iba:te tolamete netewa ulama tete
dubu gudi ega:walo a:lia:li gudi bilibilinomo
kananakapulaema:. Ebete ma kunu osiyodiliya
mabu mawele ka:la:miolepi dubate ebe aniya
kawo mawelete iyalo netewa ulama tetelo
dopamo emaigani.

17 Me tanalote ma kunu pemaigiya Kawodawa
Godote ebeno woki awokalimidawa Yelemayado
degiya ebe tabote nanitaboma: keda:ma:, iyo,
iyalo tetelo ebete tabo ma kunu giya,

18 “La:ima duliyomolo epagodone
iimi kawonomote maiga,
mabu Lesula:te ebeno gudi liyalamena!
Iyo, ebete gowelalo diina katepana:,
mabu ebeno gudi bilibilinomate
nanitabolo a:ela.”

Yausepeko Ma:liko Iba:te Isipiti Opone Walo Da:ka:piya

19 Walone tetelo Elodite da:iya, Yausepete Isipiti
opolo eba okolinalo Godokono nopodawate iyo
gabodo ebetamo ebo maigani.
20 Nopodawate ebe nanani, “A:ma: gudu
ega:walo ebeno menoko uwata:wete, la:
Isalaela opamo na:kolowamiyala:, mabu gudu
anakapuima: dowagelenamiya iba:te a:elaiya.”
21 Ebene Yausepete maigate gudu ega:walo
ebeno menoko uwatete Isalaela opono pe gabodo
walo na:ka:piya.
22 Wiyasiya Yausepete tanalo idi ma kunu
olowiya, ka:lo Elodikono gudu Akeleyasiko ebete
ebeno nabiwino gobebobo lawete Yudiya opolo
Kawo Elawodubuma: edi. Ebema: Yausepete
Yudiya opolo nokolima: da:toletoliya, ebe tetelo
Godote iyo gabodo tabo idi ma kunu palibiya
ebete Ga:lili opamo ka:toma:.
23 Ebene iba:te Ga:lili opono Nasalete duliy-
omolamo nemaimite ebo nokoliya, mabu iyalo
tetelo Godokono woki awokalimipiate negeliya,
“Epate Kelisoko Nasalete duliyomolodawama:
keka:ima:na:,” ebema: me tanalote ma kunu
pemaigiya Kawodawa Godokono tabote
nanitaboma: keda:ma:.

3

Yoneko Epo Obamo Waduba:midaoledawate Godokono Tabo Da:kiyawaiya

Mak 1.1-8; Luk 3.1-18; Yon 1.19-28

1 Ebene ulama epetapi da:petolamiya,
ebe tetelo Yoneko epo obamo

waduba:midaoledawate pete Yudiya opono bulu
opolo Godokono tabo ma kunu pa:kiyawaiya,
2 “La:imano kubane nolobila:la:, mabu Godote
Kawo Elawodawama: deda:na ebe tanalote
na:pe!”

3 Nanitabola, Godokono woki awokalimidawa
Aisayate dopamo Yonekono pe tanaloma: tabo ma
kunu giya,

“Lumagite bulu opolo tabo ma kunu
kawonomamo ka:pegemene,

‘Kawodawano gabo nosiyodiloma:la:,
ebeno gabo na:tupugaima:la:!’ ”

4 Ebe tetelo Yonekono okoli tanalo ebe epo
epetapino ilukuli tanalo keba kunula:ka: eba
kunua:, mabu ebete ka:molo-goeo ipo kuba kaliku
kau-goeo tama batago pulinaki, ega:walo ebeno
bae siguniya ega:walo molo naonaki.
5 Ebema: Yelusalema kawo duliyomolo epo
ega:walo Yudiya opo epo epetapi ega:walo
Yodane Kolomo apulo dilukulionamiya, ibi
bilibilinomate Yonetamo tolamiya ebeno tabo
olowioma:,
6 ebene iba:te ibino kuba danawokalilam-
oliya, ebete ibi Yodane Kolomolo obamo ebo
waduba:midaoliya.

7 Ebe tetelo Pa:lisi tanebapi ega:walo Sa:diyusi

tanebapi,* ibi epetapi bilibilinomate Yonetamo tolamiya ebete ibi obamo kowaduba:midaolema:, wiyasiya Yonete ibi ulamete iba:tamo negiya, “La: bu kalulata! La: potele kanaletia obamo waduba:midaolema: da:pelama:ema, ba:, Godokono kawo dowa tanalonomote la:tamo a:ka:pemene? Ao, ka:pemene!

8 La:imano tepo magumu iyakobi da:midila:ema, modobola la: la:imano nanitabo tanalo awokalima: wadewade tanalo nosiyodilola:la:.

9 La: a:ka:tuwa: la:imano wokilo ma kunu akogelanakala:, ‘A modobola mabu A:ibalayamako ebe aimano ewono nabiwila.’ Ao, la: a:ka:modobomata! Na la:tamo nani tabo gemo, Godogodolo elawo bitana ebete me nokolamo A:ibalayamakono gudi kosiyodilolema:!

10 Ebema: ka:lo Godote ebeno kabi a:li, noloa: da:imi kewa bilibilinomo ebete lute elamo kiyalekemene.

11 “La: epetapi la:imano kubane dolobila:ima,

---

* **3:7:** Ya:sukono tetelo Yu epono iyatulamepiate netewa taneba magumulo ilukulinamiya, ebe taneba netewano mailo ebe Pa:lisi tanebapi ega:walo Sa:diyusi tanebapila. Ebe netewa tanebapiate woki kapiyama: keda:onamia:, iba:te apamina-teua:go ilukulinamiya. Pa:lisi tanebapiagodolo totomu bilibili-nomate pola:namiya, iba:te totomu epetapi Godokono Bukane uwatiya ega:walo totomu epetapi ibi a:ka:tuwa: ibino woki mabune uwatiya. Ebema: iba:te ebe totomu bilibilinomo uwa-tete wadenomamo tudila:onamiya, ega:walo piyate atu totomu uwatea:no Pa:lisi tanebapiate ibi kubakubapima: gelanakiya. Sa:diyusi tanebapino tanalo iyala. Iba:te a:ka:tuwa: ibi Godoko waloma:tapima: gelanakiya, wiyasiya ibino kateneno ubilo wap-ata:lamenamiya, ebema: iba:te Pa:lisi tanebapino totomu bilibili-nomamo ka:tudila:onamia:.

nale ebe tanalo kawokalima: la: obamo waduba:midaolemata. Wiyasiya lumagi idino elawo kawonomola, naimano elawo nodoliona, ebema: na wadenoa: ebeno agowa ukulaleno obo aguwataema:. Ebete naimano walogabo apune ba:pena, ebene ebete la: Godokono Uliyanamo ega:walo ebeno elamo ka:powaduba:midaolema:ta.
12 Iyo, ebete witi-laisono nonoka balamo alomono inamabu elawi, ebene ebete witi-laiso naono ebeno moto guamo eba alomolo nonoka elamo ebo kiyalekemene, ebe elate uwomua: tetelo nowaena, ka:egana:."

Yonete Ya:suko Obamo Daduba:midiya
Mak 1.9-11; Luk 3.21-22

13 Ebene Ya:sute Ga:lili opone Yodane Kolomamo Yonetamo piya, ebete ebe obamo kaduba:midama:.
14 Ebe tetelo Yonete negiya, "A:ma:le na obamo aduba:midanema: modobola, wiyasiya mabu keleka: a:ma: ebe tanalo nagodone laema: da:pa:wa:? Modoboa:!"
15 Wiyasiya Ya:sute ebetamo negiya, "Modobola a kosiyodilomalema:, mabu Godokono tuputupu gabodo tolame magumulo ebete a tanalo bilibilinomo osiyodilolema: danae-nakomene, ale ubia:noma: a:keda:onakoma:."
Ebe tetelo Yonete Ya:sukono tabamo tuduwatate ebo osiyodiliya.
16 Ebene Ya:sute obone eba pidiwilo, ebe tetenomolo Godote ebeno Unu Duliyomolo a:iyamiditalo ebo umiya, ega:walo ebete tanalo idi ma kunu kumiya, Godokono Uliyana bigo ola

keba kunula:ka: eba kunu piwisigate ebetamo gito pokoliya.
17 Ebe tetelo tabote Unu Duliyomolone ma kunu piwisigiya, “Me naimano kapiya Gudunomola. Na ebetamo nekalakalitamo.”

4

Saitanate Ya:suko Kuba Gabamo Kowabuga:tama: Ebetamo Da:pemaigiya
Mak 1.12-13; Luk 4.1-13

1 Ebene Godokono Uliyanate Ya:suko bulu opamo nemagatiya, mabu ebe ubila Saitanatamo tete ebolo nikamete, ebete Ya:suko kuba gabamo kowabuga:tama:.
2 Ebene Ya:sute bulu opolo 40 egelamo eba nokolilo, ebe tete geyageyanomolo bae kenanakia:, ebema: ebete bae kape tanalo ebo iyatawiya.
3 Ebene Saitanate ebetamo pemaigate ebe naniya, “A:ma: Godokono nani Guduma: deda:wena, me nokola baema: na:midila:.”
4 Ya:sute ebeno tabo eba wiyalo negiya, “Godokono Bukalo tabo ma kunu itana, ‘Lumagite me opono bae kapiyalo a:kigilonamene, wiyasiya ebete Godokono tabo bilibilinomo denaomene nanitabonomolo bigilonamene.’ ”
5 Ebene Saitanate Ya:suko Godokono wadetalena duliyomolo Yelusalemamo magatate Godoko Amamateno Iya Motono auba unamo nadipite
6 ebe ebo naniya, “A:ma: Godokono nani Guduma: deda:wena, a:ma: a:ka:tuwa: opamo

na:nepatega, mabu Godokono Bukalo tabo ma kunu itana,

‘Godote ebeno nopopi
a:imano tanaloma: kapalibolemene,
iyo, iba:te ibino kotamo a:ma: ka:pelaema:ta,
ebema: a:ma:le nokolalo
agowa a:ka:nukamidaemene.’ ”*

7 Wiyasiya Ya:sute negiya, “Ao, nale ebe kuba tanalo a:kosiyodilomo, mabu Godokono Bukalo tabo idi ma kunu itana, ‘Opo lumagite Kawodawa Godoko wabudima: akowagela:la:.’ Iyo, ebe mabuma: me opo lumagite ebeno daedale wokiamo tanalo idi dosiyodilomene, ebete akomalagidilala: Godote ebeno igilo gito ka:pa:mula:ema:.”

8 Ebene Saitanate Ya:suko damela ununomo ida:mo magatate me opo kawonomono iyaiya opo kawokawo eba niyatumiolo, iba:te ebe opo bilibilinomo ega:walo kawokawo inamabu ebo ulamoliya.

9 Saitanate ebetamo negiya, “A:ma: pupamo okoliawete na namamanatena:, ebene nale me tanalo bilibilinomo a:ma:tamo kikameomamota.”

---

* **4:6:** Saitanate degiya ebe tabo Godokono Bukalo nanitabonomolo bitana, iyo, modobola a:ma: Sam Oale Buka 91.11-12 numiye. Saitanako ebe kawo a:da: tabo kiyawaodawanomola, ebema: tete epetapilo ebete Godokono tabono iyaiya tanalo epono woki mabuamo wadaenako, wiyasiya ebe tabono magumu ebete nanitabolo kawokalilamena:, iyo, me gabodo ebete ibi kuba gabamo wabuga:talenako, ebete Ya:sutamo osiyodiloma: dowageliya eba kunu.

10 Wiyasiya Ya:sute ebetamo negiya, “Sai-
tana, a:ma: nagodone na:toa! Godokono Bukalo
tabo idi ma kunu itana, ‘A:ma: a:imano Ka-
wodawa Godoko amamatelo ebe kapiyatamo
na:tuduwatanakiye!’ ”
11 Ebene Saitanate Ya:suko atepate, wiyasiya
Godokono nopopiate pelamete ebe ebo
pa:buiyatiya.

Ya:sute Ebeno Woko Dowagilimiya
Mak 1.14-15; Luk 4.14-15

12 Ebene gabamaniate Yoneko idoko motamo
diyatiya, Ya:sute ebe tanalo olowite ebete Ga:lili
opamo gito tiya.
13 Ebete Nasalete duliyomolo atepate
Kapeniyama duliyomololo nokolinami,
Kapeniyama duliyomolo ebe Ga:lili Paka: balalo
itanami, me paka: Sebulana ega:walo Na:patali
me netewa gu epono opo niyakabolo itanami.
14 Me tanalote pemaigiya Godokono
woki awokalimidawa Aisayate kebe tabo
ka:kiyawaiyale ebe tabote nanitaboma: keda:ma:,
iyo, ebete iyalo tetelo ma kunu a:kiyawaiya,

15 “Sebulana opo epo ega:walo Na:patali opo epo,
Ga:lili Paka:mo tolame gabo niyakabolo
dilukuliawenama,
la: ebe epolata.
Iyo, la: Yodane Kolomo apu balalo
da:pola:wenama
ebe epolata,
la:imano opono mailo
ebe Yua: epono Ga:lilila.

16 Piyate idoko magumulo dilukuliona,
iba:te alo kawonomo kuima:na:,
iyo, piyate a:e magumulo dilukuliona,
wiyasiya igilo alote
ibi ka:pukuilaemene.”

17 Ebe tetelo Ya:sute Godokono tabo kiyawao eba wagilimilo negiya, “La:imano kubane olobila:wete woki iyakobi na:midila:la:, mabu Godokono Kawo Elawodawama: eda: tete tatalila.”

Ya:sute Namo Uwatolepi Netewa-netewa Duwatiya

Mak 1.16-20; Luk 5.1-11

18 Ebene Ya:sute Ga:lili Paka: balado eba petolo dubu netewa ebo nulamiya, Saimonoko ebeno mailo idi Pitatela ega:walo ebeno ekawi A:nduluko, ibi netewapi namo uwatolepila, iba:te namo kamauamo na:utiya.
19 Ebene Ya:sute iba:tamo negiya, “La: na nowaloma:ena:la:, ebene nale la: epo uwatepima: ka:midilimamota.”
20 Ebe tetenomolo iba:te ibino kamau miyapate Ya:suko ebo waloma:tiya.

21 Ebene Ya:sute kela:mo walo ka:tote Sebedikono gudu Ya:imesiko ega:walo ebeno ekawi Yoneko ebo ka:nulamiya, iba:te ibino nabiwa:go pelo ilukulite kamau osiyodilolitiya. Ebene Ya:sute ibi netewapi deka:la:miya,
22 ebe tetenomolo iba:te ibino pe ega:walo ibino nabiwi miyapate Ya:suko ebo waloma:tiya.

Ya:sute Godokono Elawamo Epo Bilibilinomo Dowalubilinaki
Luk 6.17-19

23 Ebene Ya:sute Ga:lili opo kawonomodo da:petonaki, ebe tetelo ebete Yu epono iyaiya balidi ibilamole motolo ibi eba iyatulamelo, Godote Kawo Elawodawama: deda:na ebete ebe tanalono Wade Tabo iba:tamo ebo kiyawaonaki, ega:walo epo magumulo piyate iyaiya temetema:go dilukulionamiya ebete ibi bilibilinomo wadekobi atumu a:ka:midiolenaki.
24 Ebene ebe tetelo Siliya opo epo bilibilinomate atumu Ya:sukono tanalo kolowiote, iba:te ibino iyaiya temetema:gopi ebetamo ebo magaelenakiya. Ma kunu kubakuba uliyanagopi, ea: temetema:gopi, ape kodakoda temetema:gopi, ega:walo iyaiya gabugabuagopi bilibilinomo epetapiate Ya:sutamo da:pelamenakiya, ebete ibi wadekobi ebo midiolenaki.
25 Nanitabola, ebe tetelo epo bilibilinomate Ya:sutamo iyaiya opone pelamoliya, iyo, iba:te Ga:lili opone, Teni Duliyomolono opone, Yelusalema kawo duliyomolone, Yudiya opone, ega:walo Yodane Kolomo apune iyaiya pelamolete Ya:suko ebo waloma:tiya.

5

Ya:sute Epo Iyatulaema: Damela Unamo Da:nodoliya

1 Ebene ebe epo bilibilinomate Ya:sutamo da:pelamiya, ebete ibi ulamete damela unamo nodolote gito nokoliya. Ebema: ebe waloma:tapi dubate pelamete ebe da:pa:wa:midadigiya,

2 ebete ibi iyatulame ebo wagilimiya.

Godokono Nanitabo Kalakala Tanalo
Luk 6.20-23

3 Ya:sute iba:tamo negiya,
“Piyate ibi a:ka:tuwa: ibi egegema: gelalo
Godoko ibino Kawodawama: degelanaka,
modobola iba:te nekalakalaonama:na:,
mabu Godote Kawo Elawodawama: deda:na,
ebe wade duliyomolono tanalo ibinola!

4 “Ega:walo piyate me tetelo temetema:go diimina,
modobola iba:te nekalakalaonama:na:,
mabu Godote iba:tamo gelebadi kikalaemene!

5 “Ega:walo piyate amamaoa:pima: deda:ona,
modobola iba:te nekalakalaonama:na:,
mabu Godote me opo kawonomo
iba:tamo kikalaemene!

6 “Ega:walo piyate tuputupu ilukuli tanaloma: diyawaona,
modobola iba:te nekalakalaonama:na:,
mabu Godote ibino iyawa tanalo ka:modoboilaemene!

7 “Ega:walo piyate nilakapo dawokalilamena,
modobola iba:te nekalakalaonama:na:,
mabu Godote iba:tamo
ebeno nilakapo kawokalimene!

8 “Ega:walo piyate ibino tepo magumu wadenomamo dukulalena,

modobola iba:te nekalakalaonama:na:,
mabu iba:te Godokono ololo kuima:na:!

9 “Ega:walo piyate dowaopiatamo milo dikalamena,
modobola iba:te nekalakalaonama:na:,
mabu Godote ibi ebeno gudima: kegemene!

10 “Ega:walo piyate tuputupu gabodo eba wapata:lamenalo
ebe mabuma: temeteme duwatenaka,
modobola iba:te nekalakalaonama:na:,
mabu Godote Kawo Elawodawama: deda:na,
ebe wade duliyomolono tanalo ibinola!

11 “Ega:walo epate na mabuma: la: malogolelo kawokawo temeteme eba ikalamelo la: kubakubapima: degelana, la: atumu na:kekalakalala:!
12 Iyo, la: kawonomamo nekalakalala:, mabu walone tetelo la:le Godokono Unu Duliyomololo la:imano wiya kawokawonomo ka:nuwatemamota. Numa:la:, dopamo tetelo dilukulinamiya ebe kubakubapiate atumu Godokono woki awokalimipiatamo kawokawo temeteme eba kunu kikalamenamiya.”

Solu Ega:walo Alo Ibino Tanalo
Mak 9.50; Luk 14.34-35

13 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “La: me opono solu golalata, wiyasiya la:imano soluno golate dalatidimene, lumagi idite walo solukobi midima: a:ka:modobomene. Ebe solu kubanomoma: eda:, ebema: epate iyabaiamo aminaolete agowamo ka:mikitaolema:na:.

14 “Ega:walo me tanalo idila, la: me opo ka-
wonomono alolata, mabu nanitabola, damela un-
ulo ditana epate ebe duliyomolo wadenomamo
buminama:na:.
15 Iyo, lumagite ebeno wuiki alo pite bagowo
magumamo a:kiyatimene, wiyasiya ebete
awokala baiamo kiyatimene, ebene ebe alote
moto gulo dilukulina ebe epo bilibilinomo
ka:pukuilaemene.
16 Ebema: modobola la:imano alote ebe atu
gabodo epo epetapi na:pukuilaemene, iba:te
la:imano wadewade osiyodilole tanaloma:
la:imano Unu Duliyomolo Nabiwi kemoioma:.”

Godote Mosesedo Epatamo Dikalamiya Ebe Totomu Tabono Tanalo

17 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “La:
wadenomamo nemalagidilala:, Godote Mosesedo
epatamo dikalamiya ega:walo ebeno woki
awokalimipiate ebeno Bukamo dakuloliya,
nale ebe wadewade Totomu Tabo iyabaiamo
alomoma: ka:piya:. Ao, eba kunua:. Nale
wiyasiya ebe iyaiya Totomu Tabono nanitabo
tanalo awokalima: piyamo.
18 Na la:tamo nani tabo gemo. Me opo
ega:walo tobolo unu ibino inamabuate tete
geyageyanomolo eba pola:nalo Godokono To-
tomu Tabote atumu ba:ka:pola:nama:na:, ibi
bilibilinomo magumulo tabo da:pesonomo idite
akalatidimene. Iyo, Godote kebe tabo apuapu
ebeno Bukamo dalomoliya, ebe tanalate epo
biyatulamenakoma:na: ebeno woko bilibilinomo
opoliyale uwomuamo!

19 Ebema: Godokono Totomu Tabo bilibilinomo
magumulo kebe lumagite tabo da:pesonomo
idi ubia:noma: eda:te, ebene ebete epetapi
tudila:oa: tanalo diyatulaemene, walone
tetelo ebete Godokono Unu Duliyomololo
da:pesonomoma: ka:neda:mene. Wiyasiya kebe
lumagite Godokono Totomu Tabo bilibilinomamo
eba tuduwatalo epo epetapi atu tanalo
osiyodilolema: diyatulaemene, ebete Godokono
Unu Duliyomololo kawoma: ka:neda:mene.
20 Ebema: nale la: analemata, modobola la:le
Godokono Totomu iyatulamepi ega:walo Pa:lisi
tanebapi ibino tanalo nemalagidilala:. Epate
ibi tuputupupima: gelana, wiyasiya la:imano
tuputupu ilukuli tanalote ibino ilukuli tanalo
odolia:no la: Godokono Unu Duliyomolamo
a:ka:nopila:ema.”

Epono Dowa Tanalo

21 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Dopamo
tetelo epate Godokono totomu tabo idi ma kunu
diyatulamenakiya, la: olowiyamata. ‘Lumagi
akoanakapuma:la:. Potele lumagi idi danaka-
puimene, epono tabo anagilamelelamedawate
ebetamo kuba wiya kikaemene.’
22 Wiyasiya me tetelo nale tabo idi na:kegemo.
Kebe lumagite ebeno ekawitamo da:dowamene,
tanalo anagiyamidadawate ebetamo kuba wiya
kikaemene, ega:walo kebe lumagite ebeno
ekawi demalogomene, Ka:nisolo dubate ebetamo
kuba wiya kikaema:na:, ega:walo kebe lumagite
ebeno ekawi watoa:noma: degemene, ebe kuba
mabuma: Godote ebe Ela Opamo kanalibomene.

23 Ebema: a:ma: Godoko watidilonoma:
kalimagono inamabu patapatamo eba
adaelo a:ma: woki wadenomamo ma kunu
da:nelawa:emene, ‘Eiye! Naimano ekawite
natamo na:dowana!’
24 modobola ebe tetelo a:ma: a:imano ni-
lakapo inamabu ebamo natepapiye. A:ma:
dopamo toawete a:imano ekawi gelebadikobi
na:mida:wete, ebene a:ma: walo ka:pa:wete ebe
nilakapo inamabu Godotamo ebo na:pikamiye.

25 “A:ma:tamo da:dowana ebe lumagite a:ma:
gabamani dubu kawotamo demagatatamene, la:
ebetamo nemaimia:no modobola a:ma: dopamo
eba:go na:negelebadiyala:. A:ma: ebe gele-
badikobi midia:no, nanitabola, ebete a:ma: kawo
dubuno kotamo ka:niyatima:ta, ebene kawo
dubute a:imano kuba anagiyamidametate a:ma:
polisi dubutamo eba nalibolo, a:ma: idoko mo-
tamo ebo ka:toma:ta.
26 Na a:ma:tamo nani tabo gemo, a:ma: idoko
moto gulo eba nokolilo, gabamani dubute kebako
tete okolima: a:ma: danatamene, a:ma:le ebako
kuba wiya modobutinomo modobuta:wete duliy-
omolamo walo ka:ka:pema:ta, wiyasiya a:ma:le
ebe wiya modobutia:no a:ka:pemaigaemene.”

Kamiyale Pilo Tanalo

27 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Epate
Godokono totomu tabo idi ma kunu
diyatulamenakiya, la: olowiyamata. ‘Lumagi
idino kamiyale pilolo akolawa:la:.’
28 Wiyasiya me tetelo nale tabo idi na:kegemo.
Kebe dubute kamiyale idi umite ubi ebetamo diy-

atimene, Godokono umi magumulo ebete ebeno tepo magumulo ebe kuba iyalo osiyodilo.
29 Ebema: a:imano tumudi apu balidite a:ma: kuba gabamo dowabuga:tatana, a:ma: magoba:wete iyabaiamo neba:idila! Modobola a:imano balidite me tetelo alatidi, wiyasiya walone tetelo Godote a:imano ape kawonomo Ela Opamo ba:idilo modoboa:!
30 Ega:walo a:imano tumudi apu kotote a:ma: kuba gabamo dowabuga:tatana, a:ma: itamidawete iyabaiamo neba:idila. Modobola a:imano kotote me tetelo alatidi, modoboa: walone tetelo a:ma:le ape kawonomago Ela Opamo toma:!”

Kamiyale Alibuti Tanalo
Ma:t 19.9; Mak 10.11-12; Luk 16.18

31 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Ega:walo epate Godokono totomu tabo idi ma kunu iyatulamenakiya, ‘Kebe dubute ebeno ubia: tetelo kamiyale dalibutimene, kuba:. Ebete ebe alibuti tabo pepamo akulolete ebetamo ikamelo ebo kanalibomene.’
32 Wiyasiya me tetelo nale tabo idi na:kegemo. Dubu idino kamiyalete dubu ida:go kuba osiyodiloa:no, ebene ebeno awite ebe ubia:noma: eda:te gito dalibutimene, ebe dubute kawo kuba kosiyodilomene, ebene ebete Godogodone kuba wiya nanitabolo kelaemene. Mabu ebeno kuba osiyodilo tanalodo ebeno kamiyalete eba tolo dubu idi da:nelaemene, Godokono umi magumulo ibi netewapino osiyodilo tanalote pilo tanaloma: keda:mene.”

Godokono Ololo Apulo Tabo Nanitabonomolo Ge Tanalo

33 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Dopamo
tetelo epate Godokono totomu tabo idi ma kunu
diyatulamenakiya, la: olowiyamata. ‘A:ma:le
Godokono mailamo kebe tabo da:kiyawaemene
ebe tabo bilibilinomo nanitabonomolo nosiyo-
diloliye.’
34 Wiyasiya me tetelo nale tabo idi na:kegemo.
A:ma:le epetapiatamo nani tabonomo
gema: dowagela:emene, iba:te a:imano tabo
nanitabokobi ka:midima: a:ma:le Godokono Unu
Duliyomolono mailo akoka:miala:, mabu ebe
Duliyomolo talenama: eda:na, ebe Godokono
okoli baila.
35 Ega:walo me opono mailo akoka:miala:,
mabu me opo atumu talenama: eda:na,
ebe Godokono agowa puti baila. Ega:walo
atumu Yelusalema kawo duliyomolono
mailo akoka:miala:, mabu ebe aimano Kawo
Elawodawa Godokono duliyomolola.
36 Ega:walo a:imano tabo olowidawate a:imano
tabo nanitabokobi ka:midima:, a:ma:le a:imano
mailo akoka:miala: mabu a:ma: kawodawa:, iyo,
a:ma:godolo elawo kitana: a:imano kapiya kilikili
eke keyakeyama: midima:.
37 Ebema: modobola a:ma: wiyasiya a:imano
tabo kiyawao magumulo inamabu idino mailo
ka:mia:no tabo nanitabolo ma kunu negiye, ‘Iyo,
na kosiyodilomamo,’ ega:walo kebe tetelo a:ma:
tanalo idi osiyodilo modoboa:noma: deda:emene,
modobola a:ma: nani tabo idi ma kunu negiye,
‘Ao, na a:kosiyodilomo.’ Eiye! Epetapiate

a:imano tabo nanitabokobi ka:midima: a:ma:le a:imano tabo elawokobi ka:mida:ema: tabo idi akogeala:, mabu ebako tabo kiyawao tanalote Saitanagodone ka:pemene.”

A:ma:tamo Kuba Dosiyodilonako Ebe Lumagitamo Kuba Ako-osiyodilala:
Luk 6.29-30

38 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Epate Godokono totomu tabo idi ma kunu diyatulamenakiya, la: olowiyamata. ‘Lumagi idite a:imano balidi da:kubaimene, a:ma: wiyasiya ebeno balidi ka:kubaimima:ta. Ega:walo lumagi idite a:imano lalo dowakeamidalemene a:ma: atumu ebeno lalo kowakeamidalema:ta.’
39 Wiyasiya me tetelo nale tabo idi na:kegemo. Potele a:ma:tamo kuba dosiyodilonako ebe ako-odiyobala:, ma kunu ebete a:ma: tumudi apu tatakolo danagalimitamene, modobola a:ma: pele apu ebetamo na:kikamiye.
40 Ega:walo kebe lumagite a:imano lubudino inamabu laema: ubi iyatilo a:ma: tanalo anagiyamida baiamo magatama: degemene, modobola ebetamo gito nikamiye ega:walo ebe atu tetelo a:imano sete inamabu akoamoeda:la:, a:ma:le ebetamo nilakapolo gito na:kikamiye.
41 Ega:walo gabamani dubu idite ebeno inamabu kapiya kilomita tatalidopamo aguwataema: a:ma: danatamene, modobola a:ma: kalakalago ebeno inamabu netewa kilomita muludopamo aguwawete eba:go gito na:tiye.
42 Ega:walo kebe lumagite a:imano inamabu idima: a:ma: da:toweometamene, modobola a:ma: ebetamo nilakapolo nikamiye. Iyo, idite

tete idilo a:ma:godone inamabu lawete walo a:ma:tamo ikaema: da:kegemene, modobola a:ma:le ebe gito nowalubiye.”

La:go Gowelaopi Nilakapolo Malagidilole Tanalo
Luk 6.27-28,32-36

43 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Epate ma kunu diyatulamenakiya, la: olowiyamata. ‘A:ma: a:imano namutudawa nilakapolo nemalagidilona, wiyasiya potele a:ma:go da:gowelaona a:ma:le ebako lumagitamo dowama: kuba:.’
44 Wiyasiya me tetelo nale tabo idi na:kegemo. La:go da:gowelaona, modobola la: ibi nilakapolo nemalagidilolenala:, ega:walo la:tamo temeteme dikalametana ibi Godotamo nowadipalatelenakiyala: ebete ibi wadenomamo kowalubilinama:.
45 Mako osiyodilo tanalodo la: Unu Duliyomolo Nabiwino gudima: beda:onamata, mabu ebete ebeno egelano alo ega:walo ebeno ulama kuba epo ega:walo tuputupu epo iba:tamo kapimiya pikalamenako.
46 Piyate la: nilakapolo demalagidiloletana, la: ebe epo kapiya demalagidilola:wenama la:imano woki keba kunula:ka:? Ebe mabuma: Godote la:tamo wade wiya ba:kikalametamene? Ao, mabu mani pilolo uwatepiate atumu ibino namutupi kapiya malagidilolenaka!
47 Ega:walo la: la:imano epo kapiyatamo wadewade tanalo dosiyodilola:wenama la:imano woki keba kunula:ka:? La: ebe wadewade osiyodilole magumudo epo epetapi ba:kodoila:ema? Ao,

mabu nanitabokobi midia:piate atumu ibino epo
kapiyatamo wadewade tanalo osiyodilolenaka!
48 Ebema: la:imano osiyodilole magumulo
wadenomamo nilukuliniyala:, la:imano Unu
Duliyomolono Nabiwi keba kunula:ka: eba kunu,
mabu ebegodolo kapiya kuba idi kitana:."

6

Epono Wadewade Osiyodilole Tanalo Ega:walo Nigologolopiatamo Nilakapo Inamabu Ikalame Tanalo

1 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, "La:
nanisiwale, wadewade tanalo osiyodilole tetelo
epetapiate la:imano wade tanalo uima: ibino
ololo apulo ako-osiyodilola:la:. La: eba kunu
dowagela:ema la:imano Unu Duliyomolono
Nabiwite la:tamo wade wiya a:kikalametamene.
2 Ebema: nilakapo inamabu nigologolopiatamo
ikalame tetelo epetapiate la:imano wade
osiyodilo tanalo uima: awokala ako-osiyodilala:.
Numa:la:, mena netewa epate balidi ibilamole
motolo ega:walo epono ololo apulo ibino
nilakapo inamabu diyamo kawonomago
ikalamenaka epetapiate ibi kemoiolema:. Ebema:
na la:tamo nani tabo gemo, iba:te epono moiole
tanalo magumulo ibino kawo wiya iyalo elawa:,
Godogodone walo a:kuwatema:na:.
3 Wiyasiya la:imano nilakapo inamabu ikalame
tetelo modobola la:le diya gabodo nosiyodiliyala:,
ma kunu la:imano wade namutudawa idite
akoiyatawala:, Godoko kapiyate niyatawamene.
4 Iyo, la: nilakapo inamabu diya gabodo
nikalamenakiyala:, ebene la:imano Nabiwi

Godote la:imano diya osiyodilo tanalo umite ebete a:ka:tuwa: la:tamo wade wiya bikalamenakoma:ta.”

Godago Tabo Gela Tanalo
Luk 11.2-4

5 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “La:le Godago tabo gela tetelo mena netewa epoma: akoeda:oala:. Iba:te balidi ibilamole motolo ega:walo epono ololo apulo utitatate tabo madodo unamo wadipalatelelo Godotamo ebo gelanaka, mabu ibi ubila epate ibino gela tanalo kolowilatelema:. Ebema: na la:tamo nani tabo gemo, iba:te epono moiole tanalo magumulo ibino kawo wiya iyalo elawa:, Godogodone walo a:kuwatema:na:.
6 Wiyasiya a:ma:le Godago tabo degelaema, modobola a:ma: motamo nodolawete gigiyu na:pemopiye. Ebene a:ma:le a:imano Nabiwa:go diya gabodo tabo eba gelalo, a:ma:le ebe a:kuma:emene, wiyasiya ebete a:imano diya osiyodilo tanalo umite a:ma:tamo wade wiya ebo kikaema:ta.
7 “Ebema: a:ma:le Godago tabo gela tetelo, a:ma: Godoko iyatawa: lumagima: akoeda:la:. Numa:la:, ebako lumagite Godoko toweome tetelo ma kunu malagidilonako, ‘Nale atu towetowe tabo bilibili teta:mo degenakomo, ebema: Godote naimano tabo nanitabonomolo kolowimene.’
8 Wiyasiya la: ebako lumagima: akoeda:oala:, mabu la:le la:imano iyaiya modoboa: tanalo Godoko ana:no ebete iyalo iyatawanako.
9 Ebema: la: Godotamo towetowe tabo ma kunu negelanakiyala:,

‘Aimano Unu Duliyomolono Nabiwi,
modobola a:imano talena mailo
epate nadipatema:na:,
10 ega:walo modobola a:ma:le Kawo Elawodawama: deda:wena
ebe tanalote nawokalamene.
Nanitabola, a:ma:le a:imano ubi tanalo keba kunu kalomawena
Unu Duliyomololo eba kunu bosiyodilole-nakoma:ta,
ebema: modobola a:ma: me opolo
a:imano ubi tanalo atumu na:kosiyodilolenakiye.

11 ‘Ega:walo modobola a:ma: me kapiya egelano bae
atamo modobolo nikaeama:.
12 Ega:walo epetapiate atamo kuba dosiyodilolena,
ale ebe kuba egebolelamete
ka:dodolomatililaemalema:,
ebema: modobola a:ma: atumu
aimano kuba egeboleama:wete na:dodolomatiliama:.

13 ‘Ega:walo Saitanakono kuba gabamo wabuga:ta magumulo
a:ma:le wiyasiya a eba walubilo
a:imano wade gabodo nemagataenakiye,
iyo, ebeno kuba osiyodilo magumune
aimano igilo na:mula:leama:,
mabu a:imano Kawo Elawodawa tanalo,
ega:walo elawo kawonomo,
ega:walo amama tanalo

uwomua: uwomua: tetelo a:ma:godolo ba:pola:nama:na:.
Taula.' "*

14 Ya:sute tabo moga:melo walo na:kegiya, "Epetapiate kuba la:tamo dosiyodiloliya, la:le ibino kuba da:dodolomatililama:ema la:imano Unu Duliyomolono Nabiwite atumu la:imano kuba egebolelametate ka:dodolomatililaema:ta,
15 wiyasiya la:le epetapino kuba dodolomatililamea:no, la:imano Unu Duliyomolono Nabiwite atumu la:imano kuba egebolelametate a:ka:dodolomatililametamene."

Godokono Woko Osiyodiloma: Bae Naoa:no Pola:na Tanalo

16 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, "La:le Godokono woko osiyodiloma: bae naoa:no da:pola:wenama, mena netewa epoma: akoeda:oala:. Iba:te bae naoa:no pola:na tetelo ibino dopo mibomiboma: eda:olamenaka, mabu ibi ubila epate ibino bae naoa: tanalo kumilaema:. Ebema: na la:tamo nani tabo gemo, iba:te epono moiole tanalo magumulo ibino kawo wiya iyalo elawa:, Godogodone walo a:kuwatema:na:.
17 Wiyasiya a:imano bae naoa:no okoli tetelo modobola a:ma: ebe tanalo diya gabodo nosiyodilonakiye. Ebema: a:ma: bae kapete umia:no, a:ma:le kalakalago dokoliawena a:ma: eba kunu nokolitiye, a:ma:le a:imano eke

* **6:13:** Ma:t 6.13b buka apuno tabo Ma:tiyute bukamo kakuloliya:, wiyasiya ebeno buka osiyodilo walogabo apune nanitabokobi mididawa idite akuloliya.

wadipalatela:wete a:imano ololo wadenomamo kukulama:ta.
18 Ebene epate a:kiyatawaoma:na: a:ma:le bae naoa:no dokoliawita, Nabiwi Godoko kapiyate kiyatawamene. A:ma:le ebe a:kuma:emene, wiyasiya ebete a:imano diya osiyodilo tanalo umite a:ma:tamo wade wiya ebo kikaema:ta.”

Godokono Unu Duliyomololo Inamabu Dogodogokobi Midili Tanalo
Luk 12.33-34

19 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “La: me opolo inamabu dogodogokobi akomidilinala:, mabu me opolo wadewade kaliku nopaiate a:kubailamenaka ega:walo auli inamabu nabote atumu a:ka:kubailamenaka. Iyo, nanitabola, pilo epate moto guamo podolote la:imano inamabu epetapi gito ka:pa:kubailaema:na:.
20 Ebema: modobola la: Godokono Unu Duliyomololo la:imano inamabu dogodogokobi na:midilinala:, mabu ebolo nopaiate inamabu kenaona:, ega:walo nabote inamabu ka:kubailamena:, ega:walo pilo epate moto guamo odolote la:imano inamabu a:kuwatema:na:.
21 La: nanisiwale! La:imano inamabuate kebolo da:pola:nama:na: la:imano tepo magumuno woki atumu ebolo ka:na:pola:nama:na:.”

Apeno Alono Tanalo
Luk 11.34-36

22 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Lumagino apeno alo ebe ebeno balidila. Ebema: a:imano balidite wadenomamo da:pukuilaemene

a:imano tepo magumuno alote atumu wadenomamo ka:ka:pukuilaemene,
23 wiyasiya balidite wadenomamo pukuilamea:no a:imano apete idoko magumulo kitanamene. Ebema: a:ma: nanisiwale, a:imano tepo magumuno alote didokomene, ebe idoko tanalo beda: kawonomola:ka:!"

Godoko Ega:walo Mani Ibino Tanalo
Luk 16.13

24 "Ega:walo me tanalo idila, lumagite netewa elawodubatamo wokodawama: eda:ma: modoboa:. Ebete eba kunu dowagelemene iditamo eba dowanalo idi nilakapolo bemalagidilonamene, ega:walo ebe iditamo eba utinalo idi ubia:noma: beda:namene. Ebema: a:ma: atumu, Godotamo ega:walo manitamo kapiya tetelo tuduwatama: modoboa:."

Godoko Nanitabokobi Midi Tanalo
Luk 12.22-31

25 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, "Nale la: analemata, la:imano ilukulio tanaloma: woki bilibilima: akoeda:onala:, iyo, la:le nao inamabu, nio inamabu, ega:walo pupuliono inamabu uwatema: kawonomamo akomalagidilola:la:, mabu nao inamabu ega:walo pupuliono inamabu iba:te kawokawoma: keda:ona:. Nao inamabute lumagitamo nanitabo igilo ba:kikaemene? Ao, a:kikaemene, ega:walo pupuliono inamabute atumu ebeno ape uwomua: tetelo a:kowalubinamene.
26 Ebema: la: olaolano tanalo nemalagidilala:, iba:te pali inamabu kamiona: ega:walo iba:te pelamete naono pali inamabu ka:petapionakoa:,

iyo, ibino pali inamabu alomono moto puliyala, wiyasiya la:imano Unu Duliyomolono Nabiwite iba:tamo bae modobolo ikalamenako. Numa:la:, Godokono nilakapo nanitabolo bitana olaolatamo, wiyasiya la:tamo keba kunu kitanale? Nanitabola, ebeno nilakapo la:tamo kawonomoma: eda:te uwomua: uwomua: tetelo bitanamene!

27 Ebema: la: woki bilibilima: akoeda:oala:. Lumagite ebe a:ka:tuwa: ebeno a:e tete egela ida:mo keba kunu na:kiyatimene, ega:walo ebete ebeno igilo keba kunu na:kegeyageyaima:tepamene? Gabo puliyala, kitana:.

28 “Ebema: mabu keleka: la: pupuliono inamabuma: woki bilibilima: deda:wenama? La: me opono kaiyakaiyano tanalo nemalagidilala:, iba:te woko kosiyodilona: ega:walo pupuliono inamabu kosiyodilolena:.

29 Nale la: analemata, Kawo Elawodubu Solomonote inamabu dogodogodawanomoma: eda:nami, wiyasiya ebete wadewade tita:gono inamabu da:pupulinaki, ebe kalikuno titi me opono kaiyakaiyano titite nodoilina.

30 Numa:la:, me opono uwagate ka:lo napepeuta, dumutu epate elamo kiyalekema:na:, wiyasiya Godote ebe nonoka inamabu tita:gonoma: midilina, ebema: ebete atumu la:tamo pupuliono inamabu modobolo bikalamenakoma:ta. La: me tanalo wadenomamo iyatawaoa:no la:imano nanitabokobi midi tanalo Godotamo kawokawoa:!

31 “Ebema: la:le woki bilibilima: eda:olo ma kunu akogelanakala:, ‘A beda: na:kenaoma:,

ega:walo a beda: na:ka:nioma:, ega:walo a beda: na:ka:pupulioma:?’
32 Nanitabokobi midia:piate me inamabu woki bilibila:go olena, la: wiyasiya eba kunu akowage-lenala:, mabu ebe inamabu la:godolo modobolo pola:na:no la:imano Unu Duliyomolono Nabiwite iyalo iyatawanako.
33 Ebema: la: la:imano Kawo Elawodawa Godotamo tudila:olo ebeno tuputupu okoli tanalo dopamo nowadiala:, ebene la:imano modoboa: tetelo ebete la:imano iyaiya tanalo ulamelelametate la:tamo modobolo bikalamolenakoma:ta.
34 Ebema: la: dumutu egelano tanaloma: woki bilibilima: akoeda:oala:, mabu ebe egelano tanalote a:ka:tuwa: kapawokalamene. Ka:lo egelalo da:pola:na ebe iyaiya tanalo nemalagidilola:, wiyasiya egela idino kuba tanalate pemaimia:no dopamo tole tanalote la:tamo akopa:la:.”

7

Epono Tanalo Anagilamelelame Tanalo
Luk 6.37-38,41-42

1 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Epo epetapino kuba osiyodilole tanaloma: la:le ibi kubakubapima: samamo akoka:la:miala:, ebene Godote la: kubakubapima: a:keka:la:mitamene,
2 mabu la:le epono tanalo keba kunu kanagilamelelama:ema, Godote la:imano tanalo eba kunu kanagilamelelaema:ta, ega:walo la: epetapiatamo keba kunu

kosiyodilola:wenakoma, eba kunu Godote la:tamo atumu ba:kosiyodilolenakomene.
3 Keleka: mabu a:ma:le ekawino balidilo nonoka da:peso umilo wiyasiya a:imano balidilo ditana ebe kawo kewa tete kuma:wena:?
4 Ega:walo beda: mabuma: a:imano ekawitamo ma kunu degeawita, ‘Modobola a:imano balidilo ditana ebe nonoka da:peso nale kelaemamota,’ wiyasiya a:imano balidilo ditana ebe kawo kewa tete a:ma: kelawa:wena:?
5 Eiye! A:ma: mena netewa lumagilata! Modobola a:ma: dopamo a:imano balidilo ditana ebe kewa lawa:wete, a:ma:le walone wadenomamo mela:wete a:imano ekawino balidilo ditana ebe nonoka da:peso ebo kelaema:ta.
6 “Ega:walo me tanalo idila, la:le Godokono talena inamabu gaagaatamo akoikalama:la:. La: eba kunu dowagela:ema, diyala, iba:te la:tamo olobila:te la: kubanomamo da:baloletamene, ega:walo la:imano wadewade mani goeogoeatamo akoikalama:la:, iba:te ebe inamabu agowamo mikitaolete gito da:ba:miyapama:na:.”

Modoboa: Tetelo Godoko Toweome Tanalo
Luk 11.9-13

7 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “La: Godoko na:toweoma:la:, ebete la:tamo kikalaema:ta. Iyo, la: ebeno wade tanalo nowadiala:, la:le kuimamota, ega:walo gigiyu nanakamiala:, ebete la:tamo ka:iyamidamene.
8 Numa:la:, piyate Godoko da:toweomenaka iba:te ebegodone kelaema:na:, ega:walo piyate ebeno wade tanalo dowadinaka iba:te kuima:na:,

ega:walo piyate gigiyu danakaminaka ebete iba:tamo ka:iyamidamene.
9 La: magumulo kebe dubu ebeno gudute ebe baema: da:toweoemene, wiyasiya ebetamo nokola ba:kikaemene?
10 Ega:walo a:imano gudute a:ma: namoma: da:toweometamene, a:ma: wiyasiya ebetamo bu kalu ba:kikama:emene?
11 Numa:la:, la: wadewade epoa: wiyasiya la: iyatawalata la:imano guda:tamo wadewade bae ikalaema:, ebema: la:imano Unu Duliyomolono Nabiwi atumu iyatawanomola wadewade tanalo epatamo ikalaema:, piyate ebe da:toweomenaka iba:tamo kikalaemene.
12 "Ebema: epate la:tamo beda: tanalo osiyodiloma: la:le ubi diyata:wenakoma, la: epetapiatamo eba kunu nosiyodilonakiyala:, mabu Godote ebeno Totomu Tabo Mosesedo epatamo dikalamiya ega:walo ebeno woki awokalimipiate ebeno Bukamo dakuloliya, ebe kawokawo tabono magumu kapiya ebe ma kunula, la: epetapiatamo nilakapo tanalo nawokaliminakiyala:."

Ta:kumi Gigiyuno Tanalo
Luk 13.24

13 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, "La: ta:kumi gigiyudo nopila:la: mabu Ela Opamo da:nopila:onaka ebe gigiyu kawonomola, gabo kodakoda:. Epo bilibilinomate ebana nopila:ote ebe gabodo tolamena.
14 Wiyasiya Godokono Igilo Duliyomolamo da:nopila:onaka ebe gigiyu ta:kuminomola, gabo

kodakodala. Kapiyakapiya epate ebe gigiyu numite ebana tolamena.”

Kewa Ega:walo Ebeno Da:imi
Luk 6.43-44; 13.25-27

15 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “La:le Godokono mailamo a:da: tabo kiyawaopi wadenomamo nulama:la:. Iba:te alagiole sipi-goeogoeono tama pupulite la:tamo ebo pelamenaka, wiyasiya ibino tepo magumulo ibi elawoelawo gaagaa keba kunula:ka: eba kunula.
16 La: ibino osiyodilole tanalo wadenomamo nulamelelamiyala:. Lumagite wadewade gala:ipi da:imi moeagono kewalo a:ka:nulaemene, ega:walo ebete moeagono kewamo tote umei kewano da:imi a:ka:netapiomene.
17 Numa:la:, wadewade kewalo wadewade da:ima:te ka:noloma:na:, ega:walo kuba kewalo kubakuba da:ima:te ka:noloma:na:.
18 Iyo, wade kewalo kubakuba da:ima:te a:ka:noloma:na:, ega:walo kuba kewalo wadewade da:ima:te a:ka:noloma:na:,
19 ebema: nanitabola, wadewade da:imi noloa: kewa epate lute elamo kiyalekema:na:.
20 Ebema: la: a:da: tabo kiyawaopino osiyodilole tanalo eba ulamelo la:le ibino nolo tanalamo ibino nanitabo tanalo ebo kiyatawaomamota.
21 “Numa:la:, piyate na Kawodawama: gito deka:na:minaka wiyasiya nanitabo tanalo puliyala, ebe epate Godokono Unu Duliyomolamo a:ka:nopila:oma:na:. Wiyasiya piyate naimano Nabiwino ubi tanalamo da:tudila:ona, ibi kapiyate ebeno Unu Duliyomolamo ka:nopila:oma:na:.

22 Ebema: Godokono Kawo Egelalo epetapiate
natamo ma kunu kegelama:na:, ‘Kawodawa, Ka-
wodawa! Ale a:imano mailamo Godokono tabo
a:kiyawaonakima:, ega:walo a:imano mailamo
kuba uliyana alibolenakima:, ega:walo atumu ale
anoano tanalo epetapi osiyodilolenakima:.’
23 Wiyasiya nale iba:tamo kegemamo, ‘Na iy-
atawa: la:imano tanalo. La: kuba osiyodilolepi-
lata, nagodone na:tolama:la:!’ ”

Moto Netewa Etemotepino Tanalo
Luk 6.47-49

24 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Kebe
lumagite naimano tabo olowiote ebe iyaiya
tanalo dosiyodilolemene, ebe wade mulo woki
lumagila. Ebete ebeno moto kodakoda damela
unamo detiya, ebe dubu keba kunula:ka: eba
kunula.
25 Ebe tetelo ulamate dowiya obote ebo
odoliya, ebene kawo awanomote pete moto
dapadimagotiya motote kekagiya: mabu ebete
wade damelamo etiya.
26 Wiyasiya kebe lumagite naimano tabo
olowiote osiyodilolea:no, ebe daedale woki
lumagila. Ebete ebeno moto wiyo damelamo
detiya ebe dubu keba kunula:ka: eba kunula.
27 Ebe tetelo ulamate dowiya obote ebo
odoliya, ebene kawo awanomote pete moto
dapadimagotiya motote kagate kubanomoma:
ebo ediya. O olalati beda: kawonomola:ka:!”

Tabo Olowiopiate Ya:sukono Tanaloma: Danoanoiya

28 Ebene Ya:sute me iyaiya tanalo kiyawao
dolopoligiya ebeno tabo olowiopi bilibilinomate
nanoanoutiya,
29 mabu ebete Godokono elawamo iyatulamiti,
wiyasiya ebe ibino Godokono Totomu iyatu-
lamepi keba kunula:ka: eba kunua:.

8

Ya:sute Kukulakukulago Dubu Wadekobi Da:midiya

Mak 1.40-45; Luk 5.12-16

1 Ebe tetelo Ya:sute damela unune da:piwisigiya
epo epetapi bilibilinomate ebe a:wa:midalo ebo
tolamiya.
2 Ebene kukulakukulago dubute ebetamo pete
ebeno pupamo pokolite na:pegiya, “Kawodawa,
a:imano ubi ditametana, a:ma:le na wadekobi
ka:midinima:ta.”
3 Ya:sute ebeno koto uwamidate ebe eba ologilo
ebetamo negiya, “Na ubila, a:ma: wadekobi
nolowia!” ebema: ebe tetenomolo kukulakukula
temetemete ebegodone dolopoligiya ebete
wadekobi ebo olowiya.
4 Ebene Ya:sute ebetamo tabo idi ma
kunu kegiya, “A:ma: naimano tanaloma: epo
akonanala:la:. Modobola a:ma: wiyasiya me
tetenomolo toawete a:imano ape Godotamo
kalimagono ikameodawatamo nanawokalimiye,
ebene kalimagono nilakapo inamabu Godotamo
akona:nikamiye, Mosesete da:kiyawaiya eba
kunu. Ebe tanalote epo kiyatulaemene a:imano
temetemete olopoligi.”

Ya:sute Gowelaodawa Elawodubuno Wokodawa Wadekobi Da:midiya
Luk 7.1-10

5 Ebene Ya:sute Kapeniyama duliyomolamo da:tiya Loma epono gowelaodawa elawodubu idite ebetamo pete ebe petoweomelo napaniya,
6 “Kawodawa, naimano wokodawa motolo kawo gabugabuago watita, ebe ape kodakoda temetemete umita.”

7 Ebene Ya:sute ebetamo negiya, “Modobola, na pete ebe wadekobi ka:pa:midimamo.”

8 Gowelaodawa elawodubute tabo eba wiyalo negiya, “Ao, Kawodawa, eba kunua:. Na wade lumagia: a:ma:le naimano motamo podoloma:. Wiyasiya na niyatawitamo, a:ma:le motamo pea:no tabo gito degeaemene, naimano wokodawate nanitabonomolo wadekobi kolowimene.
9 Mabu na atumu gowelaopino kawokawo elawodubuno opodawama: eba eda:nalo ibino tabamo a:tuduwatanakomo, ega:walo atu tetelo naimano gowelaopiate naimano umi magumulo pola:na. Ibi magumulo nale idi danamo, ‘A:ma: na:toa!’ ebete ebo ka:tomene. Ega:walo idi dakanamo, ‘A:ma: na:pa:!’ ebete ebo ka:pemene. Atumu nale naimano wiya: wokodawa danamo, ‘A:ma: me tanalo nosiyodila!’ ebete ebe tanalo kosiyodilomene. Ebema: Kawodawa, modobola a:ma: tabote negea naimano wokodawate wadekobi kolowima:.”

10 Ya:sute ebe tabo dolowiya ebete nela:wiya, ebema: ebe dowaloma:titiya ebe epatamo negiya, “Na la:tamo nanitabonomolo gemo, na Isalaela

epo bilibilinomo magumulo mako lumagino nanitabokobi midi tanalo kuminakoa:!
11 Nale la: analemata, epo bilibilinomate me opo kawonomono apune apune pelamolete, iba:te A:ibalayamako, Aisa:keko, ega:walo Ya:ikoboko iba:go kapimiya Kawo Elawodawa Godokono soliyomu bailo ka:pa:pola:nama:na:.
12 Wiyasiya la: Yu epo epetapi Godote la: idoko magumamo ka:piyalekema:ta, ebe idoko magumulo la: lalo eba oliomolelo kawonomamo kiimimamota."
13 Ebene Ya:sute gowelaodawa elawodubutamo negiya, "Mabu a:ma:le na nanitabokobi a:midina:ta, ebema: a:ma: toawete a:imano wokodawa na:numiye, ebete wadekobi olowi." Nanitabola, ebe tetenomolo Ya:sute ebe tabo eba gitalo wokodawate wadekobi ebo olowiya.

Ya:sute Pitakono Moto Lapino Wadekobi Da:midiya

Mak 1.29-31; Luk 4.38-39

14 Ebe tetelo Ya:sute Pitakono moto guamo nodolote ebeno moto lapino ebo numiya, ebete ape enaena gabugabuago watiti.
15 Ebene Ya:sute ebe kamiyaleno koto dologimiya, gabugabute ebegodone eba olopoligolo ebete maigate Ya:suko mabuma: bae okalimi woko ebo wagilimiya.
16 Eba adimonalo duliyomolo epate kubakuba uliyanagopi bilibilinomo Ya:sutamo ebo magaeleniya, ebene ebete tabo kiyawao kapiyamo kubakuba uliyana iba:godone eba alibolenalo temetema:gopi epetapi bilibilinomo atumu wadekobi ebo ka:midioleni.

17 Nanitabola, Ya:sute makomako wadewade
tanalo epatamo osiyodilolenaki, Godokono
woki awokalimidawa Aisayate degiya ebe
tabote nanitaboma: keda:ma:, iyo, ebe dawate
iyalo tetelo tabo ma kunu giya, "Ebete aimano
gabugabu ega:walo temeteme kuwateaemene."

Woki Netewago Ya:suko Waloma:ta Modoboa: Luk 9.57-62

18 Egela idilo epo epetapi bilibilinomate Ya:suko
da:na:wa:midadigiya, ebete ebe tanalo umite
ebe waloma:tapi nanaliya, "A paka: apuamo
ka:na:iwaliye."

19 Ebe tetelo Godokono Totomu iyatulamedawa
idite pete ebetamo na:pegiya, "Iyatulamedawa,
a:ma: kebamo ka:toaemene, nale a:ma: ebamo
kowaloma:tamota."

20 Wiyasiya Ya:sute ebeno tabo olowite negiya,
"Iyaiya, a:ma: dopamo me tanalo idi wadeno-
mamo nemalagidila. Tumu gaagaano lao bai
damela gugu ba:pola:lamena ega:walo olaolate
ibino moto etemoteonaka, wiyasiya na Epono
Naniwi* naimano wata bai puliyala."

21 Ebene waloma:tadawa idite negiya,
"Kawodawa, modobola na dopamo tote,
naimano nabiwi kadelete da:emene, nale
ebeno ape bobamo niyatite na walone a:ma:
kowaloma:emamota."

---

* **8:20:** Epono Naniwi ebe Ya:sukono mailo idila. Ebe a epo bilibilinomono Naniwila, atumu Godoko ebe aimano Nabiwila.

22 Ya:sute ebetamo nowamiya, “Ao, a:ma:
ka:lonomo na nowaloma:ena:, wiyasiya mod-
obola a:elao epate ibi a:ka:tuwa: ibino a:elaopi
bobamo nalomoma:na:.”

Ya:sute Awa Matalukobi Da:midini
Mak 4.35-41; Luk 8.22-25

23 Ebene adimo tete eba tatalinalo Ya:sute
peamo da:niwisigani ebe waloma:tapiate eba:go
kapimiya niwitioniya.
24 Iba:te peamo olonate da:tolameniya ebe
tetelo kawo awanomote eba penalo kawokawo
ulate maimionate pe guamo obo ebo polomeni,
wiyasiya Ya:sute pe gulo u ebe watani.
25 Ebema: waloma:tapiate ebetamo pelamenate
ebe eba pamutiyanalo ebo pananiya,
“Kawodawa, aimano igilo na:mula:leama:! A
ka:elaomalema:!”
26 Ya:sute wiyasiya negeni, “La: beda:ma:
ka:toletoleawenama? La:imano nanitabokobi
midi tanalo depesonomola!” Ebe tetelo ebete
maiganate awa ega:walo ulo kawiya nanaleni,
“La: nolodiyobala:!” ebene paka:te matalukobi
olowinomo gito olowini.
27 Ebe tetelo ibi bilibilinomate eba anoanon-
alo negelaniya, “Me kebako dubula:ka:? Awa
ega:walo ulo iba:te ebeno tabo olowite a:tudila:!”

Ya:sute Gadala Duliyomolopi Kubakuba Uliyanago Dubu Netewa Wadekobi Da:midioliya
Mak 5.1-20; Luk 8.26-39

28 Ebene egela idilo Ya:sute paka: apuamo
na:iwate Gadala duliyomolono opamo
nemaigate, damelamo eba nodololo kubakuba
uliyanagono dubu netewate eba:go ebo palugiya.

Ebe dubu netewate a:elao epono bobo bailo okolionamiya ega:walo ibi elawoelawonomola, ebema: epate ebe gabodo wapata:laema: kawonomamo toletoleonamiya. Nanitabola, ebe opo epono tanalo ma kunula, iba:te maboele nokola damela eba obobolelo iyaiya bobo ebo osiyodilolenakiya iba:te ibino a:elao epono ape alomoma:.

29 Me dubu netewate Ya:suko dumiya ebe tetenomolo iba:te gelatepaolo negeliya, “A:ma: Godokono Gudulata! A:ma: atamo beda: tanalo na:kosiyodilaemene? Godokono kuba wiya ikalame tete pea:no, a:ma: dopamo a anakapuaema: ka:pa:wa:?”

30 Ebe tetelo ibi niyakabolo dabiole goeogoeo bilibilinomate nala:go wapata:lamitiya,

31 ebema: kubakuba uliyanagopi dubate Ya:suko toweomelo negeliya, “A:ma: a me dubagodone aliboema: ubi diyata:wita, modobola a:ma:le a goeogoeatamo naliboa:.”

32 Ya:sute iba:tamo negiya, “Na:tolama:la:!” Ebe tetelo iba:te dubagodone nemaimite goeogoeatamo ebo nopila:iya, ebema: ebe goeogoeate damela unune puila:ote maboele damelane da:na:gudiya, obamo nololuote ibi bilibilinomate gito na:elaiya.

33 Ebe tetelo Ya:sute kubakuba uliyanagopi wadekobi keba kunu ka:midioliyale, goeogoeo ulamepi dubate ebe tanalo umite ibino duliyomolamo puila:ote epo bilibilinomo ebo nanaliya.

34 Ebene duliyomolo epo bilibilinomate Ya:sutamo pelamete, iba:te ebe da:pumiya ebe napaniya ebete ibino opo atepate ka:toma:.

9

Ya:sute Ape Kodakoda Temetema:go Dubu Wadekobi Da:midiya

Mak 2.1-12; Luk 5.17-26

1 Ebene Ya:sute peamo olote paka: apuamo
na:iwate ebeno okoli duliyomolo Kapeniyamamo
gito nemaigiya.
2 Ebe tetelo epate ape kodakoda temetema:go
dubu patapatago aguwatiya, ebene Ya:sute ib-
ino nanitabokobi midi tanalo umilamete ebe-
tamo negiya, "Naimano namutudawa, a:ma:
nekalakala! Godote a:imano kuba egebolemetate
a:dodolomatilima:ta."
3 Wiyasiya Godokono Totomu iyatulamepi
epetapiate ebe tabo olowite ibi magumulo tabo
ma kunu gelitiya, "Me dubute amamago kuba
tabo ge Godokono ololo apulo!"
4 Iba:te ibino tepo magumulo degeliya, Ya:sute
iyatawate iba:tamo negiya, "Mabu keleka:
la:imano tepo magumulo me kuba tanalo
demalagidilawitama?
5 Me tabo kodakodala:ka: nale gema:,
'Godote a:imano kuba egebolemetate
a:dodolomatilima:ta?' O me tabo idi gema:
kodakodala:ka:, 'A:ma: maigawete na:toa?'
6 Ebema: nale la: kiyatulaemamota na
Epono Naniwigodolo elawo bitana me opo
kawonomolo epono kuba egebolelamete
ka:dodolomatililaema:." Ebene Ya:sute
temetema:go dubutamo negiya, "A:ma:
maigawete, keta mokopiamidawete motamo
na:toa."

7 Ebema: ebe dubute maigate ebeno motamo
gito tiya.
8 Nanitabola, epo bilibilinomate ebe tanalo
umite eba anoanoutalo Godokono mailo unamo
ebo adipatiya, mabu ibino ololo apulo ebete
Ya:sudo ebeno elawo kawonomo awokalimiya.

Ya:sute Ma:tiyuko Deka:miya
Mak 2.13-17; Luk 5.27-32

9 Ya:sute ebe motone nemaigate eba petonatolo
dubu idi ebo numiya, ebeno mailo Ma:tiyutela,
ebe ta:kese uwatedawala, ebete ebeno woko bailo
okoliti. Ebe tetelo Ya:sute ebetamo negiya, "A:ma:
na nowaloma:ena:," ebene ebete maigate Ya:suko
nowaloma:tiya.
10 Ebene Ya:sute ebe waloma:tapiago
Ma:tiyukono motolo bae eba nautalo, ta:kese
uwatepi ega:walo Godokono Totomu Tabo
uwatea:pi ibi bilibilinomo epetapiate pelamete
iba:go pepola:niya.
11 Ebe tetelo Pa:lisi tanebapi dubu epetapi-
ate ebe tanalo umite ebe waloma:tapiatamo
negeliya, "La:imano iyatulamedawate ta:kese
mani elemasigilo uwatepi ega:walo Godokono
Totomu Tabo uwatea:piago bae beda:ma: ke-
nanakole?"
12 Ya:sute ebe tabo olowite negiya, "Wadewade
epate doketatamo a:ka:tolaema:na:, wiyasiya
gabugabuagopiate ka:tolaema:na:.
13 Iyo, piyate a:ka:tuwa: degelana, 'A wadewade
epola,' na ebakobako epo uwatema: ka:piya:.
Na wiyasiya kubakuba epo kapiya uwatema:
piyamo, iba:te na kowaloma:enema:. Ebema:
modobola la: me Godokono Buka apuno tabo

magumu na:nowadiala:, ‘La: natamo kalimagono inamabu gito akopikanama:la:, na ubia:nola. Wiyasiya na ubila la:imano tepo magumulo ni-lakapo tanalo kuima:.’ ”

Godokono Woko Osiyodiloma: Bae Naoa:no Pola:na Tanalo
Mak 2.18-20; Luk 5.33-35

14 Ebene Yonekono waloma:tapi epetapiate Ya:sutamo pelamete ebe napalatediya, “Mabu keleka: a ega:walo Pa:lisi tanebapi a bilibilinomate iyaiya tetelo bae naoa:no da:pola:nanakoma: Godokono woko osiyo-diloma:, wiyasiya a:ma: waloma:tapiate bae naoa:no ka:pola:nanakoa:?”

15 Ya:sute iba:tamo negiya, “Dubute kamiyale daidimene, ebe tetelo ebeno namutupiate soliyomu bailo tepo mibomibago gito ba:ka:pola:nama:na:? Ao, modoboa:! Iba:te eba:go soliyomu bae kapimiya kenaoma:na:. Wiyasiya kamiyale oli aidi dubute ebeno kamiyale duliyomolo ida:mo magata tete na:pe, nanitabola, ebe tetelo ebeno namutupiate ibino tepo temeteme tanaloma: bae naoa:no ka:pola:nama:na:. Ebema: numa:la:, me tete ebe la:imano kalakalago bae nao tetela mabu nale la:go bokolinamo.”

Tagala Okoli Tanalo Ega:walo Oli Okoli Tanalo
Mak 2.21-22; Luk 5.36-39

16 Ebene Ya:sute tabo moga:melo walo na:kegiya, “Lumagite oli kaliku apu tagala kalikuno bolegala:mo a:kowaluomene, mabu kaliku ukula tetelo ebe oli kaliku apute tagala

kaliku kanagiyamidalemene, ebene bolegalete kawonomoma: keda:mene.
17 Ega:walo atu gabodo lumagi idite tagala gautu-goeo tama kalila:mo oli da:imi obo akalatemene, mabu oli da:imi obote tagala gautu-goeo tama kalili ka:na:ta:pulaemene, ebene da:imi obote opamo ka:ka:liyaote da:imi obo ega:walo kalili ibi netewate kapiya tetelo ka:kubakubaoma:na:. Me mabuma: iyatawadawate oli da:imi obo olioli tama kalili kapiyamo nalateonakomene, da:imi obo ega:walo kalili iba:te tete geyageyalo wadenomamo ka:pola:nama:."

Yu Watodawa Dubute Ya:suko Da:toweomiya Ebeno Buwele Wadekobi Ka:midima:
Mak 5.21-23; Luk 8.40-42

18 Ya:sute me tabo iba:tamo eba kiyawau-talo, Yu watodawa dubute ebetamo pete pu-pamo pokolite na:pegiya, "Naimano buwele ka:ma:nomo a:e, wiyasiya a:ma: pa:wete a:imano koto ebetamo da:powatila:emene ebete a:ene walo ka:kemaigamene."

Kalima Ka:ka:liya Temetema:go Kamiyalete Ya:sukono Kaliku Dologiya
Mak 5.24-34; Luk 8.42-48

19 Ebema: Ya:sute maigate ebe waloma:tapiago ebe kawo dubu ebo waloma:tiya.
20 Ebe tetelo kamiyale idi 12 ulama tetelo kalima ka:ka:liya temetemete duminami, ebete Ya:sukono walogabo apune pete ebeno kaliku ebo pologiya,

21 mabu ebete nemalagidiliya, “Nale ebeno ka-
liku dologimo, nale wadekobi kolowimamo.”
22 Ya:sute olobigate ebe dumiya ebetamo
negiya, “Kamiyale, a:ma: nekalakala! A:imano
nanitabokobi midi tanalote a:ma: wadekobi
a:mida:ta.” Ebe tetenomolo ebe kamiyaleno
temetemete ebo olopoligomiya.

Ya:sute Yu Watodawa Dubuno Buwele A:ene Dadipatiya

Mak 5.35-43; Luk 8.49-56

23 Ebene Ya:sute Yu watodawa dubuno motamo
pete a:e buwele liyaema: bibolo da:moleutiya ebe
dubu ega:walo epo bilibilinomo ebo pulamiya,
iba:te gowela kawonomago pola:niya.
24 Ebema: ebete ibi nanaliya, “La: bilibilinomo
moto gune na:nemaimiala:. Buwele da:peso
ka:eaka:, ebe u watita.” Wiyasiya ibi bilibilino-
mate ebe nekalakalatiya.
25 Ebe tetelo Ya:sute epo motone palibolete
buwelete dekapitani ebe baiamo nopegate ebeno
koto da:nelaemiya ebete ebo maigiya.
26 Ebene ebe anoano tanalono tabote ebe opo
kawonomamo gito tiya.

Ya:sute Balidi Tamiolame Dubu Netewa Wadekobi Da:midioliya

27 Ya:sute ebe duliyomolo atepate eba
tonatolo, balidi tamiolame dubu netewate
ebe eba waloma:tanatolo kawonomamo ebo
negelapatiya, “Da:ibidikono A:la:mu! A:ma: a
na:nilakapoiama:!”
28 Ebene Ya:sute moto gu ida:mo nodolote
ebe balidi tamiolame dubate atu motamo
da:ka:nodoliya Ya:sute ibi nalateda:liya, “La:

nanitabokobi na:ka:mida:witama, nagodolo elawo bitana la: wadekobi ka:midioletama:?”
Iba:te tabo eba wiyalo negeliya, “Iyo, Kawodawa, a:ma:godolo elawo bitana.”
29 Ebe tetelo Ya:sute ibino balida:mo ebeno koto eba watiolelamelo iba:tamo negiya, “Mabu la:le na nanitabokobi a:midinimata, ebe mabuma: nale la:imano balidi wadekobi ka:midiolemamo.”
30 Ebene ibino balidite wadekobi dolowiolamiya, Ya:sute ibi kawonomamo analelo iba:tamo negiya, “La: me tanaloma: epo epetapi akoanala:la:!”
31 wiyasiya iba:te tote ebe opo kawonomamo Ya:sukono tanalo ebo na:kiyawaiya.

Ya:sute Tabo Kiyawaoa: Dubu Wadekobi Da:midiya

32 Ebene ebe dubu netewate eba tutalo epo epetapiate dubu idi Ya:sutamo ebo magatiya, mabu ebe tabo kiyawaoa: kuba uliyanagonola.
33 Ebe tetelo Ya:sute ebegodone kuba uliyana dalibiya ebete tabo kiyawao ebo wagilimiya, ebema: epo bilibilinomate me tanalo umite anoanolo negeliya, “A Isalaela opolo mako tanalo kuminakia:!”
34 wiyasiya Pa:lisi tanebapiate negeliya, “Ebete kubakuba uliyanano Kawodawano elawamo alibolenako, Godokono elawamoa:!”

Ya:sute Ebeno Nilakapo Epatamo Dawokalimiya

35 Ya:sute Yu epono kawokawo ega:walo egege duliyomolodo da:petonaki, ebe tetelo ebete ibino iyaiya balidi ibilamole motolo ibi eba iyatulamelo ebete Godokono Kawo Elawodawano

tanalono Wade Tabo iba:tamo ebo kiyawaon-
aki, ega:walo ebete ibino iyaiya temetema:gopi
wadekobi a:ka:midiolenaki.
36 Ebene egela idilo ebete epo bilibilinomo
ulamete ebeno tepo magumulo kawonomamo
nilakapoilamiti, mabu iba:te woki bilibilima:
ega:walo elawoa:noma: eda:utiya, sipi-
goeogoeate ulamedawa:no keba kunu kilukuline
eba kunu.
37 Ebene Ya:sute ebe waloma:tapiatamo negiya,
“Godokono pali magumulo kono bilibilinomo
a:kodakodaiya, wiyasiya tapio wokopi bilibilia:,
38 ebema: la: pali namutudawatamo towe-
towe tabo negelala:, ebete wokopi epetapi pali
magumamo kapalibolemene wadewade kono
ka:powakalamima:.”

10

Ya:sute Ebeno 12 Alibolepi Dubu Deka:la:miya
Mak 3.13-19; Luk 6.12-16

1 Ebe tetelo Ya:sute ebeno 12 waloma:tapi
dubu ebetamo ka:la:mite iba:tamo elawo ebo
ikalamiya, iba:te epagodone kubakuba uliyana
kanalibolema: ega:walo iyaiya temetema:gopi
wadekobi ka:nimidiolema:.
2 Me Ya:sukono 12 alibolepi dubuno mailola.

Dopo dubu ebe Saimonotela, ebeno mailo idi
Pitate, ega:walo ebeno ekawi A:ndulutela.

Sebedikono gudi Ya:imesiko ega:walo ebeno
ekawi Yoneko.

3 Pilipiko, Batolomuko, Tomasiko, ega:walo
Ma:tiyuko, ebe ta:kese uwatedawala.

A:lapiyasikono gudu Ya:imesiko, Ta:diyasiko,
4 ega:walo Saimonoko. Me Saimono idi ebe
ubila kapela Loma gabamani epago eba gowelalo
iba:te ebeno Ka:inane opo ebo katepama:.

Ega:walo walogabo dubu ebe Keliyota duliy-
omolodawa Yudasite, ebete walone tetelo Ya:suko
anakapumipi walubiliya.

Ya:sute 12 Waloma:tapi Dubu Daliboliya
Mak 6.7-13; Luk 9.1-6

5 Ya:sute me 12 dubu eba alibolelo ibi nanaliya,
"La: Yua:piatamo akotolama:la:, ega:walo
Samaliya opo epatamo akonemaimiala:.
6 Wiyasiya la: Isalaela opolo dilukuliona ebe
Yu epo kapiyatamo na:tolamiyala:, iba:te tumamo
dalatidioliya ebe sipi-goeogoeo keba kunula:ka:
eba kunu ilukulina.
7 Ebene la: eba tolamelo me tabo kapiy-
ate na:kiyawaonatiyala:, 'Godokono Kawo Ela-
wodawama: eda: tete tatalila.'
8 Ega:walo la: ebolo gabugabute dulamena
ebe epo wadekobi na:na:midiolenakiyala:,
kukulakukulagopi ibi atumu. Ebe atu tetelo
a:elaopi a:e magumune nowadipalatelenakiyala:
ega:walo kubakuba uliyana epagodone
nalibolenakiyala:.
"Nanitabola, tete bilibilinomolo Godote ebeno
wadewade tanalo la:tamo nilakapolo gito ikala-
menakota, ebema: modobola la: epetapi atu ni-
lakapo tanalago nowalubilinakiyala:.

9 Ebema: la: eba tolamelo kawokawo mani
gatele magumamo akoalomala:, ega:walo egege
mani atumu akowatala:.
10 Gabo tetelo la: kapiyakapiya inamabu
na:pupuliyala:, epetapi akouwata:la:. Ega:walo la:
inamabu alomono ikuwa, agowa pata, ega:walo
gaubu atumu akouwata:la:, mabu duliyomolo
epate wade wokodawano iyaiya modoboa: tanalo
ebolo na:modoboilamelemenakoma:na:.

11 "La: duliyomolo ida:mo nemaimiawete
wade okoli lumagi nowadiawete da:numa:ema,
ebeno motamo nodoloawete ebegodolo
nilukula:tepawete walone ebeno motone opo
ida:mo ka:ka:tolaemamota, iyo, la: moto idine
moto ida:mo eba kunu akonowagela:la:.
12 Ega:walo la: kebe motamo da:nodoloaema,
modobola la: ebe moto epatamo nilakapo tabo
ma kunu na:negeliyala:, 'Godokono kalakalate
la:godolo nitanamene.'
13 Ebema: ebe moto epate la: kalakalago
uwatetate la:imano tabo dolowima:na:,
Godokono kalakalate iba:godolo nanitabonomolo
kitanamene, wiyasiya iba:te la: uwateta:no, la:
nilakapo tabo degelaema ebe tabono nanitabo
tanalote ebolo a:kitanamene.
14 Ebene kebe epate la: kalakalago
uwateta:no, la: ebe motone o duliyomolone
eba tolamelo la:imano agowano tuwae
na:moda:midatepaliyala:. Me tanalote ibi
kiyatulaemene, Godokono tete ebe na:pe ebete
ibino tanalo kapanagilamelelaemene.
15 Na la:tamo nani tabo gemo, Godote epono
tanalo danagilamelelaemene, ebe Kawo Ege-

lalo ebete me duliyomolo epatamo kuba wiya kawonomamo kikalaemene. Ebe tetelo ebete Sodomo ega:walo Gomola duliyomolo epatamo* kuba wiya eba ikalamelo nilakapo kela:mo kawokalimene, wiyasiya nanitabola, ebete nilakapo idi a:kiyatimene la: uwatea:piyatamo.”

Kawokawo Temetema:te Pelaema: Ya:sute Degiya
Mak 13.9-13; Luk 21.12-17

16 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “La: nolowiala:! La: sipi-goeogoeo keba kunula:ka: eba kunula, nale la: elawoelawo gaagaano taneba magumamo alibolemata. Ebema: piyate la:go gowelaopima: deda:ona, la:le iba:go eba na:pola:nalo modobola la: mulo wokinomago nemalagidiloleniyala:, ega:walo atu tetelo milonomoma: eba eda:olo temeteme lumagi iditamo akoikamenakala:.
17 La: nanisiwale, mabu kubakubapiate la: elawamo uwatetate tabo anagiyamida baiamo kemagatalema:ta, ega:walo Yu epono balidi ibilamole moto gulo iba:te la: pa:ka:pa:ka:mo ka:na:ma:ga:tiolema:ta.
18 Iba:te la: na mabuma: iyaiya kawokawo elawodubuno ololo apuamo elawago demagataletamene, ebe tetelo la: naimano Wade Tabo iba:tamo ega:walo Yua:piatamo ka:kiyawaomamota.

---

* **10:15:** Buka ka:la:mioledawa, a:ma: Sodomo ega:walo Gomola duliyomolo epono tanalo iyatawama: dowagela:emene, modobola a:ma: Wagilamole Mabu 18.16–19.29 numiye.

19 Ega:walo iba:te la: tabo anagiyamida ba-
iamo demagataletamene, ebe tetelo la:imano
gela tanaloma: woki bilibilima: akoeda:oala:, ma
kunu, ‘Na beda: tabo na:kegemo? Ega:walo
na tabo keba kunu na:ka:kiyawaomo?’ Tete
da:pemene Godote ebeno iyaiya tabono tanalamo
la: kowalubilima:ta,
20 mabu la: a:ka:tuwa: a:ka:kiyawaoaema,
la:imano Nabiwi Godokono Uliyanate la:do
ka:kiyawaomene.

21 “Ebe tetelo naniwite ekawi a:eamo kali-
bomene, ega:walo atu gabodo ekawite naniwi
kanakapuimene. Iyo, dubute ebeno gudu atumu
kakamitimene, ega:walo guda:te dowaote ibino
menokobila nabila a:eamo kalibolema:na:.
22 Ebene na mabuma: epo bilibilinomate
la:tamo ka:dowaoma:na:, wiyasiya kebe
lumagite temeteme magumulo kodakodalo utite
uwomuamo da:nemaigamene, Godote ebeno
igilo ka:mula:emene.
23 Ebema: iba:te la:tamo temeteme
dikalametamene, ebe tetelo la: wiyasiya
duliyomolo ida:mo nalautiyala:. Na la:tamo
nani tabo gemo, la: Isalaela opono duliyomolo
bilibilinomolo woko eba nosiyodilolo ebe
iyaiya woko opoliyalea:no Epono Naniwite ebo
ka:pemaigamene.

24 “Numa:la:, epono umi magumulo
sukulu guduno iyatawa tanalote ebeno
iyatulamedawano iyatawa kodolina:,
ega:walo wokodawano elawote ebeno woko
namutudawano elawo kodolinakoa:.
25 Ebema: modobola sukulu gudute ebeno

iyatawa magumulo ebeno iyatulamedawa keba kunula:ka: ebako dawama: na:keda:mene, ega:walo wokodawate ebeno woko magumulo ebeno namutudawa keba kunula:ka: ebako dawama: na:keda:mene. La: nolowiala:! Iba:te na moto namutudawa kuba uliyana Biyesibulu mailamo eka:na:miya, ebema: walone iba:te atumu la: naimano ekaki kuba mailonomamo keka:la:ima:ta!”

La: Poko Na:ka:tolema:wenama
Luk 12.4-7

26 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Ebema: ebe elawoelawo dubu akotolelama:la:. Kebe iti-ole tanalate da:pola:na walone tetelo Godote kawokalilaemene, ega:walo waminaole tanalate da:pola:na walone epate kulamolema:na:.
27 Ebema: nale idoko tetelo la: da:kiyawaolametanakoma, la:le wiyasiya alo tetelo na:kiyawaolamenakiyala:, ega:walo la:le nagodone gananalo dolowiawenakoma, ebe iyaiya tanaloma: la:imano tabo madodo eba adipatelo epo bilibilinomatamo nawokalilamenakiyala:.
28 La: ape anakapulame iyatawaopi akotolelama:la:. Iba:godolo elawo puliyala epono uliyana anakapulamete Ela Opamo iyalekema:. Wiyasiya la: Godoko kapiya na:tolemenala:, mabu ebegodolo elawo bitana epono ape ega:walo uliyana kapiya tetelo Ela Opamo iyalekema:.
29 Numa:la:, epate netewa piliyo olaola kapiya toea maniamo uwatema: gelanaka, ebe olaolano igilo kawokawoa:, wiyasiya la:imano Nabiwi Godote ebako egege olaola eba malagidilolenalo,

ebete modobo tabo gea:no ibi magumulo idi
kapiyate a:ka:emene.
30 Ega:walo nanitabola, la:imano watono eke
bilibilinomo Godote iyalo tetelo eka:la:mioliya,
iyo, la:imano iyaiya tanalo ebete iyatawanomola.
31 Ebema: la: woki bilibilima: akoeda:onala:.
Ebeno nilakapo olaolatamo nanitabonomolo
bitana, wiyasiya ebeno nilakapo la:tamo
kawonomoma: eda:te ilukulina tetelo
bitanamene!"

Epono Ololo Apulo Ya:suko Awokalimi Tanalo
Luk 12.8-9

32 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, "Kebe
lumagite awokala degemene, 'Na Ya:suko
waloma:tadawala,' na atumu Nabiwi Godokono
ololo apulo kegemamo, 'Me lumagi ebe naimano
ekawila.'
33 Wiyasiya kebe lumagite na iyatawa:ma:
degemene, na atumu Godotamo ebe iyatawa:ma:
ka:kegemamo."

Ya:sute Epono Gowela Mabuma: Eda:na
Luk 12.51-53; 14.26-27

34 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, "La:
na:kemalagidilawitama nale me opamo milo
adaema: pe? Ao, na epatamo milo ikalaema:
ka:piya:, na gowelaono gili ikalaema: piyamo.
35 Numa:la:, naimano iyaiya tabono
tanaloma: anagiyamida tanalote epo magumulo
ka:pemaigamene. Ma kunu anagiyamida
tanalote dubu ega:walo ebeno nabiwi ibi
magumulo kitanamene, ega:walo buwele ebeno
menokago ibi magumulo kitanamene, ega:walo
kamiyale ebeno awino menokago ibi magumulo

kitanamene. Iyo, na anagiyamida tanalo
epatamo ikalaema: piyamo,
36 ebema: nanitabola, na mabuma: dubuno
moto epate eba:go ka:gowelaoma:na:.
37 “Ebema: kebe lumagite ebeno nabiwila
menokola kawonomamo eba malagidilelo
na kela:mo demalagidilonena, ebe lumagite
naimano woko osiyodiloma: a:ka:modobomene.
Ega:walo kebe lumagite ebeno gudi
kawonomamo eba malagidilolenalo na kela:mo
demalagidilonena, ebe lumagite naimano woko
osiyodiloma: a:ka:modobomene.
38 Ega:walo kebe lumagite ebeno kewa olo-
tolowa agute na waloma:enea:no, ebete atumu
naimano woko osiyodiloma: a:ka:modobomene.
39 Ebema: kebe lumagite ebeno kateneno
ubi gabodo eba tolo ebeno igilo nagodone
damoeda:mene, ebeno igilote kalatidimene,
wiyasiya kebe lumagite ebeno igilo na mabuma:
datutimene, ebete nanitabo igilo kelaemene.”

Godogodone Wade Wiya Lawe Tanalo
Mak 9.41

40 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Kebe
lumagite a:ma: kalakalago dowalubitana ebete
na walubinina, ega:walo kebe lumagite na
dowalubinina ebete na kapiya kowalubinina:,
ebete na Alibonedawa Godoko atumu
na:kowalubina.
41 Ebema: kebe lumagite Godokono woki
awokalimidawa kalakalago dowalubina
ebete walone Godogodone ebeno woki
awokalimidawano wiya ka:nelaemene, ega:walo
kebe lumagite tuputupudawa kalakalago

dowalubina ebete atumu tuputupudawano wiya
ka:nelaemene.
42 Na la:tamo nani tabo gemo, me
egegepi magumulo kebe lumagite na
waloma:enedawama: deda:na, ebe mabuma:
idawate gibagiba obo ebetamo dikaemene,
ebete Godogodone delaemene ebe wade wiyate
akalatidimene.”

11

Yonete Ebe Waloma:tapi Ya:sutamo Daliboliya
Luk 7.18-35

1 Ebene Ya:sute ebeno 12 waloma:tapi iyatu-
lame dolopoligiya, ebete ebe duliyomolo atepate
Yu epono duliyomolo epetapilo ibi iyatulama:go
eba tolo Godokono tabo ebo kiyawaolamenatiya.
2 Ebe tetelo Yoneko epo obamo
waduba:midaoledawate idoko motolo
eba okolinalo, Kelisote wadewade tanalo
dosiyodilolenami ebete ebe tanalo olowiote ebe
waloma:tapi ebetamo ebo aliboliya.
3 Ebene ibi netewapiate Ya:sutamo
da:pemaimiya iba:te ebe ma kunu paniya,
“Yonete pema: degi, a:ma: ebe lumagila:ka: o
ale lumagi idi kemakopelenama:?”
4 Ebene Ya:sute wiya tabo iba:tamo negiya, “La:
toawete la:le kebe tabo kolowiawitama ega:walo
kebe tanalo kulama:witama, ebe iyaiya tanalo
Yoneko nananala:.
5 Balidi tamiopiate balidi a:melea
ega:walo agowa tataipiate nowapata:lama:!
Kukulakukulagopiate wadekobi olowiya
ega:walo galo tamiolamepiate nolowia!

A:elaopiate a:ene walo a:kemaimiya ega:walo
nigologolo epatamo Godokono Wade Tabote
a:pe!
6 Ebema: kebe lumagite na nanitabokobi eba
midinilo woki netewama: eda:no, ebegodolo
Godokono kalakala tanalote bitanamene!”
7 Ebene Yonete dapaliboliya ebe dubate eba
tolo, Ya:sute Yonekono tanaloma: epatamo ebo
kiyawaiya. Ebete negiya, “La: Yonekono tanalo
olowiawete bulu opamo da:nemaimiaima, beda:
tanalo uima: ka:tolama:ima? Pudo kapiya awate
gito dadegetiti, ebe uima: ka:tolama:ima?
8 O la: wadewade kaliku pupulio dubu uima:
ka:tolama:ima? Ao, la: iyatawalata wadewade
kaliku pupuliopiate bulu opolo kilukuliona:,
wiyasiya iba:te kawokawo elawodubuno motolo
ibino kateneno ubilo ilukuliona!
9 Ebema: la: na niyatunama:la:, la: beda:ma:
ka:tolama:ima? Godokono woki awokalimidawa
uima:la:ka:? Iyo, na la:tamo nani tabo gemo,
Yonete Godokono woki awokalimipi bilibilinomo
odoili.
10 Nanitabola, Yonekono tanaloma: Godote
ebeno Bukalo tabo ma kunu giya,

‘Nale Kelisokono dopo apuamo
naimano tabo atadawa kapalibomamo,
ebete ebe dopomete
ebeno gabo kosiyodiloma:.’ ”

11 Ya:sute walo na:kegiya, “Nale la:tamo
nani tabo gemo, wagilimi mabune me teta:mo
pemaiga me opo kawonomolo dawokalaiya,
ebe epo bilibilinomo magumulo Yoneko

kawodawanomoma: eda:na. Wiyasiya me tetene wagilimite Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ebe duliyomololo kebe lumagite da:pesonomoma: deda:mene ebete Yoneko nanitabolo kodolimene.
12 Me tanalo idila. Yoneko tetene wagilimite me teta:mo pemaiga, elawoelawo dubu ubila Godokono Wade Duliyomolo ibi a:ka:tuwa: ibino elawamo lawete ebamo ka:nopila:oma:, wiyasiya iba:te a:ka:modoboma:na:.
13 La: nolowiala:. Godokono woki awokalimipiate ebeno Bukamo dakuloliya ega:walo ebete ebeno Totomu Tabo Mosesedo epatamo dikalamiya, ebe wade tabono tanalote iyalo tetelo awokalate, penatete Yoneko teta:mo ebo pemaigi.
14 Nanitabola, Godote dopamo tabo ma kunu kiyawaiya, ebeno woki awokalimidawa Elayako ka:pemene, iyo, Yoneko me ebe lumagila, ebema: modobola la: me tanalo nanitabokobi na:mida:la:.
15 Galagodawa, a:ma: wadenomamo nolowia!”

16 Ebene Ya:sute negiya, “Na me tete epono tanalo kebe uli tabamo nakawokalimo? Ibi olowame bailo dekalakalauta ebe gudi egege keba kunula:ka: eba kunula. Gudi epetapiate epetapiatamo kegela, epetapiate epetapiatamo kegela, iba:te apaminateuilo ma kunu wagelena,
17 ‘Ale soliyomu eba osiyodilolo bibolo da:moleoma: wiyasiya la: ago kemaeawea:, ega:walo a a:e lumagi bobamo iyatima: dowagelitama: wiyasiya la: ebe ka:liyama:wita:!’ Iyo, me tete epo eba kunu wagelena, iba:te Godokono wokopiatamo ubia: tabo gelanaka.

18 Numa:la:, Yonete da:pemaigi ebe tetelo
ebete elawo da:imi obo ka:ninakia: ega:walo tete
epetapilo ebete bae naoa:no lutanaki Godokono
woko kosiyodiloma:, ebema: epate negeliya, 'Ebe
kuba uliyanagonola!'
19 Wiyasiya Epono Naniwite da:pemaigi, ebeno
tanalo iyala. Ebete bae enanako ega:walo elawo
da:imi obo a:ninako, ebema: iba:te ma kunu
gelanaka, 'Ebeno kuba numa:la:! Ebe tumu
goeoma: eda:te bae kawonomamo nanako, ebe
elawo da:imi obo ni kawodawala! Ebe ta:kese
mani elemasigilo uwatepi ega:walo Godokono
Totomu Tabo uwatea:pi epetapi ibino namutu-
dawala!' "
Ebene uwomunomolo Ya:sute iba:tamo negiya,
"Godokono wade mulo tanalo dowaloma:tana,
ebe epate ibino osiyodilole magumulo ebe mulo
nanitabonomolo bawokaliminakoma:na:."

Nanitabokobi Midia: Duliyomolo Epono Tanalo Luk 10.13-15

20 Ya:sute kebe iyaiya duliyomololo anoano
tanalo bilibilinomo dosiyodilolenaki, ebe duliy-
omolo epate ibino kuba woki iyakobi midilite
Godotamo kolobiliya:. Ebe mabuma: Ya:sute ibi
kawonomamo ma kunu analiya,
21 "Kolasini duliyomolo, a:ma: kuba wiya
kawonomo kelaema:ta! Betasaida duliyomolo,
a:ma: ebe atumu! Mabu nale la:godolo
anoano tanalo dosiyodilolimo, nale ebakobako
woko Taya duliyomololo ega:walo Saidono
duliyomololo dopamo nosiyodiloliyataleka:,
ebe Yua: epate ibino kubakuba woki iyakobi
ba:midiliyana:. Iyo, iba:te ibino kuba osiyodilole

mabuma: tepo temetemema: eda:ote ebe temeteme kawokalima: kubakuba kaliku pupuliote ono tuwaeamo gito bilukuliyana:.
22 Ebema: na la:tamo negemo, Godote epono tanalo danagilamelelaemene, ebe Kawo Egelalo ebete Taya duliyomolo epatamo ega:walo Saidono duliyomolo epatamo kuba wiya eba ikalamelo nilakapo kela:mo kawokalimene, wiyasiya nanitabola, Kolasini duliyomolo ega:walo Betasaida duliyomolo, ebete la:tamo nilakapo a:kiyatimene!
23 Ega:walo Kapeniyama duliyomolo, a:imano tanalo ma kunula. A:ma: ubila a:ma: a:ka:tuwa: a:ma: Godokono Unu Duliyomolamo kadipata:ema:, wiyasiya Godote a:ma: Ela Opamo keba:idiloma:ta! Mabu nale a:ma:godolo anoano tanalo dosiyodilolimo, nale ebakobako woko Sodomo duliyomololo nosiyodiloliyataleka:, ebe Yua: epate ibino kubane olobila:ote Godote ibi akanakapulamiyana:.
24 Ebema: na a:ma:tamo negemo, Godote epono tanalo danagilamelelaemene, ebe Kawo Egelalo ebete Sodomo duliyomolo epatamo kuba wiya eba ikalamelo nilakapo kela:mo kawokalimene, wiyasiya Kapeniyama duliyomolo, ebete a:ma:tamo nilakapo a:kiyatimene!”

Ya:sute Tutulo Ilukuli Tanalo Epatamo Dikalamena
Luk 10.21-22

25 Ebe tetelo Ya:sute Godotamo negiya, “Aba, a:ma: me opo kawonomo ega:walo Unu Duliyomolo Namutudawama: eda:nata! Na a:ma:tamo

kalakala tabo gemo, mabu a:ma: me opono ka-
wokawo iyatawapi dubatamo a:imano mulo woki
eba waminaolelo iyatawa: epatamo awokalilami-
ata.
26 Aba, nanitabola, me tanalote a:imano ubilo
pemaigi.”
27 Ebene Ya:sute epatamo negiya, “Naimano
Nabiwi Godote tanalo bilibilinomo naimano ko-
tamo alomiya nale kulamenama:, ebema: ebete
a:ka:tuwa: iyatawala na ebeno Guduno tanalo,
lumagi idite iyatawa:. Ega:walo Nabiwino
tanalo atumu, lumagi idite iyatawa: wiyasiya
na ebeno Gudute a:ka:tuwa: iyatawala, ega:walo
nale piyatamo Nabiwino tanalo awokalima: ubi
diyatimo, ibinomate atumu Nabiwino tanalo
ka:kiyatawaoma:na:.
28 “Ebema: la: piyate mibomibo magumulo
dilukula:wenama, la: natamo da:pelama:ema
nale tutulo okoli tanalo la:tamo kikalaemamota.
29 Numa:la:, netewa kau-goeogoeate woko eba
osiyodilutalo, namutudawate ibino abaumu un-
amo kewa olotolowa iyatilamete iba:te kapimiya
ebo ka:toma:na:, ebema: a:ma: atumu, a:ma:
ega:walo na, ale kapimiya ba:tonakoma: woko
kosiyodilonama:. Ebe tanalo magumulo a:ma:
naimano tanalo wadenomamo ma kunu kiy-
atawama:ta, nale mulo ega:walo milo okoli-
dawama: deda:namo. Ega:walo a:ma: nagodone
tutulo okoli kelaema:ta,
30 ebema: nale a:imano abaumu teta:mo
diyatimitama, a:ma: ebe kewa olotolowa
mibonomoma: a:kegeaemene, ega:walo nale
inamabu waguatama: dikametama a:ma: tutuma:
kegema:ta.”

12

Wokoa: Talena Egelano Tanalo
Mak 2.23-28; Luk 6.1-5

1 Yu epono wokoa: talena egela idilo Ya:sute
ebe waloma:tapiago kono pali magumudo
petolamiya, ebene bae kape tanalote ebe
waloma:tapiatamo da:piya, iba:te kono naoma:
kapiyakapiya kubakubadopo ebo nowakalamiya.
2 Pa:lisi tanebapi epetapiate ebe tanalo
umite Ya:sutamo negeliya, “Numa:, a:imano
waloma:tapiate wokoa: talena egela adikanalita.”
3 Ebene Ya:sute tabo eba wiyalo negiya, “Mod-
obola Godote ebeno Bukamo dakuloliya, la:
ebe tanalo nemalagidilala:. Da:ibiditamo kuba
tete da:piya, ebete ebeno wapata:lamepiago bae
kapete dulamiti, ebene ebete beda: tanalo kosiy-
odiliyale?
4 Ebete Godokono Motamo nodolote, ebe
Motono wokopiate Godotamo dalomonakiya
ebe talena bae ebete ebeno wapata:lamepiago
a:nenaiya. Ebe tanalo magumulo iba:te aimano
totomu tabo adikanaliya, mabu totomu tabote
a niyatuamena a bilibilinomate ebe bae nao
talenala, Godotamo kalimagono ikameopiate
a:ka:tuwa: naonaka. Wiyasiya numa:la:,
Da:ibidiate denaiya Godote ebe tanalo kubama:
kegiya:.
5 Ega:walo Godote ebeno Bukamo Mosesedo
dakuloliya, me tanalo idi nemalagidilala:. Piy-
ate ebetamo kalimagono ikameopima: deda:ona,
iba:te wokoa: talena egelalo ebe amamateno mo-
tolo woko dosiyodilonaka, ebe tetelo iba:te ebe

talena egela dadikanalenaka wiyasiya Godote
ebe tanalo modoboma: gena.
6 “Ebema: nale la:tamo gemo, Godoko
Amamateno Motono talena nanitabolo bitana,
wiyasiya nagodolo ditana ebe talenano elawote
iyaiya talena epetapino elawo nodoilina.
7 Godote ebeno Bukalo negena, ‘La: natamo
kalimagono inamabu gito akopikanama:la:, na
ubia:nola, wiyasiya na ubila la:imano tepo magu-
mulo nilakapo tanalo uima:.’ La: Pa:lisi tanebapi-
ate me tabono magumu niyatawawetaleka:, na
waloma:enepiate tuputupu tanalo eba osiyo-
dilolo la: ibi kubakubapima: a:kegelawena:,
8 mabu nanitabola, na Epono Naniwite wokoa:
talena egela namutudawama: eda:namo.”

Ya:sute Koto Apu A:eme Dubu Wadekobi Da:midiya

Mak 3.1-6; Luk 6.6-11

9 Ebene Ya:sute ibi miyapate ibino balidi ibil-
amole motamo da:nodoliya,
10 koto apu a:eme dubute ebolo na:luti. Pa:lisi
tanebapi epetapiate ebolo da:pola:niya, ibi
ubila Ya:suko kubadawama: kegelama:, ebema:
iba:te ebe nalatediya, “Wokoa: talena egelalo
temetema:godawa wadekobi midima: talena
ba:kitanale?”
11 Ebene Ya:sute iba:tamo negiya, “A:imano
sipi-goeote talena egelalo damela gugamo
da:negamene, a:ma: samamo ebe nowaluba:wete
ka:nowagilima:ta, a, nanitabola:ka:?
12 La: me tanalo iyatawala, sipi-goeono igilo
tanalote kawoma: keda:na: wiyasiya lumagino

igilo ebe kawo tanalonomola. Ebema: aimano totomu tabote talena kiyatiamena: wokoa: talena egelalo wadewade tanalo osiyodilolema:."
13 Ebe tetelo Ya:sute koto apu a:eme dubutamo negiya, "A:imano koto nuwamida," ebene ebete koto duwamidiya ebeno kotote wadekobi ebo olowiya, apulo wadeno ditameni eba kunu.
14 Ebe mabuma: Pa:lisi tanebapiate dowago tolamete tabo ebo negeliya Ya:suko kanakapuima:.

Godote Ebeno Gudu Ya:suko Wade Wokodawama: Deka:miya

15 Ebe tetelo Ya:sute Pa:lisi tanebapino kuba nopo iyatawate ebete ebe duliyomolo atepate gito tiya, ebene epo bilibilinomate ebeno tanalo umite ebe ebo waloma:tiya. Ibi magumulo piyate temetema:go da:pola:niya Ya:sute ibi bilibilinomo wadekobi midiolete,
16 ibi ma kunu kawiya analiya, "La: naimano tanaloma: epo akoanala:la:!"
17 Ebema: Ya:sukono osiyodilo magumulo Godokono woki awokalimidawa Aisayate degiya, ebe tabono nanitabo tanalote maigiya. Iyalo tetelo ebeno tabo kiyawao magumulo Godote ma kunu giya,

18 "Me naimano wade Wokodawala,
nale ebe dopamo eka:miyamo.
Nale ebe nilakapolo eba malagidilonalo
ebetamo kawonomamo nekalakalanamo,
ebema: nale naimano Wade-talena Uliyana
ebe unamo nalibote,
ebene ebete iyaiya opo epatamo
ibino igilo mula:lelame tanaloma:

tabo ka:kiyawaomene.

19 “Me Wokodawate apaminateui tanalo kiy-
atawanakoa:,
ebete naimano tabo eba kiyawaolo
a:kegeatepaomene,
ega:walo epono ololo apulo
ebete tabo madodo unamo akadipatemene.
20 Piyate elawoa:noma: deda:ona
ebete iba:tamo nilakapago ka:tomene,
eba kunu ebete balibali pudo
gito akadikanalemene,
ega:walo wuiki alono mena da:pesoma: deda:na
ebete gito a:ka:egamidamene.

“Nanitabola, naimano Wokodawate
wadewade tanalo eba osiyodilolelo
Tuputupu Okoli tanalote Kubano
wato kikopu kelaemene,
21 ebema: opo bilibilinomono epate
me naimano Wokodawano pe tanalo
makopelena.”

Ya:suko Ega:walo Biyesibuluko Ibino Tanalo*
Mak 3.20-30; Luk 11.14-23; 12.10

22 Ebe tetelo epo epetapiate dubu idi Ya:sutamo magatiya, ebe dubute tabo ka:kiyawaonakia: ega:walo ebe balidi tamiomela, mabu ebe kuba uliyanagonola. Ebene Ya:sute ebe wadekobi

---

* **12:21:** Biyesibuluko ebe Saitanakono nopodawa idila, ebete Yu epono opolo Saitanakono opodawama: eda:nami, atumu Tabo epono opolo Monoiko bokolina.

da:midiya, ebete tabo kiyawao wagilimite balidi
wadekobi ebo olowiomiya.
23 Ebema: epo bilibilinomate eba anoanoutalo
negelitiya, “Diyala, me dubu Ya:suko da:
Da:ibidikono a:la:mu Kelisotela:!”
24 Wiyasiya Pa:lisi tanebapiate ibino tabo
olowite negeliya, “Ao, ebete kubakuba
uliyanano Kawodawa Biyesibulukono elawamo
alibolenako, Godokono elawamoa:!”

25 Ebema: Ya:sute ibino kuba woki
iyatawate iba:tamo negiya, “Numa:la:, kapiya
duliyomolono epate tetedo dadikanalema:na:
ebe duliyomolote ka:kubamene, ega:walo kapiya
motono epate tetedo dadikanalema:na: ebe moto
epate a:kilukulinama:na:, ibino motote atumu
ka:ka:kubamene.
26 Ebema: Saitanakono woki ma kunula, ebete
ebeno kubakuba uliyana epagodone akalibola:le,
mabu ebete eba kunu dowagelemene ebeno
woko osiyodilo elawote kolopoligomene.
27 La:le naimano tanaloma: negelamata, ‘Ebete
kubakuba uliyana Biyesibulukono elawamo ali-
bolenako.’ Ebe tabo degelaema nanitabola:ka:?
Ao, nanitaboa:. La:imano tanebapiate kubakuba
uliyana dalibolenaka, ebe elawo iba:tamo potele
kikalamenakole? Iyo, Godotela, Saitanatea:!
Ebema: la:imano tanebapino wade osiyodilo
tanalote la:imano kuba woki awokalimina.
28 Me tanalo nanitabola, nale kubakuba uliyana
Godokono Uliyanano elawamo alibolenakomo,
ebema: modobola la: me tanalone kiyatawao-
mamota, Godokono Kawo Elawodawano tetete
la:tamo ebe a:pe.

29 “Numa:la:, Saitanako ebe elawodubu idi keba
kunula:ka: eba kunula, ega:walo ebete pilolo
duwatiya ebe epo ebe ebeno motono inamab-
ula. Ebema: epate mako elawo dubuno mo-
tamo odolote ebeno inamabu uwatema: ubi diya-
tima:na:, iba:te dopamo ebe ala:mo matuomeote
ebene ebeno inamabu ebo kuwatema:na:.
30 “Nanitabola, kebe lumagite na walubinia:no
ebete naimano goweladawama: eda:na, ma kunu
ebete epo kapiya baiamo magaelema: nago woko
osiyodiloa:no wiyasiya ibi iyaiya alibolenako.
31 Ebema: nale la: analemata, epono iyaiya
kuba tanalo bilibilinomo Godote egebolelamete
dodolomatili iyatawala, ega:walo kebe lumagite
Godoko ubia: tabo degemene, ebe kuba tabono
tanalo Godote egebolemete ka:dodomatimene.
Wiyasiya kebe lumagite Godokono Uliyanano
osiyodilo tanaloma: kubama: degemene, Godote
ebe kuba egebolemete a:ka:dodomatimene.
32 Ebema: kebe lumagite Epono Naniwino
tanaloma: odiyobo tabo da:kiyawaomene, Godote
ebeno kuba egeboleme iyatawala, wiyasiya kebe
lumagite Godokono Uliyanano woko osiyodilo
tanaloma: odiyobo tabo da:kiyawaomene, Godote
ebe kuba egebolemete a:ka:dodomatiminamene,
uwomua: uwomua: tetelo ebeno kubate bi-
tanamene.”

Kewa Ega:walo Ebeno Da:imi
Luk 6.43-45

33 Ya:sute tabo moga:melo walo na:kegiya,
“Naimano da:imi keba kunula:ka:? La:le kewa
wadenoma: degelawenakoma ebe kewano
da:imi wadewadenola, wiyasiya la:le kewa

idi kubanoma: degelawenakoma ebe kewano da:imi kubakubanola. Iyo, nanitabola, la: iyaiya kewano da:imi ibino ololamo dulama:ema la: ebo kiyatawaomamota ibi magumulo kebe da:ima:te naoma: wadewadenoma: keda:onale.

34 Pa:lisi tanebapiala:, la: bu kalulata! La:imano tepo magumu kubakubanomoma: eba eda:onalo wade tabo keba kunu na:kegelaema? Gaboa:nola! Mabu lumagino tepo magumulo kebe tanalate ka:pola:nale, ebe tanalate ebeno tabo kiyawao tanalodo ka:pemaima:na:.

35 Ebema: wade lumagite ebeno tepo magumune wadewade tanalo ba:powaulatelenakomene, wiyasiya kuba lumagino tepo magumulo kubakuba tanalate pola:na, ebema: ebegodone kuba tanalate ba:pemaimionakoma:na:.

36 “Na la:tamo negemo, epate ibino iyaiya kuba tabo da:kiyawaonaka, ebe kuba tabono tanaloma: iba:te Godokono Kawo Egelalo ebeno dopo apuamo ka:nemaima:na:, ebene ebete ibino tanalo bilibilinomo eba anagilamelelamelo iba:tamo wiya dikalaemene, ibino taneba magumulo lumagi idite ebe odiyoboma: tabo idi a:kegemene.

37 Ebema: a:ma: nanisiwale! A:ma:le kebe iyaiya tabo ka:kiyawawenaka, walone tetelo Godote ebe tabo bilibilinomo eba anagilamelemelo, ebete a:ma: tuputupudawama: da:begemene o a:ma: kubadawama: da:beka:mitamene.”

Pa:lisi Tanebapiate Anoano Tanalo Uima:

Ya:suko Daniya
Mak 8.11-12; Luk 11.29-32

38 Ebene Pa:lisi tanebapi epetapi ega:walo
Godokono Totomu iyatulamepi iba:te Ya:suko
naniya, “Iyatulamedawa, a ubila a:ma:godolo
anoano tanalo idi uima:.”
39 Ya:sute tabo eba wiyalo iba:tamo negiya,
“Kuba osiyodilolepi ega:walo nanitabokobi
midia:pi, ibi ubi kawonomola Godokono elawo
awokalimino anoano tanalo kuima:, wiyasiya
Godote tanalo idi akawokalimene. Nanitabola,
ebete ebeno woki awokalimidawa Yaonado
dawokalimiya, ebe anoano tanalo kapiya la:tamo
ikalamiyata.
40 Numa:la:, Yaonate egela netewa-kapiya
ega:walo idoko netewa-kapiya kawo namono
tepo magumulo okoliti, ebema: ebe atu
gabodo Epono Naniwite egela netewa-kapiya
ega:walo idoko netewa-kapiya bobo magumulo
ka:lutamene.
41 Ega:walo me tanalo idila. Godote epono
tanalo danagilamelelaemene, ebe Kawo Egelalo
Niniba duliyomolo epate maimiote la: Yu epo
kubakubapima: keka:la:ima:ta, mabu ebe Yua:
epate Yaonakono tabo dolowiya iba:te ibino
kubane Godotamo olobiliya. Ebe tetelo ibi ubila
Godokono tabo Yaonagodone laema:, wiyasiya
la: tetelo Godote Epono Naniwino tanalo la:tamo
eba awokaliminalo, la: ebe tanalo ubia:nola. La:
numa:la:, Epono Naniwino elawote Yaonakono
elawo nodoliona!
42 “Ega:walo Godokono Kawo Egelalo Siba
opo epono Kawo Elawo Kamiyalete maigate
la: atumu kubakubapima: keka:la:ima:ta, mabu

ebe Yua: kamiyalete mulu oponomone piya Isalaela opamo Kawo Elawodubu Solomonokono mulo tabo ka:polowioma:. Ebe tetelo ebe ubila Godokono mulo Solomonogodone laema:, wiyasiya la: tetelo Godote Epono Naniwino tanalo la:tamo eba awokaliminalo, la: ebe tanalo ubia:nola. La: numa:la:, Epono Naniwino mulote Solomonokono mulo nodoliona!”

Kuba Uliyanate Lumagitamo Walo Da:ka:pemene Ebe Tanalo

Luk 11.24-26

43 Ebene Ya:sute negiya, “Kuba uliyanate lumagi idigodone da:nemaigamene, ebe tetelo ebete gagale opamo tote okoli bai idi kowadi-natomene. Wiyasiya ebete wade okoli bai nu-mia:no
44 ebe a:ka:tuwa: ebetamo kegemene, ‘Nale datepimo ebe atu okoli baiamo walo ka:ka:tomamo.’ Ebete walo ka:pete ebe okoli motolo idawate okolina:no, wadenomamo moda:midala ega:walo inamabu wadenomamo alomola, ebete ebe moto eba kunu ka:ka:puimene.
45 Ebene ebete walo ka:tote kubakuba uliyana epetapi sebeni kanadabuilite ka:kemagaelemene, iba:te ebe motamo podolote ebolo kilukulinama:. Numa:la:, walone da:pelaema:na: ebe kubakuba uliyanate kawokawo kuba ba:posiyodilolenakoma:na:, dopamo dokolinami ebe kapiya kuba uliyanano okoli eba kunua:. O ebe lumagi niyala! Ebe dopamo kela:mo kubadopola, wiyasiya me tetelo ebete kubanomoma: eda:. Ebema: me teteno

kubakuba epala:, la: nanisiwale, mabu la: ma kunu kowagelemamota!”

Ya:sukono Menoko Ega:walo Ebeno Ekaki
Mak 3.31-35; Luk 8.19-21

46 Ya:sute epatamo tabo eba kiyawautalo, ebeno menoko ega:walo ekaki iba:te pelamete moto niyakabolo pelamota:oniya eba:go tabo ka:pegelama:.
47 Ebema: epo magumulo idawate Ya:suko naniya, “Numa:, a:imano menoko ega:walo ekaki iba:te moto niyakabolo ba:pelamota:ona. Ibi ubila a:ma:go tabo kegelaema:.”
48 Ya:sute ebe lumagitamo nowamiya, “Naimano menoko potelela:ka:, ega:walo naimano ekaki piyatela:ka:?”
49 Ebene Ya:sute ebe waloma:tapi ebeno kotamo mida:lamolelo negiya, “Me epo ebe naimano menokobila ega:walo naimano ekakila,
50 mabu potele naimano Unu Duliyomolono Nabiwino ubi tanalo dosiyodilomene, ebe lumagi naimano menokola ega:walo naimano ekawila.”

13

Kono Kikopu Aminaoledawano Iyatulame Oi
Mak 4.1-9; Luk 8.4-8

1 Ebe atu egelalo Ya:sute moto gune pemaigate, ebete epo iyatulaema: Ga:lili Paka: balalo nokoliti,
2 ebene epo bilibilinomate ebetamo da:pelamiya, ebete peamo olote gito okoliya wiyasiya epate damela balalo pelamota:oniya.
3 Ebene ebete iba:tamo tanalo epetapi bilibilinomo iyatulame oiamo eba awokalilamelo tabo

idi ma kunu giya, “Lumagi idite pali amio bai dosiyodili kono kikopu aminaola:go ebo ti.

4 Ebete aminaola:go eba tonatolo kikopu epetapi iba:te gabamo gudiya, ebema: olaolate pelamete ebo penaiya.

5 Kikopu epetapi iba:te nokola damelamo gudiya, ebolo damela kawoa:. Ebema: iba:te samonomamo maimiya mabu damela bidobidoa:,

6 ebene egelate da:pioli iba:te nalawoiya mabu ibino dolodolo magumamo ka:tolamea:, iyo, iba:te ebema: samonomamo a:elaiya.

7 Kikopu epetapi iba:te moemoe uwago damelamo gudiya, ebema: ebe uwagate dapepeiya kono ebo anakapulamiya.

8 Wiyasiya kikopu epetapi iba:te wade damelamo gudiya, ebema: iba:te apepeote ebo noloiya, epetapi 100 teta:mo, epetapi 60 teta:mo, epetapi 30 teta:mo bilibilinomoma: eda:iya.”

9 Ya:sute walo na:kegiya, “Galagodawa, a:ma: wadenomamo nolowia!”

Ya:sukono Iyaiya Iyatulame Oino Mabu
Mak 4.10-12; Luk 8.9-10

10 Ebe tetelo Ya:suko waloma:tapiate ebetamo pelamete na:pegeliya, “Beda: mabuma: a:ma: oiamo epo diyatulama:wenaka?”

11 Ya:sute tabo eba wiyalo iba:tamo negiya, “Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ebe tanalono magumu kelawa:ema: nale elawo la:tamo ikalaimata, iyo, ebe tanalono waminaole tanalo la: iyatawaimata. Wiyasiya nale ebe iyatawa tanalo epetapiatamo kikalamea:.

12 Nanitabola, Godokono tabo olowioma:
lumagigodolo wadewade woki da:pola:na,
Godote ebetamo wadewade tanalo bilibilinomo
ikameote ebeno tepo magumu ketabokaimene.
Wiyasiya lumagigodolo wadewade woki
pola:na:no, ebegodolo kebe kapiyakapiya
tanalate da:pola:na Godote ebegodone walo
ka:kuwatemene.
13 Ebe mabuma: nale epo oiamo iyatulame-
nakomo, mabu iba:te naimano tabono magumu
wadite kuminakoa:, iyo, iba:te olowite atumu
kiyatawaonakoa:.
14 Ebema: Godokono woki awokalimidawa
Aisayate ibino tanaloma: degiya ebe tabote
nanitaboma: eda:. Ebete iyalo tetelo ma kunu
giya,

‘La: tabo bolowinakomata
wiyasiya a:kiyatawaoawenakoma,
iyo, la: magumu bowadinakomata
wiyasiya a:kuma:wenakoma.
15 Mabu me epono woki alatidiolamiya,
ibi nanitabo tanalo olowima: ubia:nola,
ebema: iba:te galo emopioliya,
ega:walo ibino balidi atumu a:mula:oliya.
Ebema: iba:te ibino balidi mula:olea:noma:
neda:otaleka:,
ibino balidite naimano wade tanalo bula-
mena:,
ega:walo ibino galote nolowiotaleka:,
iba:te ibino tepo magumuno woki
wadenomamo malagidilolete natamo
bolobila:na:,

ebema: na modobola ibi wadekobi midil-
ima:.’ ”

16 Ebene Ya:sute ebe waloma:tapiatamo negiya,
“Godokono kalakala kawonomo la:godolo bitana,
mabu la: la:imano balida:mo ebeno iyaiya tanalo
wadenomamo nulamenamata! Iyo, la:le la:imano
galamo Godokono nanitabo tanalo wadenomamo
nolowionamata!
17 Nale la:tamo nani tabo gemo, dopamo
tetelo Godokono woki awokalimipi ega:walo
tuputupu ilukuli epo epetapi, iba:te ubi
kawonomo iyatinamiya la:le dulama:wenama
ebe kawokawo tanalo ulaema:, wiyasiya
iba:te ka:modobiya:, ega:walo ibi ubila la:le
dolowiawenama ebe tanalo kolowioma:,
wiyasiya iba:te ka:modobiya:.”

Kono Kikopu Aminaoledawano Iyatulame Oino Magumu

Mak 4.13-20; Luk 8.11-15

18 “Ebema: la: kono kikopu aminaola:go da:ti
ebe lumagino oino magumu nolowiala:.
19 Godote Kawo Elawodawama: deda:na,
epate ebe tanalono tabo olowite magumu
wadenomamo iyatawaoa:no, ebe tetelo Saitanate
pete ibino tepo magumune ebe tabo walo
ka:ka:puwatelaemene. Mako epo gabamo
da:gudi, ibi ebe kono kikopu keba kunula:ka:
eba kunula.
20 Ega:walo epo epetapiate nokola damelamo
da:gudi, ibi ebe kikopula. Iba:te Godokono
tabo dolowima:na:, ebe tetenomolo kalakalago
kelaema:na:,

21 wiyasiya ibino tepo magumulo dolodolo puliyala. Ebema: iba:te Godokono woko magumulo tete da:pesamo ilukula:tepate, ebene Godokono taboma: temeteme tanalate iba:tamo da:pemaimioma:na: ega:walo epate ibino tanaloma: degelama:na:, iba:te samonomamo kalautioma:na:.
22 Epo epetapi iba:te moemoe uwago damelamo da:gudi, ibi ebe kikopula. Iba:te Godokono tabo kolowima:na:, wiyasiya iba:te inamabu kawonomamo malagidilolena ega:walo ibino ilukuli tanaloma: woki bilibilima: eda:ona. Ebema: ibino tepo magumulo ebakobako woki bilibilinomo ba:pola:na, me wokino tanalate wade tabo eba anakapumilo, ebene iba:te a:ka:noloma:na:.
23 Wiyasiya epo epetapi iba:te wade damelamo da:gudi, ibi ebe kikopula. Iba:te Godokono tabo olowite wade iyatawa lawete nanitabonomolo ka:noloma:na:, epetapi 100 teta:mo, epetapi 60 teta:mo, epetapi 30 teta:mo ka:noloma:na:.”

Kuba Uwagate Pali Magumulo Demaimiya Ebe Iyatulame Oi

24 Ebene Ya:sute oi idi epo eba iyatulamelo na:kegiya, “Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ebe tanalote ebe dubu idite ebeno pali amio bai osiyodilote wade kono kikopu daminaoli eba kunula.
25 Idoko idilo epo bilibilinomate delaoniya, eba:go gowelaodawama: deda:nami ebe dubute penate kuba uwago kikopu pali magumamo pamionate gito toni.

26 Walone tetelo konote apepeote da:noloiya,
kuba uwagate maimiote konono dolodolo ebo
aupulatoliya,
27 ebene pali namutudawano wokopiate ebe-
tamo pelamete ebe napaniya, ‘A:ma: pali magu-
mamo wadewade kikopu amiata, wiyasiya me
kuba uwagate kebene kemaimile?’
28 “Ebete tabo eba wiyalo negi, ‘Ago gowelao-
dawa idi, ebete ami.’
“Ebene wokopiate ebe nalatediya,
‘Modobola:ka: a ebe kuba uwago kemagobele-
malema:?’
29 “Namutudawate wiyasiya negi, ‘Ao, la:le
demagobela:ema, diyala, la: atu tetelo wadewade
kono epetapi da:bemagobelema.
30 Ebema: modobola iba:te kapimiya
napepeoma:na:, wiyasiya walone nao kono
uwate tetelo nale wokopi kanalemamo iba:te
dopamo kuba uwago magobelete elamo
kiyalekema:, ebene iba:te wadewade nao kono
uwatete naimano pali inamabu alomono motamo
kapalomoma:na:.’”

Mastada Kikopuno Iyatulame Oi
Mak 4.30-32; Luk 13.18-19

31 Ebene Ya:sute oi idi ibi eba iyatulamelo
na:kegiya, “Godote Kawo Elawodawama: deda:na
ebe tanalo mastada kikopu keba kunula:ka: eba
kunula, iyo, tete idilo dubute me kikopu lawete
ebeno pali magumamo gito ami.
32 Nanitabola, me opo kawonomolo kewa
kikopu kawokawonomo ba:pola:na wiyasiya
mastada kikopu ebe da:pesonomola. Wiyasiya

numa:la:, lumagite daimene ebe da:peso kikopute apete kewa bilibilinomo epetapi kodoilimene, ebene olaolate pelamete ebe kewa katomolo ba:pilukulionama:na:.”

Palowa Bae Gamagamaimino Tuwae Inamabuno Iyatulame Oi
Luk 13.20-21

33 Ebene Ya:sute oi idi ibi eba iyatulamelo na:kegiya, “Godote Kawo Elawodawama: deda:na ebe tanalo palowa bae gamagamaimino tuwae inamabu keba kunula:ka: eba kunula. Kamiyale idite modobo palowa lawete gamagamaimino inamabu kela:mo aminalete ebo ewegedi, ebene gamagamaimino inamabute palowa lawenomo eba lawelo palowa baete unamo ebo maigi.”

Ya:sute Epo Oiamo Diyatulamenaki Ebe Tanalono Mabu
Mak 4.33-34

34 Ya:sute me tanalo epo bilibilinomatamo iyatulame oiamo kiyawaonaki, ma kunu ebete tanalo idi iba:tamo iyatulame oia:no ka:kiyawaonakia:.
35 Ebe tanalote emaigiya Godote ebeno woki awokalimidawado degiya, ebe tabote nanitaboma: keda:ma:. Ebete iyalo tetelo tabo ma kunu giya,

“Na Godote epatamo tabo kiyawao tetelo
iyatulame oiamo kiyawaonakomo.
Iyo, nale me opo dosiyodiliyamo
ebe tetene wagilimite me teta:mo pemaiga,
kebe tanalate waminaole magumulo
da:pola:namiya,

na ebe tanalo ma kunu kawokalilaemamo.”

Kuba Uwagate Demaimiya Ebe Iyatulame Oino Magumu

36 Ebene Ya:sute epo bilibilinomo miyapate
moto guamo gito nodoliya. Ebe tetelo ebe
waloma:tapiate ebetamo pelamete na:pegeliya,
“Kono pali magumulo dapepeiya ebe kuba uwag-
ono magumu keba kunula:ka:? A:ma: a niyat-
uama:.”
37 Ya:sute ibino tabo eba wiyalo negiya, “Wade
kono kikopu kebe dubute kaminaolile, ebe Epono
Naniwila.
38 Ebema: ebeno pali ebe me opo kawonomola,
wadewade kono kikopu ibi Godokono Unu Duliy-
omolono gudila, ega:walo kuba uwago ibi Sai-
tanakono gudila.
39 Kuba uwago dami ebe Saitanatela, ega:walo
nao kono uwate tete ebe me opono uwom-
ula, ega:walo nao kono uwatepi ibi Godokono
nopopila.
40 Ebema: wokopiate kuba uwago magobelete
elamo diyalekiya, me opono uwomu eba kunu
kitanamene.
41 Ebe tetelo Epono Naniwite ebeno nopopi
kapalibolemene. Ebema: piyate ebeno epago eba
ilukulinalo kuba dosiyodilolenaka, nopopiate ibi
bilibilinomo puwatete
42 kawonomo elate dowaena ebe baiamo gito
ka:niyalekema:na:, ebene iba:te ebolo lalo eba
oliomolelo kawonomamo ebo kiimima:na:.
43 Wiyasiya Godokono tuputupu ilukuli
guda:godolo ebeno alote kawonomamo
ka:pukuilaemene, ibino Nabiwino Unu

Duliyomololo da:pukuilamena eba kunu. Galagodawa, a:ma: wadenomamo nolowia!”

Waminaole Manino Iyatulame Oi

44 “Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ebe tanalo ebe lumagite kawo mani ega:walo wadewade inamabu iyalo tetenomolo damelamo dowaminaoliya eba kunula. Walone tetelo ebete ebo a:iya, ebene ulama bilibilinomo da:petoiya lumagi idite damela obobo woko eba osiyodilolo ebe wadewade inamabu ebo ulamiya. Ebe tetelo ebete kalakalago walo kitiolete, ebene ebeno motamo tote ebeno inamabu bilibilinomo maniamo na:midiolete modobo mani ebo nelawiya. Ebene ebe maniamo ebete ebe damela lawete, ebe damela magumulo waminaolelo da:pola:niya ebe wadewade inamabuate ebenoma: ebo eda:iya.”

Wiya Kawo Negegeno Iyatulame Oi

45 “Ega:walo Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ebe tanalo ebe olowame lumagite wadewade negege inamabu ola:go depata:na eba kunula.
46 Egela idilo ebete kapiya negege wadenomo dumi, ebe tetelo ebeno inamabu bilibilinomo maniamo na:midiolete modobo mani nelawete, ebene ebe maniamo ebete ebe wade negege lawete ebenoma: ebo midi.”

Kamauno Iyatulame Oi

47 “Ega:walo Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ebe tanalo ebe lumagite namo bilibilinomo uwatolema: kamau kolomamo daubi eba kunula.

48 Ebene namo bilibilinomate detaiya ebe tetelo
wokopiate kamau kolomo balamo anamiyami-
date wadewade namo bagowamo eba alomolo
kubakuba namo gito iyalekiya.
49 Ebema: me opono uwomu eba kunu ki-
tanamene. Ebe tetelo Godokono nopopiate
pelamete kuba osiyodilolepi tuputupu ilukuli
epagodone powagailite
50 kawonomo elate dowaena ebe baiamo gito
ka:niyalekema:na:, ebene iba:te ebolo lalo eba
oliomolelo kawonomamo ebo kiimima:na:."

Godokono Kawo Elawodawa Tanalono Magumu Delawiya Ebe Lumagino Tanalo

51 Ebema: Ya:sute ebe waloma:tapiatamo
negiya, "La: me tanalo bilibilinomo
wadenomamo na:kiyatawawenama?"
Iba:te tabo eba wiyalo negeliya, "Iyo, a mod-
obola."
52 Ebene Ya:sute iba:tamo walo na:kegiya,
"Godokono Totomu iyatulamepi magumulo,
potele Godokono Kawo Elawodawa tanalono
magumu lawenomo delawi, ebe lumagi
kawo moto namutudawa keba kunula:ka:
eba kunula. Ebe mulo dubuno motolo
kawokawo wadewade inamabuate ba:pola:na,
ma kunu tagalatagala inamabu ega:walo olioli
inamabu kapimiya ba:pola:mena, ebema: ebete
ebeno ubilo ebe iyaiya inamabu epatamo
ba:powaulatelenakomene ibi wadenomamo
kowalubilinama:."

Nasalete Duliyomolo Epate Ya:suko Ubia:noma: Deda:iya

Mak 6.1-6; Luk 4.16-30

53 Ebene Ya:sute ebe iyatulame oi kiyawao
dolopoligiya, ebete ebe duliyomolone tote
54 ebeno okoli duliyomolo Nasaleta:mo walo
na:ka:tiya. Ebete epono balidi ibilamole motolo
ibi eba iyatulamitalo iba:te anoanolo negelitiya,
“Me dubuno mulo iyatulame woki ebete ke-
bolo kiyatawile? Ega:walo ebete anoano tanalo
pokono elawamo kosiyodilolenale?
55 Ebe kapeneta dubuno gudula, ebeno
menoko ebe Ma:litela. A iyatawala ebeno ekaki
Ya:imesiko, Yausepeko, Saimonoko, ega:walo
Yudasiko,
56 iyo, ebeno ekaki buwelemele bilibilinomate
ago bilukulina. Ebema: me dubute ebeno elawo
ega:walo mulo kebolo kuwatile?”
57 Ebene iba:te ebe ubia:noma: eba eda:utalo
Ya:sute ibi nanaliya, “Godokono woki awokalimi-
dawa epate ebe unamo kadipatema:na:, wiyasiya
ebeno duliyomolo epo ega:walo ebeno moto epo
iba:te ebe ubia:noma: beda:onakoma:na:.”
58 Ebema: Nasalete epono nanitabokobi midia:
mabuma: Ya:sute ibino duliyomololo anoano
tanalo bilibilinomo kosiyodiloliya:, ebete ib-
ino taneba magumulo kapiyakapiyanomo osiyo-
diloliya.

14

Elodite Yonekono Wato Dotowamidamiya
Mak 6.14-29

1 Ebe tetelo Ga:lili opono Kawo Elawodubu
Elodite Ya:sukono osiyodilole tanalo olowiote,
2 ebete ebeno opopiatamo negiya, “Me Ya:suko
ebe Yonete, epo obamo waduba:midaoledawala.

Ebete a:e magumune emaigi, ebema: me anoano tanalate ebegodone pemaiminaka."

3-4 Me tanalo ebe Yonete keba kunu ka:iyale ebe tanalola.

Yonete dopamo eba okolinalo, Elodite ebeno ekawi Pilipikono kamiyale pilolo lawiya, ebe kamiyaleno mailo Elodiyasitela. Me mabuma: Yonete Elodiko kawiya eba analo negiya, "A:ma:le ebe kamiyale lawe modoboa:, kawo kubanomola!" Ebema: Elodite ebeno gowelaopi danaliya, iba:te Yoneko nelawete idoko moto guamo gito peba:idiliya, mabu ebete ebeno ubi iyatiya ebe osiyodilo tanalodo ebete Elodiyasiko kalakalakobi ka:midima:.

5 Ebe tetelo Elodite ebe anakapuima: ubi niyatiti wiyasiya ebete Yu epo tolelamelo gito atepiya, mabu iba:te Yoneko Godokono woki awokalimidawama: gelanakiya.

6 Ebene Elodite dawokaliya, ebe egela malagidilolo ebeno namutupiate eba:go soliyomu bae nautiya. Ebe tetelo Elodiyasikono buwelete ibi bilibilinomono ololo apuamo pete eba pemaitalo, Elodite ebetamo kawonomamo kalakaliti,

7 ebema: ebete buweletamo negiya, "Nale Godokono mailamo gemo, a:ma:le beda: tanaloma: ubi diyata:emene nale a:ma:tamo nanitabonomolo kikaemamota!"

8 Ebene buweleno menokote ebe daniya, ebete Eloditamo ma kunu nowamiya, "Na ubila Yoneko epo obamo waduba:midaoledawano wato kikopu kawatago. Ka:lonomo natamo nikanama:!"

9 Ebe tetelo Kawo Elawodubu Elodite ebeno
tepo magumulo mibomiboma: ediya, wiyasiya
ebete dopamo degiya ebe tabo ebete Godokono
mailamo giya soliyomu epono ololo apulo.
Ebema: ebete ebeno gowelaodawa idi daniya,
10 ebe dubute idoko motamo tote Yonekono
wato ebo notowamidamiya.
11 Ebene ebete wato kikopu kawatago adaete
buweletamo da:pikamiya, wiyasiya ebete ebeno
menokotamo gito atiya.
12 Ebe tetelo Yoneko waloma:tapiate ebeno
apenomo pelawete bobo magumamo gito niy-
atiya, ebene iba:te tolamete ebe tanalo Ya:suko
ebo naniya.

Ya:sute Epo Bilibilinomatamo Bae Dikalam-oleni

Mak 6.30-44; Luk 9.10-17; Yon 6.1-14

13 Ya:sute ebe tanalo olowite ebe
waloma:tapiago pe lawete gito tolamiya, ebete
a:ka:tuwa: diyamoa: opamo ka:nemaigama:.
Wiyasiya epo bilibilinomate ebeno to tanalo
dolowiya, iba:te ibino iyaiya duliyomolone
maimiote Ya:suago kanalugoma: damela gaboiya
gito tolamiya.
14 Ebene Ya:sute peago da:nemaigiya, epo
bilibilinomo nulamete ibi kawonomamo
na:nilakapoilamiya, ebema: ebete damelamo
nodolote ibino temetema:gopi wadekobi ebo
nimidioliya.
15 Eba adimonalo ebe waloma:tapiate ebe-
tamo pelamenate ebe napananiya, “Me epoa:
baila. Tete olopoligo, samamo kidokomene,

ebema: a:ma: ibi nalibola:, iba:te iyaiya duliyomolamo tolamolete ibi a:ka:tuwa: ibino bae ka:nuwateoma:."

16 Ya:sute ibi nanaleni, "Ao, iba:te tolamea:no la:le iba:tamo nao inamabu dopamo nikalamola:la:."

17 Iba:te nowaiminiya, "Agodolo paibu bae ega:walo namo netewa ebenomate pola:na."

18 Ya:sute iba:tamo negeni, "Ebe baela namola natamo nowada:la:."

19 Ebene ebete epo uwagolo ilukulima: danaleni, ebe tetelo ebete paibu bae ega:walo namo netewa uwatenate, Unu Duliyomolamo melelo Godotamo kalakala tabo ebo geni. Ebene ebete ebe bae wakalamiolenate ebe waloma:tapiatamo ikalamenate, iba:te epo bilibilinomatamo gito ikalamoleniya.

20 Ebe tetelo ibi bilibilinomate bae denaoniya ibino bae kape tanalo ebo olopoligolameni, ebene Ya:suko waloma:tapiate da:luiliniya ebe bae apuapuamo 12 bagowo ebe owiyaoleniya.

21 Nanitabola, ebe bae 5,000 dubate naoniya ibino kamiyale guda:go.

Ya:sute Obo Unudo Da:toni
Mak 6.45-52; Yon 6.15-21

22 Ebene ebe tetenomolo Ya:sute epo eba alibolenalo ebe waloma:tapiatamo negeni, "Pe lawa:wete Ga:lili Paka: apuamo na:na:iwala:la:."

23 Ebene ebete epo bilibilinomo alibolenate ebete damela unamo gito nodoloni Godago tabo ka:negelanama:. Ebene didokoni Ya:sute a:ka:tuwa: ebolo okolini.

24 Ebe tetelo waloma:tapiate peago paka: tulituli tetenomodo eba tolamenalo, ulate pe apuamo obiyamidanaki, apuamo obiyamidanaki, eba kunu wageleni mabu awate ibi nodiyoboleni.
25 Ebema: idoko tetelo egela walo tatalima: eba eda:nalo, Ya:sute obo unudo iba:tamo ebo toni.
26 Wiyasiya ebete obo unudo eba tonatolo, iba:te ebe uminate eba toletoleonalo negelaniya, “Obolote pe!” ebema: iba:te tole kawonomago ebo gelatepaoniya.

27 Ebe tetenomolo Ya:sute ibi nanaleni, “Na Ya:sutela, la: ka:toletoleonala:!”

28 Ebene Pitate wiyasiya ebetamo negeni, “Kawodawa, a:ma:lela:ka:? A:ma: na nanana:, nale obo unudo a:ma:tamo ka:pema:.”

29 Ya:sute ebeno tabo eba wiyanalo negeni, “Na:pa:!” ebene Pitate pe atepanate obamo a:putinate obo unudo ebetamo ebo toni.
30 Wiyasiya ebete kawo awano ulo ulamenate ebo toletoleni, ebene ebete obamo eba ololunalo Ya:sutamo kawonomamo negeni, “Kawodawa, a:ma: naimano igilo na:mula:nama:!”

31 Ebe tetenomolo Ya:sute koto uwamidanate Pitako lawenate nanani, “A:imano nanitabokobi midi tanalo kawoa:, da:pesola. Mabu keleka: a:ma:le woki netewama: deda:wa:?”
32 ebene iba:te walo peamo da:koloniya awate ebo olopoligoni.

33 Ebe tetelo Ya:suko waloma:tapiate ebe eba amamatenalo negelaniya, “Nanitabola, a:ma: Godokono Gudulata!”

Ya:sute Genasalete Opolo Temetema:gopi Wadekobi Da:midiolenaki
Mak 6.53-56

34 Ebene iba:te duiya tetelo paka: apuamo
na:iwalete Genasalete opamo gito nemaimiya.
35 Ebe tetelo epate Ya:sukono tanalo iyatawaote
ebe opono duliyomolo bilibilinomamo tabo
nanalibiya, iba:te temetema:gopi ebetamo
kemagaelema:.
36 Ebema: Ya:sute ebolo eba nokolinalo,
temetema:gopiate da:pelamenakiya ebe
na:petoweomenakiya iba:te ebeno kaliku
kologioma:, ebene piyate ebeno kaliku
dologionakiya iba:te wadekobi ebo olowionakiya.

15

Yu Epono Ewonino Iyatulame Tanalo
Mak 7.1-13

1 Ebe tetelo Pa:lisi tanebapi ega:walo Godokono
Totomu iyatulamepi, ibi epetapiate Yelusalema
kawo duliyomolone pelamete Ya:sutamo
na:pegeliya,
2 “Mabu keleka: a:ma: waloma:tapiate aimano
ewoniate diyatulamenakiya ebe totomu tabo
dowakalaminaka? Numa:, iba:te koto uku-
laolea:no bae ebo naonaka!”
3 Ya:sute wiyasiya iba:tamo negiya, “La: beda:
mabuma: ewoniate degelanakiya ebe totomu
tabo eba malagidilolenalo, wiyasiya Godokono
Totomu Tabo ebe wakalaminamata?
4 Numa:la:, Godote ebeno Bukalo negiya,
‘La:imano menokobila nabila nowalubila:la:,’
ega:walo ebete na:kegiya, ‘Kebe lumagite ebeno

menoko o nabiwino tanaloma: kuba tabo da:kiyawaomene, la:le ebe nanakapumiyala:.’
5 Wiyasiya la: me Godokono tabo iyabaiamo alomawete negelanamata, ‘Lumagigodolo da:pola:na menokola nabiwila walubilima:, ebete iba:tamo ikalaema: ubia:noma: deda:mene, kuba:nola. Ebete gito kegemene, ‘Me inamabu talenala, nale Godotamo ikameote me inamabuamo naimano menokola nabiwila a:kowalubilimo.’ ’
6 Ma kunu la: magumulo kuba woki lumagite ebeno nabiwi kowalubinakoa:, mabu la: Godokono nani tabo iyabaiamo alomolo wiyasiya la:imano ewoniate degelanakiya la: ebe iyaiya tanalo kapiya osiyodilolenakomata.
7 La: mena netewa epolata! Godokono woki awokalimidawa Aisayate la:imano tanaloma: dopamo nanitabonomolo ma kunu egiya,

8 ‘Me epate na tabamo amamanatenena,
wiyasiya ibino tepo magumuno woki
na niyakabolo kapola:na:, mulunomolo ba:na:pola:na.
9 Iba:te naimano mailo unamo nadipatena,
wiyasiya nanitabo tanalo puliyala,
iyo, iba:te me opo epono totomu
Godokono Totomunomoma: midilite ebo iyatulamenaka.’ ”

Epo Da:kubailamenaka Ebe Iyaiya Tanalo Mak 7.14-23

10 Ebene Ya:sute epo bilibilinomo ebetamo ka:la:mite iba:tamo negiya, “La: me tabo

olowiawete la:imano woki wadenomamo na:tuputupuilama:la:.
11 Nao inamabute lumagino tepo magumamo dopegamene ebe inamabute ebe a:ka:kubaimene, wiyasiya lumagino tabone da:pemaima:na: ebe tanalate ebe ka:kubaima:na:."
12 Ebene Ya:suko waloma:tapiate ebetamo pelamete na:pegeliya, "A:ma: iyatawala:ka:, Pa:lisi tanebapiate a:ma:le degeawa: ebe taboma: na:dowa?"
13 Ya:sute wiyasiya negiya, "Naimano Nabiwite Unu Duliyomololo dokolina, ebeno pali magumamo epate a:ka:tuwa: ibino elawamo damionaka, ebe kewa bilibilinomo ebete dolodolago ka:pemagobelemene, wiyasiya ebete a:ka:tuwa: kebe kewa kamionale, ebe kewanomate belamota:onama:na:.
14 Ebema: la:le Pa:lisi tanebapino tabo akoolowiala:, na:miyapiyala: mabu ibi balidi tamiopila, iba:te epo kubanu iyatulamenaka. Numa:la:, balidi tamio dubute balidi tamio dubu idi gabodo demagatamene iba:te damela gugamo kapimiya ka:na:gudima:na:."
15 Ebene Pitate ebe naniya, "A:ma: me tanalono magumu a niyatuama:."
16 Ya:sute tabo eba wiyalo negiya, "Epetapiate woki wadenomamo ka:tuputupuilamena:, la: atumu.
17 La: iyatawala:ka:? Nao inamabute lumagi magumamo opegate wapuamo tote ebene neago ka:penemaigamene,
18 wiyasiya lumagite ebeno tabamo da:kiyawaomene, ebe tabo ebeno tepo

magumuno woki mabune ka:pemaimioma:na:, ebe iyaiya tabote ebe ebo ka:kubaima:na:.
19 Numa:la:, lumagino tepo magumune wiyasiya kuba wokino tanalate pemaiminaka, ebene ebe kuba wokine me kawokawo kubate ka:pemaiminaka — lumagi anakapumi tanalo ega:walo inamabu pilo tanalo, buwele pilo tanalo ega:walo lumagi idino kamiyale pilo tanalo, a:da: tabo kiyawao tanalo ega:walo lumagi idino mailo kubaimi tanalo.
20 Iyo, nanitabola! Me kubate pemaimite lumagi ebo ka:kubaima:na:, wiyasiya lumagite koto ukulalea:no bae denamene ebe tanalote ebeno woki mabu a:ka:kubaimene."

Taya Duliyomolo Kamiyaleno Nanitabokobi Midi Tanalo
Mak 7.24-30

21 Ebene Ya:sute ebe opo atepate Taya ega:walo Saidono kawokawo duliyomolono opamo gito tiya.
22 Ebe Ka:inane opolo dokolinami, kamiyale idi ebe Yua: lumagila, ebete Ya:sutamo geatepago pete na:pegiya, "Da:ibidikono A:la:mu, na na:nilakapoinama:! Naimano gudu buwele kuba uliyanagonola, ebema: ebete kawo temeteme iyatawana!"
23 Wiyasiya Ya:sute ebe kamiyaleno tabo ka:wiya:, ebema: ebe waloma:tapiate ebetamo pelamete na:pegeliya, "A:ma: me kamiyale iyabaiamo naliba, mabu ebe ago depaita gowela kawonomo osiyodiluta."
24 Ebema: Ya:sute ibino tabo eba wiyalo negiya, "Isalaela epo magumulo dalatidioliya, Godote

na ebe sipi-goeogoeo kapiya olema: paliboniya, iyaiya opo epatamoa:."

25 Ebene ebe Yua: kamiyalete ebeno tabo olowite ebetamo walo ka:pete ebeno agowa mabuamo pa:tuduwatalo na:pegiya "Kawodawa, a:ma: na nowalubina:."

26 Ebema: Ya:sute ebeno tabo eba wiyalo negiya, "Mabu keleka: nale a:ma: owalubima: degeawita? Modoboa: epate gudino bae epetapi-atamo gito ikalaema:, mabu ebe osiyodilo tanalo ebe gaagaatamo ikalame tanalo keba kunula:ka: eba kunula."

27 Kamiyalete Ya:sutamo negiya, "Iyo, a:ma:le degeawa: nanitabola, wiyasiya kawo dubu idino bae nao patapatane opamo da:penigudinaka, ebe bae apuapu gaagaate nao modobola!"

28 Ebene Ya:sute ebetamo negiya, "Kamiyale, a:ma:godolo nanitabokobi midi tanalo kawonomo bitana, ebema: a:ma:le ubi diyata:wita, na ebe tanalo nanitabolo kosiyodilomamo." Nanitabola, ebe tetenomolo ebe kamiyaleno buwelete wadekobi ebo olowiya.

Ya:sute Temetema:gopi Bilibilinomo Wadekobi Da:midioliya

29 Ebene Ya:sute ebe opo atepate Ga:lili Paka: balado petote damela unamo nodolote gito nokoliya.

30 Ebe tetelo epo bilibilinomate Ya:sutamo eba pelamelo iba:te ibino temetema:gopi ebetamo ebo magaeliya, ma kunu iba:te agowa kubakubapi, balidi tamiopi, tabo kiyawaoa:pi, ega:walo iyaiya gabugabuagopi

epetapi bilibilinomo Ya:sutamo magaelete ebeno agowa mabuamo da:powadilatoliya, ebete ibi wadekobi ebo midioliya.

31 Ebene epate kawonomamo anoanoiya mabu iba:te ibino balida:mo me iyaiya tanalo ulamiya, tabo kiyawaoa:piate tabo a:kiyawaiya, agowa kubakubapiate owapata:lamiya, ega:walo balidi tamiopiate balidi a:meleiya. Ebema: ebe tetelo Godote Isalaela epo dowalubilinako, iba:te ebeno mailo unamo ebo adipatiya.

Ya:sute Epo Bilibilinomatamo Bae Walo Da:kikalamoliya

Mak 8.1-10

32 Ebene Ya:sute ebe waloma:tapi ebetamo ka:la:mite ibi nanaliya, “Na me epo na:nilakapoilamitamo, mabu iba:te nago netewa-kapiya egela dilukulinatiya ibino bae olopoligolami. Na ubia:nola ibi baea:no ibino iyaiya duliyomolamo gito alibolema:. Diyala, iba:te gabo tetelo elawoa:noma: da:ba:neda:oma:na:.”

33 Ebe waloma:tapiate ebetamo negeliya, “Me baea: opola. Ale me epo bilibilinomatamo bae ikalamole modoboa:.”

34 Ebene Ya:sute ibi nalateda:liya, “La:godolo kebalata baete ka:pola:nale?”

Iba:te negeliya, “Sebeni bae ega:walo namo egege kapiyakapiyate pola:na.”

35 Ebene Ya:sute epo opamo ilukulima: danaliya,

36 ebe tetelo ebete ebe sebeni bae apuapu ega:walo namo uwatete Godotamo kalakala tabo ebo giya, ebene ebete wakalamiolete ebe

waloma:tapiatamo gito ikalamiya iba:te epatamo kikalamolema:.
37-38 Ebe tetelo piyate ebe bae denaiya ibino bae kape tanalo gito olopoligolamiya. Nanitabola, ebe bae 4,000 dubate naiya ibino kamiyale guda:go, ebene da:luiliya ebe bae apuapuamo Ya:suko waloma:tapiate sebeni bagowo ebe owiyaoliya.
39 Ebene Ya:sute ebe epo ibino iyaiya duliy-omolamo daliboliya, ebe tetelo ebete peamo olote Magadana opamo gito tiya.

16

Pa:lisi Tanebapiate Anoano Tanalo Uima: Ya:suko Walo Dakaniya

Mak 8.11-13; Luk 12.54-56

1 Ebene Pa:lisi tanebapi epetapi ega:walo Sa:diyusi tanebapi iba:te ubi iyatiya Ya:sutamo pelamete ebe kuba gabamo ka:powabuga:tama:. Iba:te ebe ma kunu paniya, “A:ma:godolo Godokono elawo ditana, ebe tanalo awokalima: anoano tanalo idi atamo nosiyodila.”
2 Ya:sute tabo eba wiyalo iba:tamo negiya, “Egelate eba niwisigalo egela unu kalimakali-mama: da:neda:mene, la: ebe tanalo uma:wete kegelamamota, ‘Dumutu egela wadenomamo ka:powalomene.’
3 Ega:walo tete idilo egelate eba waloutalo la: ulama bubu dulama:ema la: kegelamamota, ‘Me egelate ka:kubamene.’ Iyo, la: tobolo ununo iyaiya tanalo ulamole iyatawalata, wiyasiya me tetelo Godote la: magumulo dosiyodilolena ebe

iyaiya tanalono magumu la: wadenomamo kiyatawawena:.
4 Kuba osiyodilolepi ega:walo nanitabokobi midia:pi, ibi ubi kawonomola Godokono elawo awokalimino anoano tanalo kuima:, wiyasiya Godote tanalo idi iba:tamo akawokalimene. Nanitabola, ebete Yaonado dawokalimiya ebe anoano tanalo kapiya la:tamo ikalamiyata.” *
Ebe tetelo Ya:sute ibi miyapate gito tiya.

Pa:lisi Tanebapi Ega:walo Sa:diyusi Tanebapi Ibino Amama Tanalo
Mak 8.14-21

5 Ebene Ya:sute ebe waloma:tapiago Ga:lili Paka: apuamo da:na:iwaliya, ebe tetelo iba:te bae uwate tanalo na:dodomatiya.
6 Ya:sute iba:tamo negiya, “La: wadenomamo nolowiala:. Palowa baete a:ka:tuwa: unamo demaiga, Pa:lisi tanebapi ega:walo Sa:diyusi tanebapi ibino amama tanalo eba kunula. Eiye, mako tanalote la:tamo akopemaigala:!”
7 Ebema: iba:te ibino taneba magumulo tabo ma kunu geliya, “Ebete atamo me tabo nege mabu ale bae kowadaea:.”
8 Wiyasiya iba:te tabo degelitiya Ya:sute iyatawate negiya, “La:imano nanitabokobi midi

---

* **16:4:** Buka ka:la:mioledawa, modobola a:ma: me tanalo niyatawa, Yaonako Godokono woki awokalimidawa idila, ebete Godokono tabo Niniba duliyomolo epatamo atiya. Yaonate ebe Yua:piatamo nemaiga:no, dopamo gabo tetelo kawo olalatite ebetamo nemaigiya, ma kunu namo kawonomote ebe gito alopogiya. Ebene Yaonate netewa-kapiya egelalo namono tepo magumulo okolitate, ebe tetelo Godote ebe nilakapoimilo kawo anoano tanalo eba osiyodilolo ebeno igilo ebo mula:miya. Ya:sute ebe anoano tanaloma: kiyawaiya Pa:lisi tanebapiatamo.

tanalo kawokawoa:. La:le baea:no pola:na tabo beda:ma: kegelawitama?
9 Keleka: mabu la:le naimano nanitabo tanalo wadenomamo kuma:wena:? Nale adimo idilo paibu bae 5,000 dubatamo dowakalamiolelamenimo, me tanaloma: la:godolo woki ba:kitanale? Ebe tetelo la: kebalata bagowo kowiyaola:wenima?
10 Ega:walo egela idilo nale sebeni bae 4,000 dubatamo da:kowakalamiolelaimo, ebe tetelo la: kebalata bagowo kowiyaola:ima?
11 La: beda: mabuma: naimano tanalo wadenomamo kemalagidilawena:? Nale la:imano bae nao tanaloma: kegea:. La: nanisiwale, Pa:lisi tanebapi ega:walo Sa:diyusi tanebapi ibino amama tanalote la:tamo akopemaigala:!”
12 Ebene Ya:suko waloma:tapiate ebeno tabo magumu wadenomamo ma kunu lawiya, Ya:sute palowa bae unamo maiga tabo danaliya, ebete Pa:lisi tanebapino amama iyatulame tanaloma: giya. Ebe ubia:nola ebe kubate ebe waloma:tapiatamo pemaigama:.

Pitate Ya:sukono Nanitabo Tanalo Dawokalimiya

Mak 8.27-30; Luk 9.18-21

13 Ebene Ya:sute Sisaliya-Pilipai opamo da:nemaigiya ebete ebeno waloma:tapi ebo nalateda:liya, “Na Epono Naniwi iba:te poma: kegelanake?”
14 Iba:te negeliya, “Epetapiate a:ma: Yoneko obamo waduba:midaoledawama: gelanaka, epetapiate a:ma: Elayama: gelanaka, epetapiate a:ma: Yelemayama: gelanaka, ega:walo

epetapiate a:ma: Godokono woki awokalimidawa idima: gelanaka.”

15 Ebene Ya:sute ibi nalateda:liya, “Wiyasiya la:le na poma: ka:midina:wenama?”

16 Saimono Pitate tabo eba wiyalo negiya, “A:ma: Kelisotela, iyo, a:ma: Igilo Godono Gudulata!”

17 Ebene Ya:sute ebetamo nowamiya, “Saimono, Yonekono gudu, a:ma: kawonomamo nekalakala! Mabu me tabo lumagi idite a:ma: kiyatumita:, a:ma: naimano Unu Duliyomolono Nabiwite iyatumiata.

18 Na a:ma:tamo ma kunu gemo, ‘A:ma: Pitate, naimano nokolalata.† Nanitabola, nale me nokola unamo naimano sosi ketemamo, ebema: Saitanakono a:e tanalote ebe sosi kubaimima: a:ka:modobomene.

19 Numa:, nale Kawo Elawodawa Godokono iyaiya ki a:ma:tamo kikameomamota. Ebema: a:ma:le Saitanako kodiyobaema: me opolo kebe gigiyu me kiamo demopiaemene, Godokono Unu Duliyomololo atu mopi tanalote ka:nitanamene, ega:walo a:ma:le lumagino igilo ka:mula:ma:ema: me opolo kebe gigiyu me kiamo da:iyamidaemene, Unu Duliyomololo atu a:iyamida tanalote ka:nitanamene.’ ”

20 Ebene Ya:sute ebeno waloma:tapi kawonomamo ma kunu analiya, “Nale Kelisoma: nanitabolo deda:namo, la:le me tanalo epetapi akokiyawaolama:la:!”

---

† **16:18:** Pita mailono magumu nitana ‘Nokolala.’

Ya:sute Ebeno A:e Tanaloma: Dopamo Degiya
Mak 8.31–9.1; Luk 9.22-27

21 Ebe tetelo Ya:sute ebe waloma:tapi iyatu-
lame ma kunu wagilimiya, “Nale Yelusalema
kawo duliyomolamo tote epagodone kawokawo
temeteme ebo ka:nuwatemamo, Godokono ubila.
Ebene Godotamo kalimagono ikameopino wa-
towatopi, ega:walo Godokono Totomu iyatu-
lamepi, ega:walo kawokawo dubu epetapi iba:te
na kanakapunaema:na:, wiyasiya netewa-kapiya
egelalo Godote na a:ene kadipanatenemene.”

22 Ebene Pitate Ya:suko waloma:tapi
epetapiagodone kela:mo magatate ebe kawiya
ma kunu naniya, “Kawodawa, me kubate
a:ma:tamo akopemaigala:, modobola Godote
nodiyobamene!”

23 Ebene Ya:sute olobigate Pitatamo negiya,
“Pita, a:ma: Saitanako keba kunula:ka: eba
kunula! Na natepana:! A:ma:le naimano agowa
ukamidadawama: editata mabu a:imano woki
Godotamo kiyata:wita:, a:ma: epono wokilo okoli-
nata!”

24 Ebe tetelo Ya:sute ebe waloma:tapi nanaliya,
“Kebe lumagite na waloma:enema: ubi diya-
timene, dopamo ebete ebeno tanalo dodolo-
matilite ebeno kewa olotolowa agute na ebo
nowaloma:enemene.
25 Nanitabola, kebe lumagite ebeno igilo
nagodone damoeda:mene ebeno igilote
kalatidimene, wiyasiya kebe lumagite ebeno
igilo na mabuma: datutimene ebete nanitabo
igilo ebo ka:nuimene.

26 Ebema: lumagite opono inamabu bilibilinomo uwatenomo eba uwatelo, ebeno igilo datutimene ebe lumagino wiya keleka:? Ebete ebeno igilo walo ka:kelaema: beda: inamabu na:kikaemene? Gabo puliyala, kitana:.
27 Nanitabola, Epono Naniwite ebeno wadetalena nopopiago ega:walo Nabiwi Godokono elawo alonomago ka:pemene. Ebe tetelo ebete epono tanalo eba anagilamelelamelo ibino modobo woko wiya nanitabolo kikalaemene.
28 Na la:tamo nani tabo gemo, me tetelo dilukuliona ibi epetapiate Epono Naniwi ebeno Kawo Elawodawano elawago da:pemene, ebe kawo tanalo dopamo umite walone ebo ka:elaoma:na:."

17

Godokono Elawo Alonomote Ya:sukono Ape Da:pukuimiya

Mak 9.2-13; Luk 9.28-36

1 Ebene sikisi egela dolopoligiya Ya:sute Pitako, Ya:imesiko, ega:walo ebeno ekawi Yoneko, ibinomo magataliya damela ununomo ida:mo.
2 Ebe tetelo ebe waloma:tapino dopo apulo Ya:sukono apete iyama: ediya, ebene ebeno ololote egelano pukuilame keba kunula:ka: ebakonoma: eba eda:lo, ebeno pupuliono inamabuate atumu keyakeyanomoma: eda:omiya.
3 Ebene waloma:tapino ololo apuamo Moseseko ega:walo Elayako iba:te pemaimite Ya:suago tabo ebo gelitiya.

4 Ebe tetelo Pitate Ya:sutamo negiya,
“Kawodawa, ale malo da:pola:nama:, kalakala
kawonomola. A:ma: ubi diyata:emene, nale
nupunupu netewa-kapiya ketemotemamo, idi
a:imanola, idi Mosesekonola, idi Elayakonola.”
5 Pitate ebe tabo eba kiyawautalo, ebe
tetenomolo pukuilame tema iyanomote pete ibi
gito panalopamidaliya, ebene tema magumune
tabote ma kunu piya, “Me naimano kapiya
Gudunomola, na ebetamo nekalakalitamo. La:
ebeno tabo nolowiala:.”
6 Ebene Ya:suko waloma:tapiate ebe tabo
olowite kawonomamo eba toletoleolo opamo
ebo gudiya,
7 wiyasiya Ya:sute pete ibi eba pologiolelo
na:pegiya, “Nemaimiala:, akotoletoleala:!”
8 Ebe tetelo iba:te balidi da:meleiya lumagi idi
kumiya:, Ya:suko kapiyate ebolo utiti.
9 Iba:te unu damelane eba piwitiolo Ya:sute
ibi napanaliya, “La:le kebe anoano tanalo
kuma:ema, ebe tanalo me tetelo epetapi
akoanala:la:, wiyasiya Godote na Epono Naniwi
a:ene walo dakadipanatenemene epo ebo
kanalemamota.”
10 Ebene Ya:suko waloma:tapiate ebe nalate-
diya, “Mabu keleka: Godokono Totomu iyat-
ulamepiate degelanaka, Elayate dopamo pete,
ebeno walogabo apune Kelisote ka:pemene?”
11 Ebete tabo eba wiyalo negiya, “Nanitabola,
Elayako dopamo pete tanalo bilibilinomo
ka:pa:tuputupuilaemene.
12 Na la:tamo negemo, Elayako epatamo iyalo
a:pi wiyasiya iba:te ebeno tanalo kiyatawaoa:,

ebene iba:te ibino ubilo kawokawo kuba ebetamo osiyodilolenakiya. Ebema: la: niyatawala:, Epono Naniwite atumu iba:godone kawokawo temeteme nanitabolo kuwatemene."
13 Ebene ebe waloma:tapiate ebe tabono magumu wadenomamo ma kunu lawiya, Ya:sute Yoneko obamo waduba:midaoledawano tanaloma: ge.

Ya:sute Kuba Uliyanagono Koi Wadekobi Da:midiya
Mak 9.14-29; Luk 9.37-43

14 Ebe tetelo iba:te epo epetapiatamo da:pemaimiya, dubu idite Ya:sutamo pete pupamo pokolite
15 na:pegiya, "Kawodawa, a:ma: naimano koi na:nilakapoima:! Mabu ebe ea: tanalote lawenako, ebema: tete epetapilo ebe elamo bega, obamo bega, eba kunu wagelena.
16 Nale ebe a:ma: waloma:tapiatamo demagaeakamo, wiyasiya iba:godolo elawo puliyala ebe wadekobi ka:midima:."
17 Ya:sute wiyasiya iba:tamo negiya, "Eiye, la: nanitabokobi midia: kubakuba epolata! La:le natamo mibo ikanamenamata, ebema: na ubia:nola tete geyageyalo la:go okolinama:! La: koi natamo nemaga:la:!"
18 Ebene Ya:sute kuba uliyana kawiya daniya ebete koi magumune gito nemaigiya, ebe tetenomolo koite wadekobi ebo olowiya.
19 Ebene epo epetapino pola:na: tetelo Ya:suko waloma:tapiate ebetamo pelamete na:pegeliya, "Mabu keleka: ale kuba uliyana aliboma: ka:modobaka:?"

20 Ebete iba:tamo negiya, “Ebe mabu ma
kunu bitana, la:imano nanitabokobi midi
tanalote depesoma: eda:ona. Na la:tamo
nani tabo gemo, mastada kikopu kawoa:,
da:pesonomola. Wiyasiya la:imano nanitabokobi
midi tanalote makonoma: deda:mene,
la:imano elawote modoboma: eba eda:lo me
damelatamo kegelamamota, ‘A:ma: mene ebamo
na:toatepa!’ ebene damelate la:imano tabamo
ka:tuduwatamene. Me tabo nanitabola, la:godolo
nanitabokobi midi tanalo eba itanalo osiyodiloa:
tanalo idite a:kitanamene, iyo, kodakoda tanalote
modobonomoma: keda:mene.
21 Ebema: la:le la:imano ilukuli magumulo tete
epetapilo bae naoa:no eba pola:nalo Godago tabo
degelawenakoma, la:le elawo ebo kelaemamota
mako kuba uliyana aliboma:.”*

Ya:sute Ebeno A:e Tanaloma: Walo Da:kegiya
Mak 9.30-32; Luk 9.43-45

22 Tete idilo Ya:suko waloma:tapiate Ga:lili
opolo kapiyama: walo da:kediya, ebete iba:tamo
negiya, “Godote Epono Naniwi kubakuba epono
kotamo kiyatimene,
23 ebene iba:te ebe kanakapuima:na:, wiyasiya
netewa-kapiya egelalo Godote ebe a:ene walo
kakadipatemene.”

Ebema: Ya:suko waloma:tapiate ebeno tabo
olowite tepo temeteme kawonomo ebo lawiya.

---

* **17:21:** Ma:t 17.21 buka apuno tabo Ma:tiyute bukamo kakuloliya:, wiyasiya ebeno buka osiyodilo walogabo apune nanitabokobi mididawa idite akuloliya.

Godokono Motono Ka:pita:isin Wiya† Alomo Tanalo

24 Ya:suko waloma:tapiate Kapeniyama duliyomolamo da:pelamiya, ebe tetelo dubu epetapiate Pitatamo pemaimiya Godoko Amamateno Iya Motono ka:pita:isin wiya uwatema:. Iba:te tabo ma kunu pegeliya, “La:imano iyatulamedawate Godokono Motono ta:kese mani a:kiyatinakole?”

25 Pitate negiya, “Iyo, iyatinako.”

Ebene Pitate motamo da:nodoliya ebete tabo gea:no dopamo Ya:sute ebe naniya, “Saimono, a:imano woki keba kunula:ka:? Me opono kawokawo elawodubatamo ta:kese mani piyate kalomonake? Atu opo epatela:ka: o kapela epatela:ka:?”

26 Pitate ebeno tabo eba wiyalo negiya, “Kapela epate a:ka:tuwa: alomonaka.”

Ya:sute negiya, “Iyo, nanitabola, atu opo epate gabamaniatamo ta:kese mani kalomona:. Numa:la:, a Yu epo me Isalaela opono gudila, ebema: mabu keleka: ale Godokono Motono wokopiatamo ka:pita:isin mani dikalamenakoma:? Mabu kitana:.

27 Wiyasiya na iba:tamo temeteme ikalaema: ubia:nola, ebema: a:ma: Ga:lili Paka:mo toawete tudi nanawotalama:. Dopamo dapalimene ebe namo lawa:wete ebeno tabo a:na:ma:midama:wete kapiya siliba mani ebo numiye, ebene a:ma: ebe mani lawa:wete Godokono Motono wokopiatamo na:nikalamiye,

---

† **17:23:** Me ka:pita:isin wiya alomo tanalo ma kunula. Yu epo magumulo dubu bilibilinomate ulama bilibilinomolo me mani alomonakiya Godoko Amamateno Iya Moto kosiyodiloma:.

a:imano ega:walo naimano ka:pita:isin wiya tanaloma:.”

18

Kawodawama: Potele Na:keda:mene
Mak 9.33-37; Luk 9.46-48

1 Ebe tetelo Ya:suko waloma:tapiate pelamete ebe napaniya, “Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ebe duliyomololo kawodawama: potele na:keda:mene?”
2 Ebene ebete gudu da:peso ebetamo ka:mite ibino tetenomamo adipite
3 negiya, “Na la:tamo nani tabo gemo, la:le la:imano amama woki iyakobi midila:wete gudi egege keba kunula:ka: ebakonoma: neda:iyala:, mabu la: eba kunu wagelea:no Godokono Kawo Elawodawano duliyomolamo a:ka:nopila:oaema.
4 Nanitabola, kebe lumagite mako gudu da:pesomu ebe a:ka:tuwa: ebe opamo diyatimene, ebete Godokono Kawo Elawodawano duliyomololo kawodawama: ka:neda:mene,
5 ega:walo kebe lumagite naimano mailamo mako gudu da:peso kalakalago dowalubina ebete na atumu na:kowalubinina.”

Kuba Gabamo Wabuga:ta Tanalo
Mak 9.42-48; Luk 17.1-2

6 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Ebema: da:peso gudute na nanitabokobi eba midininalo, kebe lumagite ebe kuba gabamo dowabuga:tana, modobola epate ebe lawete ebeno kuwokoba:mo kawo nokolanomo ma:midaomete kewa: kolomamo neba:idiloma:na: ebete kulukulu obamo kololuma:.

7 La: nolowiala:, me opote kubanomo
ka:kubamene! Nanitabola, Saitanakono
kuba gabamo wabuga:ta tanalate epatamo
kemaimioma:na:, wiyasiya kebe lumagigodone
mako kuba tanalote demaigamene, Godote
ebetamo kuba wiya kawonomo kikaemene!

8 "Ega:walo a:imano kotote o agowate a:ma:
kuba gabamo dowabuga:tatana, modobola a:ma:
itamidawete iyabaiamo neba:idila! Modobola
a:ma:le kapiya kotago o kapiya agowago
Godokono Igilo Duliyomolamo nopegama:,
kubala koto netewago ega:walo agowa netewago
Godote a:ma: Ela Opamo neba:idiloma:.
Nanitabola, ebe duliyomololo elate uwomua:
tetelo nowaena.
9 Ega:walo a:imano balidite a:ma: kuba gabamo
dowabuga:tatana, modobola a:ma: magoba:wete
iyabaiamo neba:idila. Modobola a:ma:le ba-
lidi kapiyago Godokono Igilo Duliyomolamo
nopegama:, kubala balidi netewago Godote a:ma:
Ela Opamo neba:idiloma:."

Sipi-goeote Dalatidi Ebe Iyatulame Oi
Luk 15.3-7

10 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, "Nale la:tamo
negemo, Godote egege gudi kawonomamo eba
malagidilolelo ebete ebeno nopopi iba:tamo pal-
ibolenako ibi ka:pa:buiyalatelema:. Ebema: la:
nanisiwale, la: mako gudu da:peso ubia:noma:
eda:wete la:imano tabamo ebe akokubaima:la:.

11 Ega:walo me tanalo idila. Piyate kuba osiyodilole magumulo dalatidiolena, na Epono Naniwite ebe epono igilo mula:lelaema: piyamo.*
12 “Ebema: la: me tanalo keba kunu na:kemalagidilaema? Dubu idi ebeno 100 sipi-goeogoeate da:pola:mena, ebene kapiyate dalatidimene ebete beda: tanalo na:kosiyodilomene? Iyo, ebete 99 sipi-goeogoeo wade uwago opolo miyapate, ebete unuunu damelamo walo ka:nodolote dalatidi ebe sipi-goeo ka:nowadimene.
13 Nale la:tamo nani tabo gemo, ebe dubuno kalakalate bitana alatidiolea: 99 sipi-goeogoeo epetapiatamo, wiyasiya ebete dalatidi ebe sipi-goeo da:nuimene ebeno kalakalate kawonomoma: keda:mene. Nanitabola, kalakala beda: kawonomola:ka:!
14 Ebema: la:imano Unu Duliyomolono Nabiwi atumu ubia:nola mako gudu da:peso kapiyate alatidima:.”

A:ma:tamo Kuba Dosiyodilolena Ebe Dawano Tanalo

15 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “A:imano naniwite a:ma:tamo kuba tanalo dosiyodilomene, a:ma: diya gabodo towawete ebeno kuba tanalo ebe na:niyatuma:. Ebene ebete a:imano tabo nanitabonomolo dolowimene, modobola a:ma: eba:go walo namutudawama: na:kediyala:.
16 Wiyasiya ebete a:imano tabo olowia:noma: deda:mene, ebe tetelo a:ma: walubima: a:ma:le

* **18:11:** Ma:t 18.11 buka apuno tabo Ma:tiyute bukamo kakuloliya:, wiyasiya ebeno buka osiyodilo walogabo apune nanitabokobi mididawa idite akuloliya.

kapiya o netewa epo epetapi na:nuwatiye, ebene
la: naniwitamo palo tolama:wete atu tabo kawiya
dananaema, ebete ebe tetelo la:imano tabo
nanitaboma: ka:midimene.
17 Wiyasiya ebete la:imano tabo olowia:noma:
walo da:keda:mene, la:le ebeno tanalo sosi
epatamo nanawokalimiyala:, ebene ebete
sosi epo bilibilinomono tabo olowia:noma:
deda:mene, modobola, nitanamene. Ebe
tetelo la:le ebe nanitabokobi midia:dawa keba
kunula:ka: ega:walo mani pilo dubu keba
kunula:ka: ebako lumagima: mida:wete eba:go
kapiyama: walo akoeda:oala:."

Matuolamole Ega:walo Palamiole Tanalo

18 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, "Na la:tamo
nani tabo gemo, la: Saitanakono tanalo kodiy-
obaema: ebe keba kunu dematuomeaema, ebe
matuomeo tanalote Godokono Unu Duliyomololo
eba kunu ka:nitanamene, ega:walo lumagino ig-
ilo ka:mula:ema: la: kebe tanalo me opolo de-
pamiaema, ebe atu tanalote Unu Duliyomololo
pami eba kunu ka:nitanamene.
19 Ebema: nale la:tamo tanalo idi na:kegemo, la:
nanitabokobi midipi netewate woki kapiyama:
eda:wete naimano Unu Duliyomolono Nabiwi
toweomelo ebete tanalo idi matuomeoma:
danaema, nanitabola, ebete la:imano tabo
olowite eba kunu kosiyodilomene.
20 Mabu netewa o netewa-kapiya nanitabokobi
midipiate woki kapiyago eba pola:nalo, iba:te
naimano mailo deka:ima:na: nale ebolo iba:go
nanitabolo ka:lutamo."

Lumagino Kuba Dodomatimi Ubia:noma: Dedi Ebe Wokodawano Iyatulame Oi

21 Ebe tetelo Pitate Ya:sutamo pete na:pegiya,
“Kawodawa, naimano ekawi natamo kuba dosiy-
odilolenako na ebeno kuba kebako teta:mo
na:ka:dodolomatilimo? Sebeni teta:mo mod-
obola:ka:?”
22 Ya:sute ebetamo nowamiya, “Na a:ma:tamo
negemo, sebeni teta:moa:. Ao, modobola a:ma:le
a:imano okolina tetelo ma kunu 77 teta:mo ebeno
kuba egebolema:wete na:dodolomatiliminakiye.”
23 Ebene ebete tabo moga:melo negiya, “La:
numa:la:, Godote Kawo Elawodawama: deda:na,
ebe tanalo me oino magumu keba kunula:ka: eba
kunula. Opo idino Kawo Elawodubute ebeno
kawokawo mani eba ka:la:miolelo ebeno woki
nitameni ebeno wokopino nanitabokobi midi
tanalo ka:pulamelelaema:. Ebene ebete ebeno
woki ma kunu iyatiya, wokopi magumulo piyate
ebegodone walubi mani gito duwata:digiya ibino
tanalo ka:tuputupuilaema:.
24 Ebene ebete mani ka:la:miole dowagilimi,
ebe tetelo epetapiate ebetamo dopo wokodawa
magaiya, ebe dubute teni taoseni kawokawo
mani ebegodone dopamo gito uwata:digi.
25 Mabu ebete ebe mani wiyama: ebegodolo
gabote kitania:, ebema: Kawo Elawodubute
ebeno opopiatamo tabo ma kunu gi, ‘La: me
dubu, ebeno kamiyale ebeno gudi eba:go, ibi
bilibilinomo uwata:wete maniamo midiola:wete
kawokawo dubu epetapiatamo nikalama:la:,
iba:te ilukulina tetelo ibino wiya: wokopima:
keda:onama:. Na ebe gabodo me dubuno kuba
wiya ebetamo kikaemamo.’

26 “Ebe tetelo wiya: dubute opamo gate
ebeno pupamo okolite Kawo Elawodubutamo
towetoweolo negi, ‘Iyaiya, a:ma: nuta:tepa.
Na gabo numite ebako kawo wiya nanitabolo
ka:pa:wiyamo!’
27 “Kawo Elawodubute wiyasiya ebe
nilakapoimilo nani, ‘A:imano wiya: tanalo
nale egebolemetate a:dodolomatilimata. A:ma:
kalakalago na:toa!’
28 “Wiyasiya ebe wiya: wokodawate Kawo Ela-
wodubugodone nemaigate eba tolo ebeno namu-
tudawa idi ebo numi, ebe namutudawate ebe-
godone dopamo 100 mani egege duwati, walo
ebetamo ka:wia:. Ebe tetelo ebete ebe ku-
wokobene lawete eba adimagotelo nani, ‘A:ma:
naimano mani natamo samonomamo na:wiya!’
29 “Ebene ebeno namutudawate opamo
gate ebetamo towetoweolo negi, ‘Iyaiya,
a:ma: nuta:tepa. Na gabo numite nanitabolo
ka:pa:wiyamo!’
30 “Wiyasiya ebete ebeno namutudawa ni-
lakapoimia:no idoko motamo gito magati, ebete
ebolo eba okolinalo ebeno epate pa:wiyate ebe
ebo ka:powagalima:.
31 Ebe tetelo wokopi epetapiate ebe tanalo
umite tepo temetemema: eba eda:olo, iba:te to-
lamete ibino Kawo Elawodubutamo ebe tanalo
ebo nawokalimiya.
32 “Ebene Kawo Elawodubute ebe wokodawa
ka:mite kawonomamo eba analo negi, ‘A:ma:
kuba wokodawanomolata! A:ma:le ka:lo duiyalo
na da:toweonama:wa:ka, nale a:imano wiya:
tanalo kawonomo gito egebolema:kamata.

33 Ebema: mabu keleka: a:ma:le naimano
wokodawa idi ka:nilakapoima:wa:ka:, nale a:ma:
da:nilakapoimitakama eba kunu?'
34 Ebe tetelo Kawo Elawodubute ebetamo ka-
wonomamo dowate idoko motamo gito nal-
ibi, ebete ebolo kawo temetema:go eba okoli-
nalo teni taoseni kawokawo mani wiyate ebo
ka:pemaigama:."
35 Ebene Ya:sute uwomu tabo olowiopiatamo
negiya, "La: numa:la:! La:le la:imano tepo
magumuno nilakapo awokalilamea:no ega:walo
epo epetapino kuba egebolelamea:no, ebe tetelo
naimano Unu Duliyomolono Nabiwite la:tamo
atumu eba kunu osiyodilote la: kawo temeteme
baiamo kanalibolema:ta."

19

Kamiyale Alibuti Tanalo
Mak 10.1-12

1 Ebene Ya:sukono tabo kiyawao tanalote
dolopoligomiya, ebete Ga:lili opo atepate Yudiya
opodo petote Yodane Kolomo apuamo gito ne-
maigiya.
2 Ebe tetelo epo bilibilinomate ebe opamo
ebe dowaloma:tiya, ebete ibino temetema:gopi
wadekobi ebo na:midioliya.
3 Ebene Pa:lisi tanebapi epetapiate Ya:suko
kuba gabamo kowabuga:tama: ebetamo
pelamete ebe napalatediya, "Kamiyalete
ebeno awitamo beda: kawo kuba osiyodilote
ebo nakalibutimene? O ebe tetelo awite
ebe dalibutimene Godokono Totomu Tabo
bakadikanalemene?"

4 Ya:sute tabo eba wiyalo negiya, “Modobola la:
Godokono Buka apuno tabo idi wadenomamo ne-
malagidilala:. Ebe tabote ma kunu itana, Godote
me opono wagilimi mabune dubula kamiyalela
osiyodiloliya,
5 ebene ebete negiya, ‘Me mabuma: dubute
ebeno nabiwila menokola miyapate, ebeno
kamiyala:go kapiya bailo kokolioma:na:, ebene
ibi netewapiate kapiyama: eda:te walo iyama:
a:keda:ma:na:.
6 Iyo, ibi kapiyanomola.’ Numa:la:, Godote ibi
netewapi kapiyakobi a:midiliya, ebema: lumagite
ibi iyakobi midilima: modoboa:.”
7 Ebene Pa:lisi tanebapi dubate Ya:sutamo
negeliya, “A:ma: degeawa: ebe tabote
nanitaboma: deda:mene, keleka: mabu Mosesete
totomu tabo ma kunu diyatiya, dubute ebeno
kamiyale alibutima: kamiyale alibuti pepa
osiyodilote ebetamo kikaemene?”
8 Ya:sute iba:tamo negiya, “Mabu la:imano tepo
magumu kodakoda-ibinomola Mosesete me to-
tomu la:tamo ebema: ikalamiyata, wiyasiya me
opono wagilimi mabune Moseseko teta:mo pe-
maiga ebe tanalote eba kunu kitanamia:.
9 Ebema: nale la:tamo gemo, kamiyalete dubu
ida:go kuba osiyodiloa:no, ebe tetelo ebeno aw-
ite ebe alibutite kamiyale idi daidimene, ebete
Godokono ololo apulo ebe kamiyale pilolo ke-
laemene.”
10 Ebene Ya:suko waloma:tapiate ebetamo
negeliya, “Dubute kamiyale lawe magumulo
mako kodakoda tanalote ditanamene, modobola
dubate kamiyale a:kuwatolema:na:.”

11 Ebe tetelo Ya:sute wiyasiya negiya, “Nale
la: diyatulametama ebe tabono magumu kodako-
danomola. Godote piyatamo mulo dikalaemene
ibinomate ibino wokilo me tabono magumu
laema: ka:modoboma:na:.
12 Dubu epetapiate kamiyale uwatolema:
ka:modobona:, mabu epetapi ibino apete
menokobino tepo magumulo kubakubadopoma:
eda:tepaolamiya. Ega:walo dubu epetapiate
kamiyale uwatolema: ka:modobona:, mabu
gowela magumulo epetapiate ibi eba kunu
amilateliya. Ega:walo dubu epetapiate kamiyale
uwatolema: ka:modobona:, mabu ibi a:ka:tuwa:
ibi eba kunu midilina Kawo Elawodawa
Godokono woko kosiyodilonama:. Ebema:
kebe lumagite me tabono magumu laema:
da:modobomene, modobola ebete nelaemene.”

Ya:sute Guda:tamo Koto Dowatiolelamiya
Mak 10.13-16; Luk 18.15-17

13 Ebene epate gudi Ya:sutamo nemagataliya
ebete iba:tamo koto eba watiolelamelo Godoko
kanama: ebete ibi wadenomamo kowalubili-
nama:. Wiyasiya ebe waloma:tapiate epo kawiya
eba analelo ibi dodiyoboliya,
14 Ya:sute ibino osiyodilo tanalo umite negiya,
“Gudi natamo pelaema: modobola. Ako-
odiyobola:la: mabu mako epate Godote Kawo
Elawodawama: deda:na ebe duliyomolamo
ka:nopila:oma:na:.”
15 Ebene ebe gudi kowalubilima: ebete ebeno
koto iba:tamo watiolelamete, ibi eba miyapalo
ebeno to gabodo gito tiya.

Inamabu Bilibilinomago Dubute Ya:sutamo Da:piya

Mak 10.17-31; Luk 18.18-30

16 Ebe tetelo dubu idite Ya:sutamo pete
na:pegiya, “Iyatulamedawa, na beda: wade
tanalo osiyodilote uwomua: igilo ebo
na:kelaemo?”
17 Ya:sute ebetamo negiya, “A:ma:le wade
tanalo osiyodiloma: na beda:ma: kanana:wa:?
Godoko kapiyate wadedawala, ebema: a:ma:
ubi diyata:emene ebeno Igilo Duliyomolamo
nopegama:, modobola a:ma:le ebeno Totomu
Tabamo na:tuduwatanakiye.”
18 Dubute ebetamo nowamiya, “Kebe totomu
taboma: kegeawa:?”
Ya:sute ebeno tabo eba wiyalo negiya, “A:ma:
lumagi akoanakapuma:la:, lumagi idino kamiyale
pilolo akolawa:la:, inamabu pilolo akouwata:la:,
lumagi idino tanaloma: a:da: tabo akokiyawala:,
19 ega:walo a:imano nabiwila menokola ibino
tabamo na:tuduwatanakiye. Ega:walo totomu
tabo idite ma kunu bitana, a:ma: a:ka:tuwa: a:ma:
demalagidilawena, modobola a:ma:le eba kunu
a:ma: niyakabolo dokolina ebe lumagi nilakapolo
nemalagidilona.”
20 Ebene ebe oli ape dubute Ya:sutamo negiya,
“Na me totomu tabo bilibilinomo kodakodalo
uwatete kapiya idi kadikanaliya:. Ebema: na
beda: tanalo idi na:kosiyodilomo?”
21 Ya:sute tabo eba wiyalo negiya, “A:ma:le
wade lumaginomoma: keda:ema: ubi nanitabolo
diyata:emene, modobola a:ma: toawete epetapi-
ate a:imano inamabu maniamo uwateometate,

a:ma:le ebe mani nigologolopiatamo gito na:nikalamola:. Ebe tetelo a:ma: walo ka:pa:wete na nowaloma:eniye, ebene a:imano inamabu bilibilinomate Godokono Unu Duliyomololo ka:nepola:nama:na:."

22 Ebe oli ape dubute ebe tabo olowite tepo mibago gito tiya, mabu ebe inamabu bilibila:godawanomola.

23 Ebema: Ya:sute ebe waloma:tapi nanaliya, "Na la:tamo nani tabo gemo, Godote Kawo Elawodawama: deda:na, inamabu bilibilinomagodawate ebe duliyomolamo nopegama: kodakodanomola!

24 Nale la:tamo tanalo idi na:kegemo, ka:molo-goeote* kaliku waluono moe iyado nilupigama: kodakodama: eda:na, gaboa:nola. Atumu inamabu bilibilinomagodawate Godokono Kawo Elawodawano duliyomolamo nopegama: kodakodanomoma: eda:na, gabote nanitabonomolo a:kitanamene."

25 Ya:suko waloma:tapiate ebe tabo olowite kawonomamo la:wa:ote ebetamo negeliya, "A:ma:le degeawa: ebe tabote nanitaboma: deda:na, piyate modobola:ka: Godote ibino igilo mula:lelaema:?"

26 Wiyasiya Ya:sute ibi ulamenate negiya, "Epate a:ka:tuwa: ibino igilo mula:lema: modoboa:, wiyasiya Godoko kapiyate modobola mabu

---

* **19:24:** Ya:suko tetelo Yu epono tanalo ma kunula, iba:te alagiole ka:molo-goeogoeo kawokawonomamo ibino woko osiyodilolenakiya. Iyo, iyaiya tete epetapilo ka:molo-goeogoeate ibino inamabu watanakiya mulu opamo, ega:walo tete epetapilo iba:te pema: watenamiya.

ebegodolo elawo bitana tanalo bilibilinomo osiyodilolema:.”

27 Ebene Pitate Ya:sutamo eba wiyalo negiya, “A:ma: numa:, a inamabu bilibilinomo miyapate a:ma: nowaloma:enata. Ebema: Godote atamo beda: wiya na:kikaeaemene?”

28 Ya:sute iba:tamo negiya, “Na la:tamo nani tabo gemo, Godote me opono iyaiya inamabu bilibilinomo olinoma: da:midilimene, ebe tetelo na Epono Naniwite naimano Kawo Elawodawano okoli bailo kawo alonomago kokolitamo. Ebene atu tetelo la:le na dowaloma:ena:wenama, la: kawokawo elawodubuno ilukuli bailo ilukula:wete Isalaela 12 gu epono iyaiya tanalo anagilamelelamepima: keda:omamota.

29 Nanitabola, kebe lumagite ebeno moto, o ebeno nanila nanikubila ekakila, o ebeno nabila menokobila gudila ega:walo ebeno opo, ebete na mabuma: ebe iyaiya tanalo da:miyapamene, ebete ebe atu tanalo bilibilinomo walo ka:kuwatemene, ega:walo walone nale ebetamo uwomua: igilo kikaemamo.

30 Iyo, ka:lo dopopi bilibilinomo da:pola:na iba:te walone walogabopima: keda:oma:na:, ega:walo ka:lo walogabopi da:pola:na iba:te walone dopopima: keda:oma:na:.”

20

Da:imi Pali Wokopino Iyatulame Oi

1 Ebe atu tetelo Ya:sute na:kegiya, “Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ebe tanalo ma kunula. Kawo dubu idite duiyanomolo maigate

ebeno motone piwisigate ebo ti ebeno da:imi pali
wokopi ka:nuwatema:.
2 Ebene ebete dubu epetapi nulamete
iba:tamo kapiya egelano woko wiya ikalaema:
nanali. Iba:te ebeno tabo olowite modoboma:
degeliya, ebete ibi ebo aliboli ebeno pali woko
ka:nowagilima:.
3 “Ebene egelate kela:mo da:podolatepi, ebete
walo ka:tote dubu epetapi olowame bailo gito
lamota:onalo da:nulami,
4 ebete iba:tamo negi, ‘Modobola la: atumu
naimano pali wokamo na:ka:tolama:la:, ebene
nale woko wiya la:tamo modobolo kikalae-
mamota.’
5 Ebe tetelo iba:te atu pali wokamo gito
ka:tolamiya.
“Ebene egela tuli tetelo ega:walo egelate
da:ponolobigatepi, ebe netewa teta:mo ebete
walo ka:tote wokopi epetapi atumu ka:nulamete
wokamo ebo kanaliboli.
6 Ebene egelate walo da:ka:toatepi, ebete walo
ka:tote dubu epetapi olowame bailo gito lam-
ota:onalo nulamete nananali, ‘Beda: mabuma: la:
ka:lo egelalo wokoa:no gito da:pola:wenama?’
7 “Iba:te ebetamo nowamiya, ‘Mabu idawate
atamo woko kikaeama:ka:.’
“Ebene kawo dubute iba:tamo negi,
‘Modobola la: atumu naimano pali wokamo
na:ka:tolama:la:.’
8 “Dadimoni ebe pali namutudawate
penate ebeno woko umidawatamo na:pegeni,
‘A:ma: wokopi bilibilinomo ka:la:miawete
wiya nikalamola:. Walogabonomolo
woko da:powagilima:ka ebe dubagodone

wagilima:wete, wiyasiya duiyanomolo woko da:powagilima:ka a:ma:le ibi uwomulo nowalubiliye.’

9 “Ebene walogabonomolo woko dowagilimiya ebe dubate dopamo pelamenate, ebete iba:tamo kapiya egelano modobo woko wiya eba kunu ikalameni.
10 Ebene duiyanomolo woko dowagilimiya ebe dubate pelamenate kawodopamo na:puwatenamu pemalagidiloniya, wiyasiya ebete iba:tamo atu wiyanomo kikalamoleni.
11 Ebe tetelo iba:te wiya uwatenate pali namu-tudawatamo ubia: tabo eba gelanalo,
12 ibi magumulo idawate penate na:pegeni, ‘Walone dowagilima:ka iba:te tete da:pesamo posiyodilote wiyasiya ebe woko wiya ago modobolo beda:ma: kuwate, mabu a egela kawonomolo woko kawo koloago osiyodilutakama:?’

13 “Ebe tetelo ebete nowamini, ‘Naimano na-mutudawa, na kuba tanalo idi a:ma:tamo kosiy-odiloa:. Duiyalo a:ma:la, nala, ale nani tabonomo negelakama: a:ma: kapiya egelano modobo woko wiya kelawa:ema:, nale a:ma:tamo ma kunu ebema: ikaemata.
14 Ebema: a:imano wiya lawa:wete kalakalago na:toa. A:ma:le woko wiya delawa:wa:, nale ebe atu modobo mani walone dowagilima:ka iba:tamo ubi diyatimo, nale eba kunu kikalae-mamo.
15 Me woko wiya mani ebe naimano manila, ebema: nale a:ka:tuwa: naimano ubilo dosiyodilomo ebe naimano tanalola. Mabu

keleka: a:ma:le naimano nilakapo tanaloma: da:dowawena?' "
16 Ebema: Ya:sute uwomu tabo ma kunu giya, "Nanitabola, ka:lo walogabopi bilibilinomo da:pola:na iba:te walone dopopima: keda:oma:na:, ega:walo ka:lo dopopi da:pola:na iba:te walone walogabopima: keda:oma:na:."

Ya:sute Ebeno A:e Tanaloma: Walo Da:kegiya
Mak 10.32-34; Luk 18.31-34

17 Ebene Ya:sute Yelusalema kawo duliyomo-lamo eba tutalo, gabo tetelo ebete ebeno 12 waloma:tapinomo uwatete tabo diya nanaliya,
18 "La: nolowiala:, a Yelusalemamo tolamitama:. Ebolo Godote Epono Naniwi epatamo kikalaemene, ebene Godotamo kalimagono ikameopino watowatopi ega:walo Godokono Totomu iyatulamepi, iba:te ebe anakapuima: gelate
19 Yua:piatamo ebo kikalaema:na:. Ebe epate ebe kalakalatete pa:ka:pa:ka:mo a:na:ma:ga:midaote ebe ebo kanakapuima:na:, wiyasiya netewa-kapiya egelalo Godote ebe a:ene kadipatemene."

Waloma:tapi Netewapino Menokote Kuba Wokiamo Ya:suko Tanalo Idima: Daniya
Mak 10.35-45

20 Ebene Sebedikono gudino menokote ebeno guda:go Ya:sutamo pete ebeno pupamo pokolite, ebete ebe kowalubima: napaniya.
21 Ya:sute ebetamo negiya, "A:ma: beda: ubi kiyata:wita nale a:ma:tamo osiyodiloma:?"

Ebete tabo eba wiyalo negiya, “Me naimano gudi netewa na:kulama:wita? A:ma:le Kawo Elawodubuma: deda:emene, a ubila a:ma:le degeaemene idawate a:imano tumudi apulo ega:walo idawate pele apulo a:imano Kawo Elawodubuno elawo magumulo kokoliutama:.”
22 Wiyasiya Ya:sute iba:tamo negiya, “La:le na wade wokiamo kanana:wita:. La: modobola:ka: nale da:nimo ebe temeteme kalila:mo nioma:?”
Iba:te negeliya, “A modobola.”
23 Ya:sute iba:tamo negiya, “Me tanalo nanitabola, nale da:nimo la: ebe kalila:mo niawete temeteme bolowionakomata. Wiyasiya naimano tumudi apuamo ega:walo pele apuamo ilukuli tanaloma: nale a:kegemo. Nabiwi Godote piyatamo dosiyodiloliya ibinomate ebolo ka:pola:nama:na:, iyo, me tanaloma: ebete a:ka:tuwa: kegemene.”
24 Ebene teni waloma:tapi epetapiate ebe tanalo olowite ebe dubu netewatamo na:dowautiya,
25 wiyasiya Ya:sute ibi bilibilinomo ebetamo ka:la:mite negiya, “La: iyatawalata, Godoko nanitabokobi midia:pino kawokawo dubate ibi a:ka:tuwa: ibi eba wadipalatelelo epo epetapi kawonomamo analenaka, iba:te ibino ubi tanalamo ka:tudila:onama:.
26 Wiyasiya la: ebako epoma: a:keda:oaema. Kebe lumagite la:imano kawodawama: eda:ma: ubi diyatimene, ebete la:imano wiya: woko-dawama: neda:mene,
27 ega:walo kebe lumagite dopodawama: eda:ma: ubi diyatimene, ebete la:imano idoko motono wokodawama: neda:mene, iyo,

ebe a:ka:tuwa: ebe oponomamo iyatinomo niyatimene.

28 Ma kunu Epono Naniwite da:piya, ebe ubia:nola me opo epate ebetamo wiya: wokopima: eda:oma:, wiyasiya ebete na:piya epatamo wiya: wokodawama: ka:peda:ma:, ega:walo ebeno igilo iyabaiamo iyatite ebeno a:e wiyate epo bilibilinomo epetapi Saitanakono idoko motone gito kowagailima:."

Ya:sute Balidi Tamiolame Dubu Netewa Wadekobi Da:midioliya

Mak 10.46-52; Luk 18.35-43

29 Ya:sute ebe waloma:tapiago Yeliko kawo duliyomolone da:nemaimiya, ebe tetelo epo bilibilinomate ebe waloma:tiya.

30 Ebene dubu netewa balidi tamiolamepila, iba:te gabo niyakabolo eba okoliutalo Ya:sukono pe tanalo olowite kawonomamo negeliya, "Da:ibidikono A:la:mu! A:ma:le a na:nilakapoiama:!"

31 Ebema: epo bilibilinomate ibi kawiya analelo nodiyoboliya iba:te taboa:no kokoliutama:, wiyasiya iba:te kawonomamo walo na:kegeliya, "Kawodawa Ya:su, Da:ibidikono A:la:mu! A:ma:le a na:nilakapoiama:!"

32 Ebene Ya:sute ebamo utite ibi ka:la:mite iba:tamo negiya, "La: beda: ubi kiyata:witama nale la:tamo kosiyodiloma:?"

33 Balidi tamiolamepiate negeliya, "Kawodawa, aimano balidi wadekobi na:midioleama:."

34 Ebene Ya:sute ibi nilakapoilamelo ibino balida:mo ebeno koto dowatiolelamiya,

ebe tetenomolo ibino balidite wadekobi olowiolamete iba:te Ya:suko ebo waloma:tiya.

21

Ya:sute Yelusalema Kawo Duliyomolamo Da:nopegiya

Mak 11.1-11; Luk 19.28-40; Yon 12.12-19

1 Ebene iba:te Yelusalema kawo duliyomolo niyakabamo eba pelamelo, Betapa:gi duliyomolo niyakabodo tolamete Olibi Kewakewa Unu Dame-lamo ebo nemaimiya. Ebe tetelo Ya:sute ebe waloma:tapi netewa dopamo eba nalibolelo

2 iba:tamo negiya, "La: ebe tatali duliyomolamo toawete, ebe duliyomolamo da:nemaima:ema donoki-goeo ala:mo ma:midao ebeno gudago ka:nulama:digalemamota. Modobola la: ale pamiawete ebeno gudago nemagaeliyala:.

3 Idawate la: odiyobolema: tabo degemene la: wiyasiya ma kunu kegelamamota, 'Kawodawate me donoki-goeogoeo ubila, ebete walo samono-mamo kakapalibolemene.' "

4 Ebene me tanalote pemaigiya Godokono woki awokalimidawate degiya ebe tabote nanitabokobi kolowima:. Iyalo tetelo ebete tabo ma kunu giya,

5 "La: Yelusalema epatamo na:negeliyala:,
'Numa:la:, la:imano Kawo Elawodubute la:tamo pita.
Ebete donoki-goeo unamo okolite milago pita,
iyo, la: numa:la:, ebete donoki da:pesago ba:pe.' "

6 Ebene Ya:suko waloma:tapi netewate tote,
ebete keba kunu kegiyale iba:te eba kunu nosiyo-
diliya.
7 Iba:te donoki-goeo ega:walo ebeno gudu
Ya:sutamo magaelete, ibino watubino kaliku ibi
unamo alomolamete, Ya:sute ebe kaliku unamo
ebo okoliya.
8 Ebe tetelo epo bilibilinomo epetapiate ib-
ino ga:ga:ga:ga: kaliku pupukulamete gabamo
apoago tolamiya, ega:walo epetapiate puwala
otolete gabamo atumu kapotameonatiya.
9 Ebene piyate da:dopiya ega:walo Ya:sukono
walogabo apune da:pelamitiya, iba:te kapimiya
kawonomamo ma kunu gelitiya,

"Da:ibidikono a:la:mu nadipata:la:!
Godo, a:imano mailago da:pita,
modobola a:ma: ebe lumagi kawokobi
na:midiye!
O epala:, la: Godoko moiolo
unamo nadipata:la:!"

10 Ebema: Ya:sute Yelusalema kawo duliyomo-
lamo da:nopegiya, me duliyomolo epo bilibili-
nomate ebe uima: pemaimiote na:pegeliya, "Me
lumagi potelela:ka:?"
11 Ebe tetelo Ya:suago da:tolamitiya ibi bili-
bilinomate duliyomolo epono tabo eba wiyalo
negeliya, "Me Godokono woki awokalimidawa
Ya:sutela, ebete Ga:lili opono Nasalete duliy-
omolone pe."

Ya:sute Godoko Amamateno Iya Moto Wadekobi Da:midiya
Mak 11.15-19; Luk 19.45-48; Yon 2.13-22

12 Ebe tetelo Ya:sute Godoko Amamateno
Iya Motamo tote, ebe motolo ebete inamabu
olowamepi nulamete ibi bilibilinomo
elawonomamo na:na:ma:lateliya, ega:walo ebete
mani odowaolepino patapata bigo olowamepino
ilukuli patapatago ebo noba:midaolelamiya.
13 Ebene ebete iba:tamo negiya, “Godokono
Bukalo tabo ma kunu bitana, ‘Naimano Moto
epate Godoko Amamate Motoma: kegelama:na:,
la:le wiyasiya pilo epono motoma: a:midimata.’ ”

14 Ebe tetelo balidi tamiolamepi ega:walo
agowa tataipi, iba:te Godoko Amamateno Iya
Motamo da:pelamiya Ya:sute ibi wadekobi ebo
midioliya.
15 Wiyasiya Godotamo kalimagono ikameopino
watowatopi ega:walo Godokono Totomu iyatu-
lamepi, iba:te Ya:sukono wade anoano tanalo du-
lamitiya iba:te ebetamo na:dowautiya. Ega:walo
ebe atu tetelo iba:te tanalo idima: ka:dowautiya
ma kunu, gudi epetapiate eba gelatepautalo
degelitiya, “Da:ibidikono a:la:mu nadipata:la:!”
Ebe mabuma: iba:te
16 Ya:suko naniya, “A:ma: guda:te tabo kubanu
degelita na:kolowiawita?”

Wiyasiya Ya:sute iba:tamo negiya, “Iyo, na
nolowitamo. Modobola la: me Godokono Buka
apuno tabo wadenomamo nemalagidilala:, ‘O
aimano Kawodawa Godo, gudi egege ega:walo
nono da:niona, a:ma:le ibino tabo magumune

wadewade tabo kiyawaonakota a:ma: a:ka:tuwa: a:ma: kemoiawenama:.’ ”
17 Ebene dadimoni Ya:sute ibi miyapanate kawo duliyomolo magumune maiganate Betani duliyomolamo tonate ebo nowatani.

Ya:sute Da:imi Noloa: Umei Kewa Dumiya*
Mak 11.12-14,20-24

18 Duiya idilo Ya:sute kawo duliyomolamo walo da:kolowamiya, gabo tetelo ebe bae kapete umiti,
19 ebene ebete umei kewa gabo niyakabolo pumite da:imi olema: ebamo da:tiya wiyasiya paanomoiya nulamiya. Ebema: ebete umei kewatamo negiya, “Uwomua: tetelo da:imite a:ma:godone a:ka:nolonakomene!” Ebe tetenomolo ebe da:imi kewate alawoma: ebo ediya.
20 Ya:suko waloma:tapiate ebe tanalo umite kawonomamo anoanote negeliya, “Umei kewate alawoma: samonomamo beda:ma: keda:le?”
21 Ya:sute ibino tabo eba wiyalo negiya, “Na la:tamo nani tabo gemo, la: tete bilibilinomolo Godoko nanitabokobi eba midinalo la:imano tepo magumulo woki netewama: eda:oa:no, nale umei kewatamo keba kunu kosiyodilomo, la:le ebe atu tanalo osiyodiloma: ka:modobomamota. Ega:walo la: nanitabokobi midilo me dame-latamo ma kunu degelaema, ‘A:ma: kewa: kolo-mamo na:toatepa!’ la:le ebe tanalo nanitabolo kuimamota.

---

* **21:17:** Epate umei kewano mailo Gogodala tabamo salibisama: ka:minaka.

22 Iyo, nanitabola, la: Godoko nanitabokobi eba
midinalo beda: tanaloma: ebe da:toweoma:ema,
ebe tetelo la:le ebe tanalo kelaemamota."

Yu Watowatopiate Ya:sukono Elawo Mabuma: Ebe Dalatediya
Mak 11.27-33; Luk 20.1-8

23 Ebene Ya:sute Godoko Amamateno Iya Mo-
tamo tote epo eba niyatulamitalo, ebe tetelo
Godotamo kalimagono ikameopino watowatopi
ega:walo Yu epono kawokawo dubu epetapi,
iba:te ebe odiyoboma: pelamete ebe ma kunu
palatediya, "A:ma: me iyaiya tanalo pokono
elawamo kosiyodilola:wena? Ega:walo me elawo
a:ma:tamo potele kikametia?"

24 Ya:sute iba:tamo nowamiya, "Nale la:
dopamo kapiya tanaloma: kalateda:lemamota.
La:le na wiya tabo wadenomamo dowami-
nama:ema, ebene nale me tanalo pokono
elawamo kosiyodilolenamo, ebe tanalo nale
la: ebo kanalemamota.
25 Naimano alateda: tabo la:tamo ma kunu bi-
tana, Yonete epo obamo dowaduba:midaolenaki,
ebete ebeno elawo pogodone kelawile,
Godogodonela:ka: o lumagi idigodonela:ka:?"

Ebema: ibi a:ka:tuwa: ibino taneba magu-
mulo apaminateuilo negeliya, "Ale degelama:
Godote Yonetamo elawo ikami, ebete kegemene,
'Mabu keleka: la:le ebeno tabo nanitabokobi
ka:mida:wea:?'
26 Ega:walo a modoboa: ebe ma kunu anama:,
me opo lumagite Yonetamo elawo ikami, mabu
ale me epono dowa tanalo tolemitama:. Ibi

bilibilinomate negelana Yoneko Godokono woki awokalimidawala.”
27 Ebema: iba:te ibino tepo magumuno woki waminaolelo Ya:sutamo negeliya, “Yonekono elawo mabu a iyatawa:.”

Ebema: Ya:sute iba:tamo negiya, “Nale la: atumu akanaletama nale me iyaiya tanalo pokono elawamo kosiyodilolenamo.”

Koi Netewano Iyatulame Oi

28 Ebene Ya:sute ebe Yu watowatopiatamo negiya, “Na la:tamo oi tabo idi ka:kiyawaomamo. La: ebe oi wadenomamo olowiawete ebeno magumu natamo nawokalimiyala:. Kapiya dubute nokolinami, ebeno koi netewala. Egela idilo ebete ebeno dopo koitamo pete na:pegi, ‘A:ma: toawete naimano pali magumulo woko na:nosiyodila.’
29 Ebeno gudute nowami, ‘Ao, na ubia:nola,’ wiyasiya walone tetelo ebete woki iyakobi midite wokoma: gito ti.
30 Ebene ebe dubute ekawitamo ka:pete atu tabo da:ka:pegi, ebe gudute nowami, ‘Iyo, Aba, na ka:tomamo,’ wiyasiya ebete ka:toa:.”
31 Ebene Ya:sute ebeno tabo olowiopiatamo negiya, “La:imano woki keba kunula:ka:? Gudi netewa magumulo ebeno nabiwi potele kekalakalaimile?”

Iba:te negeliya, “Dopo gudutela.”

Ebema: Ya:sute iba:tamo negiya, “Na la:tamo nani tabo gemo, ta:kese mani elemasigilo uwatepi dubu ega:walo dubu bilibili kamiyale, iba:te la:imano gobebobo uwatelametate

Godokono Kawo Elawodawano duliyomolamo
ka:nopila:oma:na:.
32 Mabu Yoneko epo obamo
waduba:midaoledawate Godokono tuputupu
gabodo da:pi, la:le ebeno tabo nanitabokobi
ka:mida:wea:, wiyasiya mani pilolo uwatepi
dubu ega:walo dubu bilibili kamiyale iba:te
ebe nanitabokobi midite ibino tepo magumu
Godotamo oba:midaliya. Nanitabola, ebe tetelo
la:le ibino tanalo dulamelelama:ima, wiyasiya
la:imano kubakuba woki iyakobi midilia:no
Yonekono tabo kelawa:wea:.”

Tupina Da:imi Pali Atila:pino Iyatulame Oi
Mak 12.1-12; Luk 20.9-19

33 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Modobola
la:le naimano iyatulame oi idi nolowiala:. Kawo
dubu idite pali osiyodilote tupina da:imi kewa
ebo ami, ebe da:imino mailo ebe gala:ipi da:imila.
Amio tanalote dolopoligi, ebete kala ga:dimite
da:imi ii egedioleno nokola bobo obobote, pali
atila:pino unu nupunupu ebo eti. Ebe tetelo ebe
dubute ebeno pali atila:pi dubu epetapiatamo
gito atepi, iba:te ebolo woko eba osiyodilonalo
ebe pali wadenomamo umilo ebeno da:imi kuwa-
tolemenakoma:, ebene ebete mulu opamo gito ti.

34 “Ebene da:imi tapio tete da:pi ebete pali
atila:piatamo wiya: wokopi epetapi napaliboli,
iba:te iba:godone ebeno da:imi ka:puwatema:.
35 Wiyasiya pali atila:piate ibi uwatete idi
gaubamo anagalimiya, ega:walo idi gito anaka-
pumiya, ega:walo idi nokolamo mapemiya.

36 Dopamo pali namutudawate kapiyakapiya
wiya: wokopi paliboli, ebene ebete walo
epetapi bilibilinomo dakapaliboli pali atila:piate
iba:tamo atu kubakuba tanalo kosiyodiloliya.
37 Walogabonomone ebete ebeno gudu eba
palibolo ebeno wokilo negi, 'Nanitabola, iba:te
naimano gudutamo ka:tudila:oma:na:.'
38 "Wiyasiya ebe pali atila:pi dubate ebe gudu
pitalo dumiya iba:te ibino taneba magumulo
negeliya, 'Numa:la:, me gudute nabiwino inam-
abu namutudawama: deda:mene, ebe gudute
na:pe. Ebema: modobola ale ebe anakapumite
ebeno pali kelaemalema:,'
39 ebene iba:te ebe lawete palino kala magu-
mune neba:idilote gito nanakapumiya."
40 Ebema: Ya:sute olowiopiatamo negiya,
"La:imano woki keba kunula:ka:? Pali
namutudawate mulu opone da:pemene,
ebete beda: tanalo na:ka:posiyodilomene pali
atila:piatamo?"
41 Yu watowatopiate ebeno tabo eba wiyalo
negeliya, "Nanitabola, ebete ebe kuba wokopi
kubanomamo palukolete kapanakapulaemene.
Ebe tetelo ebete ebeno pali atila:pi dubu epetapi-
atamo ka:pikalaemene, da:imi nolo tetelo iba:te
ebeno pali inamabu ebetamo wadenomamo
kikameonakoma:."
42 Ya:sute iba:tamo negiya, "La: dopamo
Godokono Bukalo me tabo nanitabolo
eka:la:mioliamata,

'Moto etepiate iyabaiamo diyatiya,
ebe alote wiyasiya

motono elawo mabuma: eda:na.
Me tanalo Godote osiyodili,
ebema: aimano wokilo nanoanoutama:!’

43 “Ebema: nale la:tamo negemo, Godote
Kawo Elawodawama: deda:na, ebe tanalo ebete
la:godone puwatete piyagodolo wadewade
nolo da:imi da:pola:na ebako epatamo gito
kikalaemene.
44 Numa:la:, nale alono tanaloma: degemo,
ebeno kodakoda ebe nokola keba kunula:ka:
eba kunula. Iyo, me nokola unamo degamene
ebe lumagite keta:ta:puwatiomene, ega:walo me
nokolate lumagi dita:timene kedagodagoimene.”
45 Ebene Godotamo kalimagono ikameopino
watowatopi ega:walo Pa:lisi tanebapi epetapi
iba:te Ya:sukono oi tabo dolowiya, iba:te ebo
iyatawaiya Ya:sute ibino tanaloma: kiyawaiya.
46 Ebema: iba:te ebe laema: ubi iyatitiya,
wiyasiya iba:te epo tolelamitiya mabu ibi bili-
bilinomate Ya:suko Godokono woki awokalimi-
dawama: gelanakiya.

22

Dubute Kamiyale Lawe Soliyomuno Iyatulame Oi
Luk 14.15-24

1 Ebene Ya:sute iyatulame oi idi epatamo
kiyawaolo negiya,
2 “Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ebe
tanalo ma kunu itana. Kawo Elawodubu idite
ebeno koino kamiyale laweno soliyomu osiyo-
dilote

3 ebeno wokopi ebo aliboli, ebete dopamo
deka:la:mi ebe epo nuwatete soliyomu baiamo
kemagaelema:. Wiyasiya iba:te pelaema:
ubia:noma: eda:iya,
4 ebene ebete walo wokopi epetapi eba kanal-
ibolelo na:kegi, ‘Na dopamo deka:la:mimo, la:le
ebe epo ma kunu walo nakananala:la:, ‘Na soliy-
omu inamabu osiyodilola:kamo, kau-goeogoeo
gadigadinomo alukola:kamo, soliyomu inamabu
bilibilinomo osiyodilole olopoligo. Modobola la:
pelama:wete na:penaoala:.’ ’
5 “Wiyasiya iba:te ebe tabo ubia:noma: eda:ote
ibino iyaiya woko baiamo gito tolamoliya, ma
kunu idawate ebeno pali wokoma: ti ega:walo
idawate olowame baiamo ti,
6 ebene epetapiate Kawo Elawodubuno wokopi
uwatete eba malogolelo ibi ebo anakapulamiya.
7 Ebe tetelo Kawo Elawodubute kawonomamo
dowalo ebeno gowelaopi ebo naliboli, ebene piy-
ate ebeno wokopi danakapulamiya, gowelaopi-
ate ibi kubanu anakapulamete ibino duliyomolo
elamo gito imukalamiya.
8 “Ebe tetelo ebete ebeno wokopiatamo negi,
‘Naimano koino kamiyale lawe soliyomuno
inamabu bilibilinomo osiyodilola:kamo,
wiyasiya nale dopamo deka:la:imo ebe epo
wadewadenoa:, iba:te pelaema: na ubia:nola.
9 Ebema: modobola la: kawokawo gabo gagao
teta:mo tolama:wete, la:le da:nulama:ema ebe
epo bilibilinomo nananaliyala: iba:te naimano
soliyomu bae ka:penaoma:.’
10 Ebe tetelo wokopiate tolamete gabo gagao
tetelo epo bilibilinomo ebo nuwatiya, ma kunu

nigologolopi ega:walo inamabu bilibilinomagopi,
ebe epo bilibilinomate kapimiya soliyomu ba-
iamo pelamolete, iba:te bae kebe motolo kenau-
tiye ebe kawo moto gu gito taboki.
11 “Ebe tetelo Kawo Elawodubute epono koto
uwatolelaema: soliyomu motamo da:pi, ebete
kapiya dubu ebo pumi ebete soliyomuno wade
kalikunomo pulia:no podoli.
12 Kawo Elawodubute ebetamo negi, ‘Namutu-
dawa, mabu keleka: a:ma: wade kaliku pulia:no
da:podolawa:?’
“Ebe tetelo ebete ebeno tabo olowite
kowamiya:,
13 ebema: Kawo Elawodubute ebeno opopi-
atamo negi, ‘Modobola la: ebeno kotola agowala
ala:mo matuolamolema:wete idoko magumamo
ba:idila:wete ebo nanatepiyala:. Ebete ebolo lalo
eba oliomolelo kawonomamo kiimene.’ ”
14 Ebema: Ya:sute uwomu tabo ma kunu giya,
“Nanitabola, Godote epo bilibilinomo ka:la:mina,
wiyasiya ibi magumulo kapiyakapiyanomo uwa-
tenako.”

Loma Epono Kawo Elawodubunomo Sisatamo * *Ta:kese Mani Ikameo Tanalo*

Mak 12.13-17; Luk 20.20-26

15 Ebe tetelo Pa:lisi tanebapiate tolamete
Ya:sukono tanaloma: ibi magumulo tabo

* **22:14:** Sisako ebe Loma epono Kawo Elawodubunomola, opo kawonomolo ebe kapiya elawonomoma: eda:nami. Ebete ebeno gowelaopi iyaiya opamo alibolenaki, ebene iba:te ebe iyaiya opolo eba nilukulionalo epagodone ta:kese mani kawonomo ebo nuwatelamenakiya, ebe maniamo ibino Loma gabamanino iyaiya woko kosiyodilolenama:.

da:negeliya ibino ubi ebo niyatiya, iba:te ebe kuba gabamo eba nowabuga:talo ebete kebako tabo gelo ebe ebo kelaema:.

16 Ebene iba:te ibino waloma:talepi epetapi ega:walo Kawo Elawodubu Elodikono tanebapi atu tetelo Ya:sutamo aliboliya. Iba:te ebetamo pelamete a:da: elemasigi gabodo na:pegeliya, “Iyatulamedawa, a iyatawala a:ma: nani tabo lumagilata, iyo, a:ma: epo Godokono gabo wadenomamo iyatulamenata. Nanitabola, a:ma: epetapino gito gela tanalamo ka:tuduwatawenakoa:, ega:walo a:ma: epo unu nikapiamo kulama:wena:, ma kunu lumagi idi atepalo lumagi idi ebo a:kelawa:emene.

17 Ebema: a:imano woki awokalima:wete a nanaa:, Loma epono Kawo Elawodubunomo Sisatamo ta:kese mani ikameoma: modobola:ka: o kubala:ka:? A ebetamo ba:kikameoma: o a:kikameoma:?”

18 Ya:sute ibino elemasigi tanalo iyatawate negiya, “La: mena netewa epolata! Mabu keleka: la:le na masiginima: dowagela:witama?

19 La: mani kapiya natamo nikanama:la:.”

Ebene iba:te kapiya mani ebetamo dikamiya,

20 ebete ibi nalateda:liya, “Me manilo da:pola:na, mailo ega:walo ololo pokonola:ka:?”

21 Iba:te negeliya, “Kawo Elawodubunomo Sisakonola.”

Ebene Ya:sute iba:tamo negiya, “Sisakono inamabu Sisatamo nikameala:, wiyasiya Godokono inamabu Godotamo nikameala:.”

22 Ebema: iba:te Ya:sukono tabo olowite eba anoanolo ebe atepate gito tolamiya.

A:e Magumune Igilamo Maimio Tanalo
Mak 12.18-27; Luk 20.27-40

23 A:e magumune maimioa:noma: degelana,
ebe epo Sa:diyusi tanebapila.† Ebe atu egelalo ibi
epetapiate Ya:sutamo pelamete
24 tabo ma kunu pegeliya, “Iyatulamedawa,
Mosesete Godokono tabo ma kunu giya, ‘Dubute
a:ete kamiyale gudia:no datepamene, ebeno
ekawite ebe amole lawete ebeno naniwino
tanaloma: gudi nosiyodilolemene.’
25 Aimano epo magumulo kapiya dubuno
sebeni koiate ilukulinamiya. Dopo gudute
kamiyale lawete gudi ulamea:no a:iya, ebene
ebeno ekawite ebeno amole gito kelawiya.
26 Ebe tetelo ebe atumu gudi ulamea:no
gito ka:iya, ega:walo tetedawa idite eba kunu
kowageliya. Ebene ebe sebeni atu alailame
bilibilinomate eba kunu a:elaiya,
27 wiyasiya kamiyalete walone gito a:iya.
28 Ebema: iba:te a:e magumune igilamo
demaimioma:na:, ebe Kawo Egelalo ebe
kamiyalete sebeni dubu magumulo pokono
kamiyalema: na:keda:mene, mabu ebe ibi
bilibilinomate aida:tepaiya?”
29 Ebene Ya:sute iba:tamo nowamiya, “La:
Sa:diyusi tanebapiate la:imano wokilo epono
a:ela tanaloma: kubanu gelanakomata, mabu la:

---

† **22:23:** Ya:suko tetelo Sa:diyusi epo ebe Yu epono taneba idila, iba:te Pa:lisi tanebapino iyaiya totomu bilibilinomamo ka:tudila:onakia:. Ega:walo epate a:elaote a:ene walo kemaimiote Godotamo da:nemaimioma:na:, ebe tanalo Sa:diyusi tanebapiate nanitabokobi ka:midinamia:, ebema: iba:te ebe atu nanitabokobi midia: tanalamo epo iyatulamenakiya.

Godokono Buka tabo ega:walo ebeno elawo iyatawa:.
30 Me tanalo ebe nanitabola, epate a:e magumune maimio tetelo iba:te kamiyale walo a:ka:piaidiolema:na: ega:walo dubu a:ka:puwatolema:na:, iyo, iba:te Godokono Unu Duliyomolono nopopimu bilukulionama:na:.
31 Ebe mabuma: Godokono Bukate a niyatuamena a:elaopiate a:e magumune maimioma:, iyo, ebete ebeno Bukalo la:tamo iyalo degiya ebe tabo la: nanitabolo eka:la:mioliamata. Ebe tabote ma kunu itana,
32 'Nanitabola, na Godotela. A:ibalayamako, Aisa:keko, ega:walo Ya:ikoboko, iba:te uwomua: tetelo poko kamamatene, na ebetela.' Ebema: la: Sa:diyusi tanebapi, la:imano wokilo na:kemalagidilawenama ebe ewonino igilate olopoligoiya? Ao, kolopoligiya:, mabu a:elaopiate Godoko kamamatena:, wiyasiya piyate igilolo dilukulina ebe eponomate ebe amamatena."
33 Ebe tetelo epo bilibilinomate Ya:sukono tabo olowite ebeno tabamo anoanolo nekalakalautiya.

Kebe Totomu Tabote Kawonomoma: Keda:nale
Mak 12.28-34; Luk 10.25-28

34 Ya:sukono tabote Sa:diyusi tanebapino tabo dalukolelamiya, ebe tanalo Pa:lisi tanebapiate olowite iba:te kapimiya ebetamo pelamiya.
35 Ebene ibi magumulo dubu idi ebe Godokono Totomu Tabo iyatawanomola, ebete Ya:suko kuba gabamo wabuga:tama: ebe palateda:lo na:pegiya,
36 "Iyatulamedawa, Godokono Totomu Tabo bilibilinomo magumulo kebe totomute kawonomoma: keda:nale?"

37-38 Ya:sute ebeno tabo eba wiyalo negiya,
“Godokono Totomu Tabo bilibilinomo magumulo
me tabote kawonomoma: eda:na, ‘A:ma: a:imano
Kawodawa Godoko nilakapolo nemalagidilona,
a:imano tepo magumunomamo, ega:walo
a:imano uliyanano elawamo, ega:walo a:imano
woki kawonomamo.’
39 Ega:walo me totomu kawonomo idi
atumu ba:kitana, ‘A:ma: a:ka:tuwa: a:ma:
demalagidilawena, modobola a:ma:le eba kunu
a:ma: niyakabolo dokolina ebe lumagi nilakapolo
nemalagidilona.’
40 Nanitabola, Godote epatamo Mosesedo
dikalamiya ega:walo ebeno woki awokalimipiate
ebeno Bukamo dakuloliya, ebe Totomu
Tabo bilibilinomono magumu ebe kapiyala,
me kawokawo totomu netewa magumulo
ba:pola:na.”

Godokono Alibodawa Kelisoko Potelela:ka:
Mak 12.35-37; Luk 20.41-44

41 Ebene Pa:lisi dubate ibino taneba magumulo
eba pola:nalo Ya:sute ibi nalateda:liya,
42 “La: Kelisokono tanaloma: keba kunu ke-
malagidilawenama? Ebe pokono a:la:mula:ka:?”

Iba:te ebetamo nowamiya, “Da:ibidikono
a:la:mula, ebeno walone gudi magumune
kawokalamene.”
43 Ya:sute iba:tamo negiya, “La:imano tabo
nanitabola, ebema: mabu keleka: Da:ibidite Ke-
lisoko ebeno Kawodawama: deka:miya? Iyo,
ebete Godokono Uliyanano elawamo tabo ma
kunu kiyawaiya,

44 ‘Kawodawa Godote naimano Kawodawa
Kelisotamo nege,
‘A:ma: naimano tumudi apuamo na:pokoliya,
ebene a:ma:go gowelaopi
a:ma:le naimano elawamo
ibi ka:mikitaolema:ta.’ ’ ”

45 Ebene Ya:sute tabo moga:melo walo na:kegiya, “La: me tabo eba malagidilolo na nanana:la:, Da:ibidite ebeno a:la:mu Kelisoko ebeno Kawodawama: ka:milo ebete Godokono tumudi apuamo okolima: giya, ebema: ebe tanalote keba kunu na:ka:pemaigamene?”
46 Ebe tetelo ibi magumulo lumagi idite Ya:sutamo wiya tabo gema: ka:modobiya:, ebema: ebe tetene wagilimite epate ebe tabo idi alateda:ma: na:toletoleutiya.

23

Ya:sute Godokono Totomu Iyatulamepino Amama Tanaloma: Degiya
Mak 12.38-39; Luk 11.43,46; 20.45-46

1 Ebene Ya:sute epo bilibilinomo ega:walo ebeno waloma:tapiatamo tabo eba kiyawaolo negiya,
2 “Godokono Totomu iyatulamepi ega:walo Pa:lisi tanebapi, Godote iba:tamo Mosesekono gobebobo ikalamiya, ma kunu Mosesete Bukamo dakuloliya iba:te ebe Totomu Tabo wadenomamo niyatulamenakoma:na:.
3 Ebema: iba:te la: Godokono tabamo tudila:oma: danaletanakoma:na:, modobola la: na:tudila:onakiyala:, wiyasiya la:le ibino

iyaiya ilukuli tanalo dulama:ema la: ibi akoibamilatela:la:, mabu iba:te epetapi kawonomamo analenaka wadewade tanalo kosiyodilolema:, wiyasiya nanitabo tanalo puliyala, iba:te ebe atu wadewade tanalo kosiyodilolenakoa:.

4 Numa:la:, iba:te ibino totomu tabamo epatamo iyaiya mibomibo tanalo ikalamenaka, iyo, ibino totomu tabo ebe epate mibomibo inamabu okolamo dowaguatena eba kunula. Ebema: iba:te epono mibomibo dulaema:na: walubi tanalo da:pesonomo idi kiyatinakoa:, koto makupiolete gito lamota:onanaka.

5 Ega:walo ibi ubi kawonomola epate ibino unu tama eba ulamelelamelo ibi wadewade-pima: kegelama:. Ebema: Godokono Buka apua-puno tabo iba:te egege pepamo akulolete ibino wato kaliamo ebo matuolamolenaka, ega:walo ibino watubino kalikuno apuapu iba:te baelamu a:deote ebo osiyodilolenaka.*

6 Ibi ubi kawonomola soliyomu osiyodilo tetelo kawokawo ilukuli bailo ilukulite ka:pola:nama:, ega:walo ibi ubila a Yu epono balidi ibilam-ole moto gulo kawokawo dubuno ilukuli bailo kilukulima:.

---

* **23:5:** Buka ka:la:mioledawa, modobola a:ma: Totomu Tabo 6.6-9 ega:walo Nabas Ka:la:miole 15.37-41 nulamiye. Me buka apuapuno tabo ebe Godote Mosesedo Yu epatamo dikalamiya ebe totomu tabo netewala. Ya:suko tetelo Pa:lisi tanebapi epetapiate ebe totomu tabo netewa kodakodalo uwatete ibino amama tanalodo eba osiyodilolelo wiyasiya ibino tepo magumulo nanitabo tanalo puliyala, ka:pola:lamenamia:. Ebe mabuma: Ya:sute ibi kawonomamo analiya.

7 Iyo, ibi ubila olowame bailo epate ibi ulamete
ebo kowalogolema:, ega:walo ibi ubila epate ibi
iyatulamepima: keka:la:ima:.”

*Ya:sukono Waloma:tapiate Amamaoma: Mod-
oboa:*

8 Ebene Ya:sute ebe waloma:tapiatamo walo
na:kegiya, “Modoboa: epo epetapiate la:tamo
iyatulamepima: gelama:, mabu nanitabola, la:
bilibilinomo kapiya alailamelata ega:walo na
la:imano kapiya Iyatulamedawanomola.
9 Ega:walo me opolo la: lumagi idi la:imano
nabiwima: akomida:la:, mabu la:imano kapiya
Nabiwinomo Unu Duliyomololo bokolina.
10 Ega:walo modoboa: epo epetapiate la:tamo
watowatopima: gelama:, mabu na Kelisote
la:imano kapiya Watodawanomola.
11 Ebema: kebe lumagite kawodawama:
eda:ma: ubi diyatimene, modobola ebete
la:imano wiya: wokodawama: neda:mene,
12 mabu kebe lumagite ebe a:ka:tuwa: ebe
kawoma: da:midimene Godote ebe da:pesoma:
ka:midimene, ega:walo kebe lumagite ebe
a:ka:tuwa: ebe da:pesoma: da:midimene Godote
wiyasiya ebe kawoma: ka:midimene.”

*Ya:sute Godokono Totomu Iyatulamepino Mena
Netewa Tanaloma: Degiya*

Mak 12.40; Luk 11.39-42,44,52; 20.47

13 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Godokono
Totomu iyatulamepi ega:walo Pa:lisi tanebapi,
la: walone kuba wiya kawonomo kelaemamota,
mabu la: mena netewa epolata! Epate Godokono
Kawo Elawodawano duliyomolamo opila:oma:

da:pelamenaka, la:le wiyasiya ibino gabo mopilamenamata. La: a:ka:tuwa: opila:oma: ubia:nola, ebema: la: ibi atumu na:kodiyobolenamata!

14 “Nanitabola, Godokono Totomu iyatulamepi ega:walo Pa:lisi tanebapi, la: mena netewa epolata!

“La:le amoleamoleno inamabu a:da: elemasigi tanalodo eba uwatelo ebo opoliyalelamenakomata, ebene la:le ebe tanalo kuba:noma: gelalo tolama:wete Godotamo balidi eba nibilamolelo ga:ga:ga:ga: towetowe tabo ebo negelanakomata, mabu la: ubila epate la:imano tanalo umilo la: wadewadepima: kegelama:. Ebema: nanitabola, la:le kuba wiya kawonomo kelaemamota!†

15 “Nanitabola, la: Godokono Totomu iyatulamepi ega:walo Pa:lisi tanebapi, la: kuba wiya kawonomo kelaemamota, mabu la: mena netewa epolata!

“La: kewa: kolomolo ega:walo opo kawonomolo amamago wapata:lamenamata kapiya lumagi idi lawa:wete la:imano tanebadawama: ka:mida:ema:, ebene ebe oli lumagite la: eba ibamilatelelo atu iyaiya kuba tanalo osiyodilolete wiyasiya ebeno kubate la: bilibilinomono kuba kodoilimene. Ebema: nanitabola, la: bilibilinomate kapimiya Ela Opamo ka:niwitiomamota!

16 “Eiye, la: piyate kuba gabo diyatulama:wenama, la: ebe balidi tamiopi dubulata!

---

† **23:14:** Ma:t 23.14 buka apuno tabo Ma:tiyute bukamo kakuloliya:, wiyasiya ebeno buka osiyodilo walogabo apune nanitabokobi mididawa idite akuloliya.

“La: kuba wiya kawonomo kelaemamota, mabu la: ma kunu gelanakomata, ‘Potele Godoko Amamateno Motono mailamo kiyawaote, ebete ebe tabo walo dakadikamidalemene, ebe tanalo kubanoa:. Wiyasiya ebete atu tabo Godokono Motono golodo inamabuno mailamo da:kiyawaomene, ebete ebeno tabo kodakodakobi midite walo akadikamidalemene.’
17 Nanitabola, la: balidi tamiolamepi dubula ega:walo la: daedale wokiagopilata! Godoko Amamateno Motono talena kawonomola, wiyasiya moto gulo ditana ebe golodo inamabuno talena kawoa:!

18 “Ega:walo la: tanalo idi ma kunu gelanakomata, ‘Potele Godoko watidilono patapatano mailamo kiyawaote, ebete ebe tabo walo dakadikamidalemene, ebe tanalo kubanoa:. Wiyasiya ebete ebe patapata unulo ditana ebe kalimagono inamabuno mailamo atu tabo da:kiyawaomene, ebete ebeno tabo kodakodakobi midite walo akadikamidalemene.’

19 “Nanitabola, la: balidi tamiolamepi dubulata! Godoko watidilono patapatano talena kawonomola, wiyasiya ebe unulo ditana ebe kalimagono inamabuno talena kawoa:!

20 La: nolowiala:, ebe patapatate Godoko watidilonoma: itana, ega:walo epate patapata unamo dalomonaka ebe kalimagono inamabuate atumu Godoko watidilonoma: ka:pola:na. Ebema: lumagite talena patapatano mailamo da:kiyawaomene ebete ebeno tabo walo akadikamidalemene, ega:walo idawate talena kalimagono inamabuno mailamo

da:kiyawaomene ebete atumu ebeno tabo walo akadikamidalemene.
21 Nanitabola, aimano Kawo Talena Godote ebeno Amamateno Motolo okolina, ebema: lumagite Godokono talena mailamo da:kiyawaomene ebete ebeno tabo walo akadikamidalemene, ega:walo idawate Godokono Motono mailamo da:kiyawaomene ebete atumu ebeno tabo walo akadikamidalemene.
22 Ega:walo me tanalo idila, Godokono Unu Duliyomololo ebete ebeno Kawo Elawodawano okoli bailo bokolina. Ebema: lumagite Unu Duliyomolono mailamo da:kiyawaomene ebete ebeno tabo walo akadikamidalemene, ega:walo idawate Kawo Elawodawa Godokono mailamo da:kiyawaomene ebete atumu ebeno tabo walo akadikamidalemene.
23 "Nanitabola, Godokono Totomu iyatulamepi ega:walo Pa:lisi tanebapi, la: kuba wiya kawonomo kelaemamota, mabu la: mena netewa epolata!

"La: la:imano pali inamabu bilibilinomo magumulo teni apuapu eba anagilamolelo Godotamo ebeno apu wadenomamo ikameonakomata. Ebe tanalo magumulo la: kapiya tanalo da:pesonomo kawotawenakoa:, wiyasiya Godokono kawokawo totomunomo osiyodilolema: la: wadenomamo kemalagidilawena:. Ma kunu la: epagodolo tuputupulo kilukula:wena:, ega:walo la:le ibi nilakapolo kemalagidilola:wena:, ega:walo la:imano osiyodilole tanalodo Godokono nanitabo tanalo kawokalima:wena:. Ebema: modobola la: ebe kawokawo tanalo

nosiyodilolenala: ega:walo atu tetelo egege tanalo osiyodilolema: akododolomatila:la:.
24 Eiye, la: piyate gabo kubanu diyatulama:wenama, la: ebe balidi tamio dubulata! Ebema: la:imano osiyodilo tanalo ma kunula, la: obo nio tetelo la: dopamo obo eba wadipapalamiolelo egege inamabu umagago balamo alomonakomata, wiyasiya la:imano kalili magumulo da:pola:na ebe kawokawo abale inamabu ulamea:no obago gito nionakomata!
25 “Nanitabola, Godokono Totomu iyatulamepi ega:walo Pa:lisi tanebapi, la: kuba wiya kawonomo kelaemamota, mabu la: mena netewa epolata! La:le la:imano kalili ega:walo meleki unu apu ukulalenakomata, wiyasiya la:imano tepo magumulo da:pola:na ebe tanalo kukulala:wenakoa:, ebema: la:le pilo gabodo ega:walo kateneno ubi gabodo dosiyodilola:wenakoma, ebe kawokawo kuba tabokaonomola.
26 Ebema: a:ma: Pa:lisi balidi tamiodawa, modobola a:ma: kalili magumu dopamo ukulawete ebene bala atumu na:kukuliye! Ebe gabo kapiyado a:imano daleyate kolopoligomene.
27 “Nanitabola, Godokono Totomu iyatulamepi ega:walo Pa:lisi tanebapi, la: kuba wiya kawonomo kelaemamota, mabu la: mena netewa epolata!

“Iyo, a:elaopino bobo baino piki epate wadewade tita:gonoma: da:midilinaka, la: eba kunula mabu unute wadenomamo pola:na wiyasiya piki mabulo epono goa abale tabokaote pola:na!
28 Nanitabola, eba kunu epate la:imano unu tama eba ulamelelamenalo la: tuputupupima:

ka:la:minata, wiyasiya la:imano tepo magumulo mena netewa tanalo ega:walo kuba osiyodilole tanalate la:godolo tabokaote pola:na.”

Godokono Totomu Iyatulamepiate Ibino Kuba Wiya Laema: Ya:sute Walo Da:kegiya

Luk 11.47-51

29 Ya:sute tabo moga:melo walo na:kegiya, “Godokono Totomu iyatulamepi ega:walo Pa:lisi tanebapi, la: kuba wiya kawonomo kelaemamota, mabu la: mena netewa epolata!

“Numa:la:, la:imano ewoniate Godokono woki awokalimipi danakapulamenakiya, la: me tetelo ebe Godokono tuputupu wokopi unamo eba wadipalatelelo ibino bobo bai wadenomamo osiyodilola:wete kaiyakaiya ebo amionakomata.

30 Ega:walo atu tetelo la: na:kegelanakomata, ‘Aimano ewoniate dilukulinamiya, a ebe tetelo iba:go nilukulinataleka:, ale Godokono woki awokalimipiatamo walubi eba iyatilo aimano wadewade osiyodilole tanalodo ibino igilo ba:mula:lelamiyana:.’

31 Ao, la:le atumu ibi banakapulama:wiyana:! Numa:la:, la: a:ka:tuwa: la:imano tabamo la:imano kuba woki awokalilamenakomata, iyo, la: ewonino gudilata!

32 Ebema: la:imano ewoniate dowagilimiya, modobola la: ibino kuba kawonomo opoliyawete la:imano kuba wiya Godogodone nelawiyala:!

33 “Eiye, la: kaluno gudilata, iyo, la: bu kalulata, ebema: la: Ela Opono wiya tanalone keba kunu nakalautiaema?

34 “Nale la: nanitabonomolo analemata, nale Godokono woki awokalimipi ega:walo ebeno

mulopi dubu ega:walo ebeno nani Totomu iyatulamepi la:tamo kapalibolemamo. Wiyasiya la:le ibi epetapi kewamo eba tupuguilamelo kanakapulaemamota, ega:walo la:le epetapi la:imano balidi ibilamole motolo pa:ka:pa:ka:mo ka:na:ma:ga:tiolemamota, ebene naimano wokopiate la:imano temeteme ikalame magu-mune duliyomolo ida:mo danalautioma:na:, la:le ebamo nemaimiawete ibi walo duliyomolo ida:mo ka:ka:na:ma:talemamota.

35 Ebema: la:le kuba wiya kelaemamota, mabu me opono wagilimi mabune la:le Godokono woki awokalimipi anakapulamenakimata. Tuputupudawa A:ibolokono kalimate opamo deka:ka:liya, ebe tanalo wagilimi mabula. Ebene la:le tuputupu wokopi epetapi bilibilinomo anakapulama:wete, uwomu tetelo Godoko Amamateno Motolo la:le Balakayakono gudu Sekalayako ebo kanakapumiyamata, iyo, ebete ebe Motono Talena Bailo ega:walo Godotamo kalimagono ikameo bai tetenomolo eba utitalo, la:le ebe kubanomamo anagalimiyamata.

36 “Ebema: na la:tamo nani tabonomo gemo, me tete epatamo ebe kuba bilibilinomono wiyate nanitabolo ka:pemene.”

Ya:sute Yelusalema Duliyomolono Tanaloma: Tepo Temeteme Diyatawiya

Luk 13.34-35

37 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “O Yelusalema, Yelusalema! A:ma:le Godokono woki awokalimipi anakapulamenakota, ega:walo ebete a:ma: kowalubitama: dapalibolenako, a:ma:le ibi nokolamo mapelama:welo

akanakapulamenakota. Tete geyageyanomolo na ubi iyatinaimo a:imano epo naimano etakamo kitakeamidalema:, kakabate ebeno gudi ditakeamidalenako eba kunu, wiyasiya a:ma: ubia:noma: eda:namiyata!

38 Ebema: umu numita:, a:imano duliyomolote kubanomo ka:kubamene.

39 Nale a:ma:tamo negemo, a:imano epate na tete geyageyanomolo a:kunaema:na:, wiyasiya a:imano walonepiate Godotamo ma kunu degelama:na:, 'A:imano mailago da:pita, ale ebe unamo kadipatemalema:!' ebe tetelo nale walo da:ka:pemo iba:te na ebo kunaema:na:."

24

Godoko Amamateno Iya Moto Kubaimi Tanalo
Mak 13.1-2; Luk 21.5-6

1 Ebene Ya:sute Godoko Amamateno Iya Moto atepate eba tolo, ebe waloma:tapiate ebetamo pelamete ebe kawokawo motono tanaloma: ebo paniya.

2 Ya:sute wiyasiya iba:tamo negiya, "La: me inamabu bilibilinomo na:kulama:witama? Na la:tamo nani tabo gemo, walone me motono tanaloma: nokola idite idi unulo a:ka:pola:nama:na:, mabu gowelaopiate nokola bilibilinomo mapitaolete opamo iyalekenomo ka:piyalekema:na:."

Kawokawo Temetema:te Pelaema: Ya:sute Degiya
Mak 13.3-13; Luk 21.7-19

3 Ebene Ya:sute Olibi Kewakewa Unu Damelalo
eba okolitalo, ebe waloma:tapi a:ka:tuwa: ebe-
tamo pelamete na:pegeliya, “A:ma:le a nanaa:,
Godokono Moto kubaimi tanalote kebe tetelo
na:ka:pemaigamene? A:ma:le me opamo walo
da:ka:pa:emene, ebe tanalo ega:walo me opono
uwomu tanalono tetema: a beda: anoano tanalote
na:kiyatuaemene?”

4 Ya:sute wiyasiya iba:tamo negiya “La: nanisi-
wale. Lumagi idite la: demasigilitamene, la:
ebeno tabo ako-olowiala:,
5 mabu dubu bilibilinomo epetapiate naimano
mailamo pelamete ka:pegelama:na:, ‘Na ebe Ke-
lisotela!’ ebene iba:te epo bilibilinomo ma
kunu eba pemasigiolelo iya gabamo ebo kema-
gatalema:na:.
6 Ega:walo la:le iyaiya opo epono gowelao
tanalo ega:walo ibino gowelaoma: nopo iyati
tanalo kolowiomamota. Ebe tetelo la:le la:imano
woki kodakodailama:wete akotoletoleala:, mabu
me tanalate nanitabolo ka:pemaimioma:na:
wiyasiya ebe tete ebe uwomu tetea:.
7 Nanitabola, opo epetapino epate opo
epetapino epago ka:gowelaoma:na:, iyo, opo
idite opo iditamo gowela tanalo kosiyodilomene,
ebene iyaiya duliyomolo epetapilo epate baea:no
kilukulioma:na: ega:walo mumulate iyaiya opo
bilibilinomamo ka:pelaema:na:.
8 Numa:la:, kamiyalete gudu laema: temeteme
dowagilimi, me tanalo bilibilinomo eba kunula.

9 “Ebe tetelo iba:te la:tamo kawokawo
temeteme eba ikalamelo la: elawamo uwatetate
anakapulaema: kemagatalema:ta, ega:walo na

mabuma: opo bilibilinomono epate la:tamo ka:dowaoma:na:.
10 Ebene epo epetapi bilibilinomate ibino nanitabokobi midi magumulo agowa eba ukamidaolelo, iba:te ibino namutupiatamo dowaote diya gabodo ibino mailo ibi anakapulamepiatamo kowatama:na:.
11 Ega:walo Godokono mailamo a:da: tabo kiyawaopiate ka:pemaimioma:na: epo epetapi bilibilinomo kuba gabamo kemagatalema:.
12 Ebe tetelo kuba osiyodilole tanalote kawonomoma: keda:mene, ebema: epono tepo magumulo nilakapo kimalagidilo tanalote gibagibanomoma: keda:oma:na:,
13 wiyasiya numa:la:, kebe lumagite kodakodalo utite uwomuamo da:nemaigamene, Godote ebeno igilo ka:mula:emene.
14 Ebema: Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ebe tanalono Wade Tabo ebeno wokopiate dopamo me opo kawonomolo ka:kiyawaoma:na: iyaiya opono epo bilibilinomate kolowioma:, ebene me opono uwomu ebo ka:pemaigamene.”

Talena Bai Kubaimidawano Tanalo
Mak 13.14-23; Luk 21.20-24

15 Na Ma:tiyute buka ka:la:mioledawatamo negemo, a:ma: me tabo Ya:sute degiya wadenomamo niyatawa.

Ya:sute tabo moga:melo walo na:kegiya, “Godokono woki awokalimidawa Da:niyolote dopamo degiya ebe tanalote nanitabolo ka:pemaigamene, ebema: Godokono Moto

kubaimidawate ebe talena bailo utitalo la:le
ebe duma:ema,
16 ebe tetelo modobola Yudiya opo epate un-
uunu damelamo nalautioma:na:.
17 Iyo, moto tanatimilo dokolitamene, ebe
lumagite moto guamo a:ka:nopegamene ebeno
inamabu uwatema:,
18 ega:walo tumulo woko dosiyodilutamene,
ebe lumagite walo motamo a:ka:toamene ebeno
lubudino kaliku laema:.

19 “Numa:la:, lamitulamitu ega:walo nono
dikalamena ebe kamiyala:tamo ebe egelate
kubanomoma: keda:mene!
20 Ebema: modobola la: Godoko
na:toweomiyala:, la:imano alautio tanalote
gibagiba tetelo o wokoa: talena egela tetelo
akopemaigala:,
21 mabu ebe tetelo kawokawo temete-
menomate nanitabolo ka:pemaimioma:na:.
Numa:la:, me opo wagilimi mabune wagilimite
ka:lo me teta:mo pemaiga, ebakobako
temetema:te dopamo ka:pemaimiya:, ega:walo
walone tetelo ebakobako temetema:te walo
a:ka:pelaema:na:, iyo, iba:te kapiya tetenomolo
ka:pemaimioma:na:.
22 Me tanalo nanitabola, Godote ebe tete
gopowaimia:no lumagi idite me opolo igilolo
a:kokolinamene, wiyasiya ebete deka:la:mioliya
ebe epo nilakapoilamelo tete ka:gopowaimene.

23 “Ebe tetelo lumagi idite la:tamo ma kunu
degemene, ‘Numa:la:, Godokono Alibodawa Ke-
lisote malo bokolina!’ o, ‘Ebete ebolo bokolina!’
la: nanitabokobi akomida:la:,

24 mabu elemasigi Kelisoma: eda:opi ega:walo
naimano mailamo a:da: tabo kiyawaopi, iba:te pe-
maimiote iyaiya anoano tanalo kawokawonomo
kosiyodilolema:na:. Iyo, ibi ubila ebe osiyodilole
tanalamo Godote deka:la:mioliya ebe epo iya
gabamo kemagatalema:.
25 Numa:la:, me tanalate pemaimioa:no nale la:
dopamo analemata.
26 “Ebema: iba:te la:tamo ma kunu
degelama:na:, ‘Numa:la:, Kelisote bulu opolo
bokolina!’ la: ebamo akotolama:la:. Ega:walo
iba:te da:kegelama:na:, ‘Numa:la:, ebete lumagi
idino motolo opegate ba:luta!’ la: nanitabokobi
akomida:la:.
27 Nanitabola, molete da:la:uwa:midamene ebe
tetelo egelate tobolo unu kawonomo eba pukuil-
amelo alote apune wagilimite apuamo gito
ka:petomene, ebema: na Epono Naniwite walo
da:ka:pemo naimano pe tanalote eba kunu
kitanamene, iyo, me opo epo bilibilinomate
naimano pe tanalo kuima:na:.
28 “Me tanalo ebe nanitabola, abale inamabute
kebolo kitanamene, waliate aleola:go ebamo
ka:guditama:na:.”

Epono Naniwino Pe Tete
Mak 13.24-27; Luk 21.25-28

29 “Ebe kawo temeteme tetete dolopoligomene,
ebe tetenomolo egelate kidokomene ega:walo
saganate a:ka:pukuilaemene, iyo, mawela:te
tobolo ununе opamo ka:pa:gudima:na: ega:walo
tobolo ununo elawoelawo inamabuate
kalela:oma:na:.

30 Ebe tetelo Epono Naniwino elawo
awokalimino anoano tanalote tobolo unulo
ka:pemaigamene, ebene me opono iyaiya epo
bilibilinomate kawo tola:go kiimima:na:, mabu
Epono Naniwite tobolo unune eba piwisigalo
iba:te ebe ebo kuima:na:, ebete ebeno elawago
ega:walo alo kawonomago ka:pemene.
31 Ebene ebeno nopodawate tutele kawono-
mamo eba molelo, ebete Unu Duliyomolono
nopopi epetapi iyaiya opo bilibilinomamo kapal-
ibolemene, Godote deka:la:mioliya ebe epo me
opo apune apune ka:puwatema:."

Umei Kewano Tanalo
Mak 13.28-31; Luk 21.29-33

32 "La: umei kewano tanalone me tanalo idi
wadenomamo niyatawala:. Katomono wuiate pe-
maimite olioli paa da:mogoiamidalema:na:, ebe
tanalote la: kiyatulamema:ta ulamano tete ebe
netatali,
33 ebema: la:le me temeteme tanalo bilibili-
nomo dulama:ema, la: kiyatawaomamota Epono
Naniwino pe tete tatalila, ebe gigiyudo opegama:
pe.
34 Na la:tamo nani tabo gemo, me tanalo bili-
bilinomate dopamo ka:pemaimioma:na:, walone
me tete epate ebo ka:elaoma:na:,
35 iyo, me opo ega:walo tobolo unu iba:te
kolopoligoma:na:, wiyasiya naimano tabote
a:kolopoligomene, uwomua: tetelo bitanamene."

Epono Naniwino Pe Tete Epate Iyatawa:
Mak 13.32-37; Luk 17.26-30,34-36

36 "Numa:la:, epate ebe Kawo Egelano tete
iyatawa:, Unu Duliyomolono nopopi ega:walo

Godokono Gudu iba:te iyatawa:, Nabiwi Godo kapiyate iyatawala.
37 Nowako tetelo kebako tanalote ka:pemaigiyale, Epono Naniwite walo da:ka:pemene ebe tetelo atu tanalote ka:ka:pemaigamene.
38 Mabu obote pea:no iba:te ebe tetelo bae naota ega:walo elawo da:imi obo kawonomamo niota, dubate kamiyale uwatoleta ega:walo kamiyala:te dubu uwatoleta, iba:te eba kunu eba wagelenalo Nowate kawo peamo ebo opegiya.
39 Ebe tetelo iba:te kiyatawaonamia: obo kawonomote odolote ibi bilibilinomo danakapulaemene, ebema: Epono Naniwite walo da:ka:pemene ebe tetete eba kunu kitanamene.
40 Ebe tetelo dubu netewate tumulo dowapaitama:na:, Epono Naniwite pete idi eba pelawelo idi ebo katepamene,
41 ega:walo kamiyale netewate bae delapautama:na:, ebete pete idi eba pelawelo idi ebo katepamene.
42 Ebema: la: olowiolo nilukuliniyala:, mabu la: iyatawa: la:imano Kawodawano pe tete.
43 Ega:walo me tanalo idi na:kemalagidilala:. Moto namutudawate pilo lumagino pe tete diyatawamene, ebete ebe idoko kawonomolo ebe teta:mo kolowionamene, mabu ebe ubia:nola pilo dawate ebeno motamo ka:popegama:.
44 Ebema: la: atumu nolosiyodilala:, mabu diyala, la: olowioa:no eba ilukulinalo Epono Naniwite ebo da:ba:pemene.”

Mulo Wokodawa Ega:walo Daedale Wokodawa

Ibino Tanalo
Luk 12.41-48

45 Ebene Ya:sute walo na:kegiya,
“Namutudawatamo da:tuduwatanako ebe
mulo wokodawano tanalo keba kunula:ka:?
Nanitabola, namutudawate ebe lawete wokopi
epetapi ulamedawama: kiyatimene, ma kunu
ebete ibino bae nao tetelo iba:tamo bae
kikalamolemene.
46 Ebene ebe mulodawate woko wadenomamo
eba osiyodilonalo, ebeno namutudawate pete
ebeno tanalo da:puimene, ebe wokodawate ka-
wonomamo kekalakalamene.
47 Na la:tamo nani tabo gemo, namutudawate
ebe mulo wokodawano tanaloma: eba
pekalakalalo, ebete ebe ebeno inamabu
bilibilinomo ulamedawama: kiyatimene.

48 “Wiyasiya ebe wokodawate kuba woki
lawete ebeno tepo magumulo ma kunu
degemene, ‘Naimano namutudawate tete
geyageyadopolo nokolina, samamo ka:pena:,’
49 ebe tetelo ebete woko osiyodiloa:no kuba
osiyodilolepi epetapiago ebeno namutudawano
bae kawiya naote elawo da:imi obo ebo
ka:nioma:na:, ebema: ebete daedalema: eda:te
wokopi epetapi alukole ebo kowagilimene.
50 Ebene ebe daedale wokodawate olowioa:no
eba okolinalo ebeno namutudawano pe tanalo
a:kiyatawamene. Ebe tetelo namutudawate pete
51 daedale wokodawa kawonomamo panagal-
imiote mena netewa epago kanalibomene ebeno
kuba wiya ka:nelaema:, ebe temeteme bailo iba:te
lalo eba noliomolelo kawonomamo kiimima:na:.”

25

Teni Buwelemeleno Iyatulame Oi

1 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Ebe ege-
lalo Godote Kawo Elawodawama: deda:na, ebe
tanalote ma kunu kitanamene. Dubu idite oli
kamiyale delawi, ebe tetelo teni buwelemela:te
ibino wuiki alo uwatete motone nemaimiote
eba:go soliyomu baiamo tolaema: nemakopeli-
tiya,
2 ibi magumulo paibu buwelemela:te
daedalema: eda:iya, wiyasiya paibu epetapiate
wade wokiago tolamiya.
3 Ma kunu daedale buwelemela:te ibino alo
dowatiya iba:te modobo obago kowatia:,
4 wiyasiya wade wokiago da:tolamiya ebe
buwelemela:te modobo obo iyapote ibino alo
ega:walo obo ebo watiya.

5 “Didokoni dubute soliyomu baiamo samamo
ka:pemaigania:, ebema: buwelemela:te tete
geyageyalo nipo demakopeleniya iba:te gito
laoniya.
6 Sele tetenomolo lumagi idite ma kunu
gepateni, ‘Ebe dubu na:pe! La: bilibilinomate
eba:go alugoma: na:pelama:la:!’

7 “Ebe tetelo ebe buwelemela:te maimionate
ibino alo pioma: eba wagelenalo,
8 ebene paibu daedale buwelemela:te ibino
wade wokiago namutupiatamo negelaniya,
‘La:imano alo obo sa:sa: apuapu atamo ikaeaema:
modobola:ka:? Aimano alote tete tatalila
ka:egaoma:na:.’

9 “Wiyasiya wade woki buwelemela:te
iba:tamo negelaniya, ‘Ao, ale la:tamo dikalam-
oletamene, a bilibilinomate modoboa:noma:
keda:omalema:. Modobola la: tolama:wete
olowame motone obo na:niyapoala:.’
10 Ebene daedale buwelemela:te obo olema:
da:tolameniya, dubute soliyomu baiamo ebo
pemaigani. Ebe tetelo paibu buwelemela:te
dopamo wade wokiago demakopeleniya, iba:te
eba:go soliyomu motamo nodolonate moto na-
mutudawate gigiyu gito pemopini.
11 “Ebene paibu daedale buwelemele
epetapiate walone da:pelameniya, iba:te gigiyu
niyakabamo putitatanate moto namutudawa ma
kunu pananiya, ‘Aimano Kawodawa! Gigiyu
na:pa:iyamidaeama:!’
12 Wiyasiya ebete negeni, ‘Ao, na la:imano
tanalo iyatawa:.’ ”
13 Ebene Ya:sute uwomu tabo ma kunu giya,
“La: olowiolo nilukuliniyala:, mabu Epono Nani-
wino egela ega:walo tete la: kiyatawawena:.”

*Kawo Dubute Wokopiatamo Mani Dikalam-
oliya Ebe Iyatulame Oi*
Luk 19.11-27

14 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, “Godote Kawo
Elawodawama: deda:na, ebe tanalote ma kunu ki-
tanamene. Kawo dubu idite mulu opamo eba tolo
ebeno wokopi ebetamo ka:la:mite, iba:te ebeno
inamabu ega:walo mani wadenomamo kulamele-
menama: iyaiya ikalamolete ebo tiya.
15 Ebe tetelo ebete iditamo 5,000 mani ikamiya,
ega:walo iditamo 2,000 mani, ega:walo iditamo

1,000 mani, ibino wokiago modobolo eba kunu
eba ikalamolelo, ebete ibi gito miyapiya.
16 Ebene 5,000 mani delawiya ebe dubute
tonomo tote bisnisi woko idi eba nosiyodilolo
5,000 mani idi ebo nosiyodiliya,
17 ega:walo 2,000 mani delawiya ebe dubute
atumu eba ka:nowagelelo 2,000 mani idi nosiyo-
diliya,
18 wiyasiya 1,000 mani delawiya ebe dubute
tote damela nobobote ebeno kawodawano mani
gito nowaminiya.

19 "Ulama epetapi da:petolamiya ebe wokopino
kawodawate walo ka:pete iba:go kapimiya ibino
mani uwomu ebo peka:la:miolelamiya.
20 Ebene 5,000 mani delawiya ebe dubute pete
10,000 mani eba pawokalimilo na:pegiya, 'Ka-
wodawa, numa:. A:ma:le natamo 5,000 mani
ikanamiyata, wiyasiya naimano woko magumulo
5,000 mani idi walo da:kosiyodilimo, mela bi-
tana.'
21 Ebeno kawodawate ebetamo negiya, 'Oe!
A:ma: wade wokodawalata ega:walo wade
tuputupudawalata! A:ma: da:peso tanalo
wadenomamo osiyodiliata, ebema: na wiyasiya
a:ma: naimano kawokawo tanalo epetapi
ulamedawama: ka:midimamota. A:ma: naimano
kalakala soliyomu baiamo na:popega.'

22 "Ebene 2,000 mani delawiya ebe dubute pete
na:pegiya, 'Kawodawa, numa:. A:ma:le natamo
2,000 mani ikanamiyata, wiyasiya naimano woko
magumulo 2,000 mani idi walo da:kosiyodilimo,
mela bitana.'

23 Ebeno kawodawate ebetamo negiya, ‘Oe!
A:ma: atumu wade wokodawalata ega:walo
wade tuputupudawalata! A:ma: da:peso tanalo
wadenomamo osiyodiliata, ebema: na wiyasiya
a:ma: naimano kawokawo tanalo epetapi
ulamedawama: ka:midimamota. A:ma: naimano
kalakala soliyomu baiamo na:popega.’

24 “Ebene walogabodawate 1,000 mani
delawiya, ebete pete na:pegiya, ‘Kawodawa,
na iyatawala a:ma: genegene dubunomolata.
Epetapiate inamabu damionaka a:ma: ebe
inamabu gito ba:petapionakoma:ta, ega:walo
iba:te kikopu ibino paliamo daminaolenaka a:ma:
nolo tetelo gito ba:puwatenakoma:ta a:ma:le
a:ka:tuwa: kenaoaema:.
25 Ebema: a:ma: da:toawiyala, nale a:ma:
tolemelo a:imano 1,000 mani damela magumamo
gito nowaminiyamo. Mela, me ebela. A:imano
inamabu na:kelawa:.’

26 “Ebeno kawodawate wiyasiya ebetamo
negiya, ‘A:ma: kuba damola wokodawanomolata!
A:ma: tabo ma kunu egeata, epetapiate damion-
aka nale ebe inamabu gito ba:petapionakomo,
ega:walo iba:te kikopu daminaolenaka nale nolo
tetelo gito ba:puwatenakomo.
27 Ebema: mabu keleka: a:ma:le naimano mani
baneka wokopiatamo ka:nikalama:wiya:? Iba:te
mani uwatete woko idi nosiyodilotaleka: ka-
wodopoma: beda:na:, ebene nale pete a:ma:le
natamo atu mani wiyasiya kele unudopamo walo
ba:kikanama:wena:.’

28 “Ebene kawo dubute ebeno opopiatamo
negiya, ‘La: ebeno 1,000 mani laema:wete 10,000

maniago dubutamo nikama:la:.
29 Mabu kebe lumagigodolo wadewade woki
da:pola:na, idawate ebetamo wadewade tanalo
bilibilinomo ikameote ebeno tepo magumu
ketabokaimene, wiyasiya kebe lumagigodolo
wadewade woki pola:na:no, ebegodolo kebe
kapiyakapiya tanalate da:pola:na idawate
ebegodone walo ka:kuwatemene.
30 Ebema: me damola wokodawa idoko magu-
mamo gito na:neba:idilala:, ebolo ebete epetapi-
ago lalo eba noliomolelo kawonomamo kiim-
ima:na:.' "

Godote Me Opo Epo Iyaiya Dapalomomene

31 Ebene Ya:sute walo na:kegiya, "Epono Nani-
wite ebeno alo kawonomago ega:walo Unu
Duliyomolono nopopiago da:pemene, ebe tetelo
ebete ebeno Kawo Elawodawano okoli bailo
ka:pokolitamene epono tanalo kapanagilamele-
laema:.
32 Ebene iyaiya opo epo bilibilinomate ebe-
tamo dapaladabutima:na:, ebe tetelo ebete ibi
bilibilinomo iyaiya kalomomene, sipi-goeogoeo
ulamedawate sipi ega:walo gautu iyaiya keba
kunu kalomonakole eba kunu,
33 ebene ebete sipi-goeogoeo ebeno tumudi
apuamo alomote ega:walo gautu-goeogoeo ebeno
pele apuamo kalomomene.
34 "Ebe tetelo Kawo Elawodawate tumudi apu
epatamo ma kunu kegemene, 'Naimano Nabi-
wite wadewadepima: degena, la: ebeno Kawo
Elawodawano duliyomolamo na:popila:la: wade-
wade tanalo ebolo ka:puwata:ema:. Iyo, ebete me

opo osiyodilo tetelo la:tamo dosiyodiliya, la: me
oli duliyomolo na:pelawa:la:.
35 Mabu na bae kapete dunamenaki ebe tetelo
la:le bae natamo ikanamonenakimata, ega:walo
na obo kapete dunamenaki la:le na obamo owalu-
bininakimata. Nale kapeladawamu la:tamo
da:pemaiganakimo ebe tetelo la:le na kalakalago
elawenenakimata,
36 ega:walo pupuliono inamabua: tetelo gito
da:lutanakimo la:le kaliku a:pulinamenakimata.
Gabugabute dunamenaki ebe tetelo la:le na
wadenomamo unamenanakimata, ega:walo
kubakubapi epetapiate na idoko motamo
diyatininakiya la:le na unaema: ebamo
a:pelamenakimata.'

37 "Ebe tetelo tuputupupiate wiya tabo Kawo
Elawodawatamo kegelama:na:, 'Kawodawa, kebe
tetelo a:ma: bae kapete dumititiyala, ale a:ma:
umitate bae ebo kikametiyala? Ega:walo ale obo
kebolo kikametiyala?
38 Kebe tetelo a:ma:le kapeladawamu
da:pemaigawiyala, ale a:ma: umitate kalakalago
ebo kelawetiyala? Ega:walo ale wade kaliku
kebolo ka:pulimitiyala?
39 Kebe tetelo a:ma: gabugabute dumititiyala
ale walubi tanalo ebo ka:piyatiyama:? Ega:walo
epetapiate a:ma: idoko motamo diyatitiyala ale
kebe tetelo a:ma: uima: ebamo ka:pelamiyama:.'

40 "Ebene Kawo Elawodawate iba:tamo
kowaimene, 'Me na waloma:enepi nulama:la:.
Na la:tamo nani tabo gemo, la:le ibi magumulo
lumagi da:pesonomotamo mako wade

tanalo dosiyodilawenaima, la:le natamo osiyodilonaimata.’

41 “Ebene ebete olobigate pele apupiatamo ma kunu kegemene, ‘Godote la:tamo kuba wiya ikalaema: gena, ebema: la: naimano ololo apune na:tolama:la:! Ebete Saitanako ega:walo ebeno nopopino tanaloma: a:ega: ela iyalo demadiya, la: ebe ela magumamo na:tolama:la:!

42 Mabu na bae kapete dunamenaki la:le bae natamo kikanama:wenakia:, ega:walo na obo kapete dunamenaki la:le obamo kowalubina:wenakia:.

43 Na kapeladawamu da:pemaiganakimo, la:le na kalakalago kelawena:wenakia:, ega:walo na pupuliono inamabua: tetelo gito da:lutanakimo la:le kaliku ka:pulinama:wenakia:. Gabugabute na dunamenaki ega:walo kubakubapi epetapiate na idoko motamo diyatininakiya, la:le na ka:powalubina:wenakia:.’

44 “Ebe tetelo iba:te ebetamo wiya tabo kegelama:na:, ‘Kawodawa, a:ma: bae kapete o obo kapete kebe tetelo kumititiyala? Ega:walo a:ma: kapeladawamu o inamabua:dawamu atamo kebe tetelo ka:pemaigawiyala? Ega:walo a:ma: gabugabute dumititiyala o epetapiate a:ma: idoko motamo diyatitiyala kebe tetelola:ka:? Ale a:ma:le eba kunu wagelitalo kumitanakia:!’

45 “Ebete wiyasiya iba:tamo kegemene, ‘Na la:tamo nani tabo gemo, la:le naimano lumagi da:pesonomotamo mako wade tanalo osiyodiloa:no dilukula:wenaima, la:le natamo kosiyodilawenamia:.’ ”

46 Ebema: Ya:sute uwomu tabo ma kunu giya,
“Nanitabola, ebe kubakubapiate uwomua: Teme-
teme Opamo eba tolamelo, wiyasiya tuputupupi-
ate uwomua: Igilo Opamo ka:tolaema:na:.”

26

Yu Watowatopiate Ya:suko Anakapuima: Degeliya

Mak 14.1-2; Luk 22.1-2; Yon 11.45-53

1 Ebene Ya:sute me tabo bilibilinomo kiyawao
dolopoligiya, ebete ebe waloma:tapiatamo
negiya,
2 “La: iyatawalata Aduga:la Soliyomu*
wagilima: netewa egelate nepola:na. Ebe tetelo
Godote Epono Naniwi epono kotamo kiyatimene,
ebene iba:te ebe kewamo tupuguimite ebo
kanakapuima:na:.”
3 Ebe ulamalo Kayapasite Godotamo
kalimagono ikameopino Unu Wato-
dawanomoma: eda:nami. Ebema: ebe kawo
dubu ega:walo ebeno opopi elawodubu ega:walo

---

* **26:2:** Me Aduga:la Soliyomuno mabu ebe Moseseko tetelo wagilimiya. Ebe tetelo Isipiti Kawo Elawodubu Pa:lote Yu epo bilibilinomo uwatete ibi ebeno wiya: wokopima: midiliya, ebema: ebe ubia:nola ibi gito alibolema: ibino Ka:inane opamo. Godote Pa:lokono wato kodakoda tanalo dumiya, ebema: idoko idilo ebete ebeno a:e nopodawa Isipiti opamo napaliboni Isipiti epo bilibilinomono dopo gudi kapanakapulamenama:. Ebene ebe idokolo a:e nopodawate Yu epono gudi aduga:lalenate, wiyasiya Isipiti epono gudinomo anakapulameni. Ebe anoano tanalodo Yu epo bilibilinomate Isipiti opone ebo nemaiminiya, ebema: ebe tanalo malagidiloma: iba:te ulama bilibilinomo magumulo Aduga:la Soliyomu bosiyodilonakoma:na:.

Yu epono kawokawo dubu epetapi, iba:te ebeno
motamo aladabutite
4 tabo ebo iyatiya Ya:suko kanakapuima:.
Ebema: iba:te ebe diya gabodo laema: gabo eba
waditalo
5 epetapiate wiyasiya negeliya, “A Soliyomu
tetelo ebe a:kelaema:, mabu epate atamo dowaote
ago da:ba:gowelama:na:.”

Betani Duliyomolo Kamiyalete Ya:sutamo Wade Nibo Ii Dadipanamiya

Mak 14.3-9; Yon 12.1-8

6 Ebene Ya:sute Betani duliyomololo dubu idi
Saimonokono motolo okoliti, ebe dubu dopamo
kukulakukulagonola.
7 Ya:sute bae eba nitalo ebe tetelo kamiyale
kapiyate pete, wade nibo ii nokola kalila:mo
tabokaimi adaete Ya:sukono watamo ebo padi-
panamiya, ebe ii inamabuno wiya kawonomola.
8 Ya:suko waloma:tapiate ebe tanalo dumiya
iba:te dowaote negeliya, “Mabu keleka: ebete
wiya kawo inamabu dologala inamabuma:
da:midi?
9 A me ii manima: na:na:miditaleka: mani
kawonomo buwatena:, ebene ebe mani nigolo-
golopiatamo gito bikalamolena:!”
10 Ya:sute ibino tabo gela tanalo iyatawate
wiyasiya iba:tamo negiya, “La:le me kamiyale
kawiya beda:ma: kanawitama? Ebete natamo
wade tanalonomo osiyodilo.
11 La: numa:la:, nigologolopiate tete
geyageyanomolo la:go bilukulionama:na:,
la:imano ubi tetelo ibi nowalubilinakiyala:,

wiyasiya na uwomua: tetelo la:go a:kokolinamo,
tete tatalila nale la: ka:miyapamamota.
12 Ebema: nale a:ea:no tetelo me kamiyalete
wade nibo ii naimano apa:mo dopamo dadipana,
ebe tanalodo ebete gabo osiyodilo naimano ape
bobamo iyatima:.
13 Na la:tamo nani tabo gemo, epate
iyaiya opo bilibilinomamo Godokono
Wade Tabo datanakoma:na:, iba:te me
kamiyalete dosiyodilo ebe tanalo malagidilolo
ba:nikiyawaonakoma:na:."

Yudasite Ya:suko Laema: Nopo Diyatiya
Mak 14.10-11; Luk 22.3-6

14 Ebene Ya:sukono 12 waloma:tapino taneba
magumulo Keliyota duliyomolodawa Yudasite
Godotamo kalimagono ikameopino watowatopi-
atamo tote,
15 na:negiya, "Nale Ya:suko la:imano
kotamo diyatimo, la:le natamo beda: wiya
na:kikanama:ema?" Ebe tetelo iba:te 30 siliba
mani ebo ikamiya,
16 ebene ebe tetene wagilimite ebete gabo
wadiya Ya:suko ibino kotamo kiyatima:.

Ya:sute Ebe Waloma:tapiago Aduga:la Soliy-omu Denaniya
Mak 14.12-21; Luk 22.7-14,21-23; Yon 13.21-30

17 Ebene epate Unamo Maiga: Palowa Bae
Soliyomu† nao dowagilimiya, ebe egelalo Ya:suko
waloma:tapiate ebetamo pelamete na:pegeliya,
“Ale Aduga:la Soliyomuno nao inamabu kebolo
na:kosiyodilolema:, ale a:ma:go kapimiya ke-
naoma:?”

18 Ya:sute iba:tamo nowamiya, “La: netewapi
kawo duliyomolamo toawete aimano namutu-
dawa idi da:numa:ema, ebe dubutamo ma kunu
na:negeliyala:, ‘Iyatulamedawate ge, naimano
olalati pemaiga tanalono tete tatalila, Godokono
ubila. Ebema: na ubila a:imano motolo nale
naimano waloma:tapiago Aduga:la Soliyomu bae
ka:penama:.’ ”

19 Ebene Ya:sute ibi keba kunu kanaliyale, ebe
waloma:tapiate eba kunu nosiyodilote Aduga:la
Soliyomu inamabu ebo nosiyodiloliya.

20 Ebene ebe idokolo Ya:sute ebeno 12
waloma:tapiago bae naoma: dilukuliniya,

21 ebe tetelo Ya:sute iba:tamo negeni, “Na
la:tamo nani tabo gemo, la:imano taneba magu-
mulo idawate na anakapunamepi kowalubil-
imene na lawenema:.”

---

† **26:17:** Unamo Maiga: Palowa Bae Soliyomu ebe Yu epono soliyomu idila. Aduga:la Soliyomu dolopoligomene, egela idilo me soliyomu idi wagilimite iba:te sebeni egela tetelo bosiyodilonakoma:na:. Me soliyomuno magumu ma kunula. Yu epate Isipiti opone Godokono elawamo da:nemaiminiya, ebe idokolo ibino palowa bae osiyodilolenate wadenomamo okaleona:no iba:te gawagawalo ebo tolameniya. Mabu ebe baete unamo maimioma: tetea:nola, ebema: ebe tanalo malagidiloma: Yu epate me soliyomu bosiyodilonakoma:na:.

22 Iba:te tepo mibomibonomoma: eba eda:onalo
Ya:sutamo idawate genaki, idawate genaki, “Ka-
wodawa, nalela:ka:?”
23 Ebete iba:tamo nowamini, “Bae kalila:mo
potele nago koto ka:ma: daduba:mida, ebe ebe
lumagila. Ebete na anakapunamepino kotamo
kiyatinimene.
24 Iyo, ebe nanitabola, Epono Naniwite a:eamo
ebe na:to, Godokono Bukalo tabo ma kunu itana,
wiyasiya kebe lumagite ebe anakapumipiatamo
dikalaemene, ebe lumagite kuba wiya kawonomo
kelaemene. Me ebe mabuma: ebe dubu ebeno
menokote ebe alaimia:notaleka: ba:modobona:!”
25 Ebene Yudasiko, ebete dopamo Yu wa-
towatopiago nopo diyatiya Ya:suko laema:, ebete
negeni, “Iyatulamedawa, nalela:ka:?”
Ya:sute nowamini, “A:ma:le ebe ebe geata.”

Ya:suko Malagidilo Bae Nao Tanalono Wagilimi Mabu

Mak 14.22-26; Luk 22.14-20; 1 Kol 11.23-25

26 Ebene iba:te bae eba naonalo, Ya:sute bae
lawenate Godotamo kalakala tabo genate ebo
wakamioni, ebema: ebete ebe waloma:tapiatamo
eba ikalamolenalo negeni, “La: uwata:wete ne-
naoala:, me naimano apela.”
27 Ebene ebete kalili kelawenate, Godotamo
kalakala tabo genate iba:tamo eba ikalamolenalo
negeni, “La: bilibilinomo na:niala:,
28 mabu Godote epago milolo kilukulinama:
nopo diyatiya, me naimano kalimate ebe
nopo kodakodaimina, iyo, me kalimate epo
epetapi bilibilinomono kuba egebolelaema:
keka:ka:liyamene.

29 Nale la: analemata, na me tetelo me da:imi
obo walo a:ka:nimo, wiyasiya naimano Nabi-
wite Kawo Elawodawama: deda:na, ebe duliy-
omololo na oli da:imi obo walone tetelo la:go
ka:na:niomalema:."
30 Ebene iba:te Godoko amamateno oale
alapionate, Olibi Kewakewa Unu Damelamo
ka:tolamenama: motone gito niwitioniya.

Ya:sute Pitako Danani, A:ma:le Na Iyatawa:noma: Kegema:ta

Mak 14.27-31; Luk 22.31-34; Yon 13.36-38

31 Ebe tetelo Ya:sute iba:tamo negeni, "Ka:lo
idokolo la: bilibilinomate na katepanemamota,
mabu Godokono Bukalo tabo ma kunu
itana, 'Godote sipi-goeogoeo ulamedawa
danakapuimene, ebe tetelo ebeno tanebano
sipi-goeogoeate iyaiya kalautioma:na:.'
32 Wiyasiya Godote na a:ene walo
dakadipanatenemene, na Ga:lili opamo dopamo
ka:tomamo. La:le na ebolo ka:punaemamota."
33 Ebene Pitate Ya:sutamo negeni, "Ibi bili-
bilinomate a:e tolemelo a:ma: atepatate dalau-
tioma:na:, wiyasiya nale a:ma: akatepatama!"
34 Ya:sute ebeno tabo eba wiyanalo negeni,
"Na a:ma:tamo nani tabo gemo, ka:lo idokolo
kakabate geoa:no, a:ma: netewa-kapiya teta:mo
na iyatawa:noma: kegema:ta."
35 Pitate ebetamo walo na:kegeni, "Na a:ma:go
da:na:emo, nale a:ma: iyatawa:noma: a:kegemo!"
Ebe tetelo Ya:suko waloma:tapi bilibilinomate
ebe atu tabo kegelaniya.

Ya:sute Getasemanilo Godotamo Da:towetoweoni
Mak 14.32-42; Luk 22.39-46

36 Ebene Ya:suko ega:walo ebe waloma:tapi
iba:te kawo duliyomolone nemaimionate tatali
opo ida:mo tolameniya, ebe opono mailo Getase-
manila. Ya:sute ebolo iba:tamo na:negeni, "La:
malo na:pola:nala:. Na me tataliamo tomo
Godotamo towetowe tabo ka:negema:."
37 Ebe tetelo ebete Sebedikono gudi Ya:imesiko
ega:walo Yoneko, ibi netewapi ega:walo Pitako
ebalata towetoweo tabo gela baiamo magatal-
enate, ebene tepo mibomibo tanalo ega:walo
woki temeteme tanalo ebetamo kawonomamo
ebo pelameniya.
38 Ebema: Ya:sute iba:tamo negeni, "Na
tepo temeteme kawonomamo iyatawanamo,
mako tepo temetemete na anakapuname keba
kunula:ka: eba kunula. La: malo nago olowiolo
na:pola:nala:."

39 Ebene ebete kela:mo toatepanate, ebeno
ololo opamo niyatinate Godotamo ma kunu
na:towetoweoni, "Naimano Nabiwi, a:ma:
modoboma: degeaemene, me temeteme kalili
nagodone nelawa:. Wiyasiya naimano ubia:,
a:ma: a:ka:tuwa: a:imano ubila nosiyodila."

40 Ebene ebete waloma:tapiatamo da:peni
laonalo pulamenate Pitatamo na:pegeni, "Mabu
keleka: la:le nago tete da:pesamo olowioa:noma:
deda:wenama?"
41 Ebe tetelo Ya:sute ibi nanaleni, "Godotamo
olowiolo na:towetoweonala:, mabu la:le Sai-
tanakono kuba gabamo wabuga:ta tanalamo

da:ba:gudima. La:imano tepo magumulo wade tanalo osiyodiloma: ubila, wiyasiya la:godolo osiyodiloma: elawo puliyala.”

42 Ya:sute tete idilo walo ka:tonate Godotamo ma kunu ka:na:towetoweoni, “Naimano Nabiwi, me tepo temeteme kalili a:ma: nagodone laema: gabote itana:no modobola, a:imano ubi ditanamene na ka:nimamo.”
43 Ebene ebete ebe waloma:tapiatamo walo da:ka:peni laonalo ka:pulameni, mabu ibino balidite uma: na:elaolameni.
44 Ebene Ya:sute netewa-kapiya tetelo ibi walo ka:miyapanate, dopamo ebete towetowe tabo keba kunu ka:negeniyale ebete Godotamo atumu ka:negeni.
45 Ebe tetelo ebete ebe waloma:tapiatamo da:ka:peni iba:tamo na:pegeni, “La: ela amiolo walo beda:ma: ka:kelawenama? Numa:la:, tete a:pe, kubakubapiate Epono Naniwi ibino kotamo nelawa:.
46 Iyo, la: nemaimiala:, a na:tolaema:. Numa:la:, na anakapunamepino kotamo iyatinidawate ebe na:pe!”

Yu Watowatopiate Ya:suko Anakapuima: Delaweniya

Mak 14.43-50; Luk 22.47-53; Yon 18.3-11

47 Ya:sute ebe tabo eba genalo Yudasite ebo peni, Ya:sukono 12 waloma:tapino taneba magumulo ebe idila. Ebene eba:go dubu bilibilinomo epetapiate ibino gowelaono gili ega:walo gaubago da:pelameniya, ebe dubu ebe Godotamo kalimagono ikameopino watowatopi ega:walo Yu

epono kawokawo dubu epetapi, iba:te dapali-
boleniya ebe dubula.
48 Nanitabola, Yudasite ibi iyalo ma kunu
analeni, “Nale daboeteomo, ebe ebe lumagila. La:
ebe samonomamo nelawiyala:.”
49 Ebene Yudasite penate, Ya:sutamo tonomo
tonate ebe nanani, “Iyatulamedawa, niyata!” Ebe
tetenomolo ebete ebe ebo aboeteoni.
50 Ya:sute ebetamo negeni, “Namutudawa,
a:ma: beda: tanalo osiyodiloma: da:pa:wa:, nosiy-
odila,” ebene dubu epetapiate Ya:sutamo pela-
menate ibino kotamo ebe kodakodanomolo ebo
pelaweniya.
51 Ebene Ya:suko waloma:tapi magumulo
dubu idite ebeno gowelaono gili magoba:nate,
Godotamo kalimagono ikameopino Unu
Watodawanomono moto wokodawa
anagaliminate galo apu ebo mapitamidameni.
52 Wiyasiya Ya:sute ebetamo negeni, “A:imano
gili walo na:kemapeda:, mabu gila:mo
da:gowelaona walone epetapiate ibi atumu
gila:mo kanakapulaema:na:.
53 A:ma: iyatawala:ka:, nale ubi iyatite
Godoko danamo, ebe tetelo na kowalubinima:
ebete ebeno 12 taoseni gowelao nopopi
kapalibolemene?
54 Wiyasiya nale eba kunu dowagelemo, Godote
dopamo ebeno Bukamo dakuloliya ebe nanitabo
tanalate keba kunu na:kemaimioma:na:? Buka
tabote nanitabolo gena me tanalate natamo ne-
maima:na:!”
55 Ebe tetelo Ya:sute dubu epetapi bilibilino-
matamo negeni, “Na pilo lumagila:ka:, o na

gowelaodawala:ka:? Mabu keleka: la:le gowelaono gila:go ega:walo gaubago na lawenema: da:pelama:ema? Na egela epetapilo Godoko Amamateno Iya Motolo eba okolilo epo diyatulamenatimo, la:le na ebolo kelawena:wea:,
56 wiyasiya me tanalo bilibilinomate a:pemaimia, Godokono woki awokalimipiate ebeno Bukamo dopamo dakuloliya ebe tabono tanalate nanitaboma: keda:oma:."
Ebe tetelo ebe waloma:tapi bilibilinomate ebe atepanate gito alautioniya.

Yu Epono Ka:nisolo Dubate‡ Ya:sukono Tanalo Danagiyamidameniya

Mak 14.53-65; Luk 22.54-55,63-71; Yon 18.13-14,19-24

57 Ebe tetelo Ya:suko delaweniya ebe dubate ebe Kayapasikono motamo magataniya, Kayapasiko ebe Godotamo kalimagono ikameopino Unu Watodawanomola. Iba:te Ya:suko ebe motamo magatana:no dopamo Godokono Totomu iyatulamepi ega:walo kawokawo dubu epetapi iba:te pelamenate ebo paladabutiniya.
58 Ebe tetelo Pitate Ya:suko muludopone eba waloma:tanalo, ebete Unu Watodawanomono moto kala magumamo nopeganate atila:piago ebo nokolini. Ebe ubila kebe tanalote Ya:sutamo

‡ **26:56:** Buka ka:la:mioledawa, modobola a:ma: me tanalo niyatawa, Ya:suko tetelo Yu epono watowatopi dubu epetapi, ibi me Ka:nisolo dubula. Ebe watowatopiate Yu epono iyaiya tanalo eba anagilamelelamelo kubakubapiatamo ibino wiya ebo ikalamenakiya, wiyasiya ebe Ka:nisolo dubagodolo elawo kitanamia: lumagi a:eamo aliboma:.

da:pemaigamene ebe tanalo ebeno balida:mo ku-
minama:.
59 Ebene Godotamo kalimagono ikamepino wa-
towatopi ega:walo Ka:nisolo dubu bilibilinomo
epetapiate a:da: tabo gelapi oleniya, Ya:sukono
kuba olemenate ebe kanakapuima:.
60 Ebema: tabo gelapi bilibilinomate ebeno
tanaloma: a:da: tabo kiyawaoniya wiyasiya ibino
tabo gela magumulo Ka:nisolo dubate Ya:sukono
a:e mabuma: kuba idi kuminiya:. Ebene walo-
gabo apuamo netewapiate kapimiya pemaimi-
nate
61 olowiopiatamo na:pegelaniya, “Me dubute
ma kunu gi, ‘Naimano elawo modobola Godoko
Amamateno Moto anabulimite netewa-kapiya
egelalo walo ka:ketemamo.’ ”
62 Ebene Godotamo kalimagono ikameopino
Unu Watodawanomote maiganate Ya:sutamo
negeni, “A:ma: tabo gea:noma: beda:ma:
keda:wena? Me dubate a:imano tanaloma:
degelana keba kunula:ka:?”
63 Ya:sute tabo gea:no Unu Watodawanomote
ebetamo walo na:kegeni, “Nale a:ma: Igilo
Godokono mailamo nanamata, a:ma: a nanaa:,
a:ma: Godokono Gudu Kelisotela:ka:?”
64 Ya:sute ebetamo nowamini, “A:ma:le ebe ebe
geata. Nale la: analemata, nanitabola, la:le na
Epono Naniwi aimano Elawodawa Godokono tu-
mudi apulo okolitalo kunaemamota, iyo, walone
na Unu Duliyomolone tema magumudo kapa-
wokalamamo!”
65 Ebema: Unu Watodawanomote ebe tabo
olowinate, ebeno kawo dowa tanalonomo ka-
wokaliminama: ebete da:pulini ebe lubudino

ga:ga: kaliku anagiyamidalenate negeni, “A me dubuno kuba kiyatawaoma: tabo gedawa idi a ubia:nola! Ebete a:ka:tuwa: kuba tabonomo dege la: ebe olowiomata, mabu ebete nege, ‘Na ega:walo Godoko, a kapiyala!’

66 Ebema: la:imano ubi keba kunula:ka: ebeno tanaloma:?”

Ka:nisolo dubate wiya tabo negelaniya, “Modobola ebete na:emene!”

67 Ebene ibi epetapiate kowe ebeno ololamo meolenate, ega:walo epetapiate kotamo ebe tatakolo eba anagalimionalo

68 negelaniya, “A:ma: Godokono woki awokalimidawa Kelisoma: nanitabolo deda:wena, a nanaa: a:ma: piyate kanagalimiotana!”

Pitate Ya:suko Iyatawa:noma: Degeni
Mak 14.66-72; Luk 22.56-62; Yon 18.15-18,25-27

69 Ebe tetelo Pitate ebe motono kala magumulo eba okolinalo, woko buwelete ebetamo penate ebe napanani, “A:ma: atumu me Ga:lili opodawa Ya:suago pata:namiata!”

70 Pitate ibi bilibilinomono ololo apulo negeni, “Ao, a:ma:le degeawena ebe tabo na iyatawa:.”

71 Ebene ebete kala ga:dimi gigiyamo da:toni, ebe tetelo woko buwele idite ebe uminate, ebolo da:pola:niya ebe epo nakapanaleni, “Me dubute Nasalete duliyomolodawa Ya:suago pata:nami!”

72 Wiyasiya Pitate ebe atu tabo ma kunu kegeni, “Na Godokono mailamo gemo, na ebe dubu iyatawa:!”

73 Ebene ebolo da:pola:niya iba:te tete
da:pesamo ilukula:tepanate Pitatamo pelame-
nate ebe walo nakapananiya, “Nanitabola!
A:ma: Ya:sukono lumagi idilata, mabu a:imano
tabo kiyawao tanalote me tanalo awokalimina,
a:ma:le Ga:lili opodawa idima: eda:nata.”
74 Wiyasiya Pitate negeni, “Godokono dopo
apulo utite gemo, nale nani tabo gea:no ebete na
kanaginaemene! Nale ebe dubu iyatawa:!”
Ebene ebe tetenomolo kakabate degeoni,
75 Ya:sute ebetamo dopamo kebe tabo kege-
nile, Pitate ebe tabo ebo malagidiloni, “Kaka-
bate geoa:no a:ma:le netewa-kapiya teta:mo na
iyatawa:noma: kegema:ta.” Ebene Pitate iyaba-
iamo tonate kawo tepo temetemenomago iinomo
ebo niini.

27

*Yu Epono Watowatopiate Ya:suko Paelete-
tamo* Demagatiya*

Mak 15.1; Luk 23.1-2; Yon 18.28-32

1 Egelate da:powaloiya Godotamo kalimagono
ikameopino watowatopi ega:walo kawokawo
dubu epetapi, ibi bilibilinomate tabo gelitiya
Ya:suko anakapuima:.
2 Ebene iba:te Ya:suko ala:mo matuomeote
Paeletetamo ebo magatiya, ebe Loma epate
Yudiya opamo dapalibiya ebe kapela Kawo Ela-
wodubula.

---

* **27::** Ya:suko tetelo Loma epate Paeleteko napalibiya Yu epono Yudiya opamo, ebete ibino kapela Kawo Elawodubuma: ka:peda:nama:, ebene ebe opolo Paeleteko kapiyagodolo elawo itanami lumagi a:eamo aliboma:.

Yudasite A:ka:tuwa: Ebe Danakapumiya Ali 1.18-19

3 Ebe tetelo Yu watowatopiate Ya:suko anaka-
puima: nopo nanitabonomolo diyatiya, Yudasite
ebe tanalo olowiya, ebe Ya:suko ibino kotamo
diyatiya ebe lumagila. Ebema: ebete idoko tetelo
kebe kuba tanalo kosiyodilonile ebe mabuma:
tepo temeteme kawonomoma: eda:lo, ebete 30
siliba mani Yu watowatopiatamo kowadaete
na:pegiya,
4 "Na kuba osiyodilonimo. Na tuputupu lumag-
inomo la:imano kotamo iyatinimo."

Ebene watowatopiate ebeno tabo eba wiyalo
negeliya, "Ebe aimano tanaloa:, a:ma: a:ka:tuwa:
a:imano tanalola."
5 Ebe tetelo Yudasite ebe mani Godoko Ama-
mateno Iya Moto guamo ebo niyaleka:midiya,
ebene ebete tote ebeno kuwokoba:mo
ale nema:midaote ebe a:ka:tuwa: ebe ebo
nanakapumiya.

6 Ebema: Yu watowatopiate ebe mani eba uwa-
tolelo ma kunu geliya, "Totomu tabote talena
iyatiamena ale me mani Godokono maniago
kapiyakobi ka:midilima:, mabu me mani lumagi
anakapumi manila."
7 Ebene iba:te tabo ma kunu iyatiya, "Modobola
a me maniamo Kalili Osiyodiloledawano Damela
kelaemalema:, ebene kapela epate Yelusalema
kawo duliyomololo da:pa:elaonakoma:na:, ale ibi
me damelamo balomonakoma:."
8 Ebema: ebe tetene wagilimite me teta:mo
pemaiga epate ebe damela Kalima Wiya Dame-
lama: ka:mina, mabu dopamo iba:te ebe mani-

amo lumagi anakapumite ebeno kalima opamo ebo ka:ka:liya.

9-10 Iyalo tetelo Godokono woki awokalimidawa Yelemayate tabo ma kunu giya, “Isalaela epate 30 siliba mani uwatete negeliya, ‘Me Godokono wokodawano wiyala.’ Ebema: Kawodawa Godote na Yelemayako keba kunu kananile epate ebe maniamo kebe tanalo na:kosiyodiloma:na:, iba:te nanitabolo eba kunu osiyodiliya, iyo, iba:te ebe maniamo Kalili Osiyodiloledawano Damela lawiya.” Ebema: me tanalo nanitabola, Ya:suko tetelo Yu watowatopiate ebe damela maniamo delawiya, ebe tetelo Godote Yelemayado dopamo degiya ebe tabote nanitabonomoma: ebo ediya.

Paeletete Ya:sukono Tanaloma: Ebe Dalatediya
Mak 15.2-5; Luk 23.3-5; Yon 18.33-38

11 Ebene Ya:sute kapela Kawo Elawodubu Paeletekono ololo apulo eba utitalo, ebete ebe ebo alatediya, “A:ma: Yu epono Kawo Elawodubula:ka:?”

Ya:sute negiya, “A:ma:le ebe ebe geata.”

12 Ebene Godotamo kalimagono ikameopino watowatopi ega:walo kawokawo dubu epetapi, iba:te Ya:sukono tanaloma: negelitiya ebete iyaiya kubakuba tanalo osiyodilolenami. Ebe tetelo Ya:sute wiyasiya tabo kegiya:.

13 Ebene Paeletete ebetamo negiya, “Iba:te negelita a:ma: kawokawo kuba tanalo bilibilinomo osiyodiloliata. Ibino tabo gela na:kolowiawita?”

14 Wiyasiya Ya:sute kapiya tabo da:peso idi
kegiya:, ebema: kapela Kawo Elawodubute ka-
wonomamo anoaniya.

Paeletete Ya:suko A:eamo Dalibiya
Mak 15.6-15; Luk 23.13-25; Yon 19.1-16

15 Ebe tete epono osiyodilo tanalo ma kunula,
ulama bilibilinomo magumulo Yu epono
Aduga:la Soliyomu tetelo ibi bilibilinomate idoko
motolo kapiya lumagi mailamo deka:minakiya,
kapela Kawo Elawodubu Paeletete ebe lumagi
ebeno kuba wiyane gito alibonaki.
16 Ebe tetelo lumagi idite idoko motolo okoli-
nami, ebeno mailo Balabasitela ega:walo ebete
kebe kawokawo kuba kosiyodiloliyale epo iy-
atawala.
17 Ebema: epate Paeletetamo dapaladabutiya
ebete ibi nanaliya, “La: ubila:ka: nale Balabasiko
ebeno kuba wiyane gito aliboma:? O la: ubila:ka:
Ya:suko, epetapiate ebe Kelisoma: deka:mina?”
18 Paeletete me tabo negiya mabu ebete
iyatawiya Yu epo epetapiate Ya:sutamo
nekalakalautiya, wiyasiya ibino watowatopiate
ebe mabuma: dowaote ebe gito magaiya, iyo,
iba:godolo nanitabo tanalo puliyala, kitaniya:.
19 Ebe tetelo Paeletete tabo anagiyamida bailo
eba okolitalo, ebeno kamiyalete ebetamo tabo
eba palibolo na:pegiya, “A:ma: me tuputupu
dubunomotamo tanalo idi ako-osiyodilala:, mabu
na ka:lo idokolo ebe mabuma: iyolo temeteme
kawonomo elawenakamo.”
20 Wiyasiya Godotamo kalimagono ikameopino
watowatopi ega:walo kawokawo dubu epetapi,

iba:te tabo gela magumulo epo epetapi bilibilinomatamo elawo ikalamiya, iba:te Paeleteko kanama: ebete Balabasiko igilamo gito alibote wiyasiya Ya:suko kanakapuima:.

21 Ebene kapela Kawo Elawodubute iba:tamo walo na:kegiya, “Me netewapi magumulo nale poko gito nakalibomo?”

Iba:te ebetamo nowamiya, “Balabasiko gito naliba!”

22 Paeletete iba:tamo negiya, “Me Ya:suko epetapiate ebe Kelisoma: degelana, nale ebe keba kunu nakamitimo?”

Ibi bilibilinomate negeliya, “Kewa olotolowamo tupuguima:wete, ikoko nanagilamolema:!”

23 Ebene Paeletete negiya, “Beda: mabuma:? Ebete beda: kuba kosiyodilile?”

Wiyasiya iba:te kawonomamo gelatepaolo walo na:kegeliya, “Kewa olotolowamo na:tupuguima:!”

24 Ebe tetelo Paeletete iyatawiya iba:te ebeno tabo kelawitiya: wiyasiya gowela tanalote maigiti. Ebe mabuma: ebete obo lawete epo bilibilinomono ololo apulo koto eba ukulalelo negiya, “Me tuputupudawano kalima ka:ka:liya tanalote naimano kubama: a:keda:mene, la: a:ka:tuwa: la:imano kubala!”

25 Epo bilibilinomate wiyasiya negeliya, “Modobola! Ebeno kalima ka:ka:liya mabuma:, a ega:walo aimano guda:go ebe kuba wiya kelaemalema:!”

26 Ebema: Paeletete Balabasiko idoko motone gito alibiya, ega:walo ebete gowelaopi

nanaliya iba:te Ya:suko pa:ka:pa:ka:mo ka:na:ma:ga:midaoma:. Ebene ebe tanalo dolopoligiya ebete Ya:suko gowelaopiatamo gito ikalamiya, iba:te ebe kewa olotolowamo tupuguimite ikoko kanagilamolema:.

Gowelaopi Dubate Ya:suko Dekalakalatitiya
Mak 15.16-20; Yon 19.2-3

27 Ebe tetelo Paeletekono gowelaopi dubate Ya:suko Loma gabamanino kawo moto guamo magatate ibino gowelaopino taneba dubu bilibilinomate iba:go ebo naladabutiya.
28 Iba:te Ya:suko eba kalakalatelo ebeno kalikunomo pekanamete wiyasiya wiya kawonomo kalimakalima kaliku ebetamo ebo pulimiya.
29 Ebene iba:te moeagono ale nelawete anagogobeyamidaolo a:dete Ya:sukono watamo gito pulimiya, ega:walo iba:te gaubu ebeno tumudi kotamo iyatimiya, kawo elawodubuno elawo awokalimino gaubu keba kunula:ka: eba kunu. Ebe tetelo iba:te ebe kalakalatelo ibino pupamo ilukulite ebetamo eba tudila:olo negeliya, “Eiye! Yu epono Kawo Elawodubu, a:ma: niyata!”
30 ebene iba:te ebetamo kowe meolete, ebeno gaubu laemete watolo ebo anagalimiya.
31 Iba:te ebe kalakalate dolopoligiya, kalimakalima kaliku ebeno apene pekanamete ebeno kalikunomo walo gito ka:pulimiya, ebene iba:te ebe a:e baiamo nemagatiya kewa olotolowamo ebe ka:na:tupuguima:.

Gowelaopiate Ya:suko Kewa Olotolowamo Da:tupuguimiya
Mak 15.21-32; Luk 23.26-43; Yon 19.17-27

32 Iba:te kawo duliyomolone eba tolamitalo
gowelaopiate Sailiniya duliyomolo dubu idi Sai-
monoko numite ebo nelawiya Ya:sukono kewa
olotolowa kaguwataema:.
33 Ebene iba:te Gologota damelamo nemaimiya,
ebe damelano mailo magumu ebe 'Wato Goala.'
34 Ebolo iba:te elawo da:imi obo ega:walo teme-
teme olowia:no kaka mulamula adabulatelete
Ya:sutamo dikamiya, ebete kela:mo alatipite gito
atepiya.
35 Ebe tetelo gowelaopiate ebe kewamo
tupuguimite ikoko ebo anagilamolemiya, ebene
iba:te ebeno kaliku iyaiya alabaoema: nokola
egege iyalekeolo kalakala tanalo osiyodilote,
36 opolo ilukulite ebe ebo umitiya.
37 Ebe tetelo iba:te Ya:sukono wato unu apuamo
ebeno a:e mabu awokalima: tabo ma kunu aku-
loliya, "Me Ya:suko ebe Yu epono Kawo Ela-
wodubula,"
38 ega:walo iba:te pilo dubu netewa Ya:suago
iyaiya kewamo akotupuguilamiya, idi tumudi
apuamo, idi pele apuamo.
39 Ebene piyate ebe gabodo da:petolamitiya
iba:te Ya:suko malogolo nekalakalatitiya, iyo,
iba:te ibino wato wadegelatelelo
40 negelitiya, "Eiye! A:ma: Godokono Moto
anabulima:wete netewa-kapiya egelalo walo
etema: degeawia, a:ma: ebe lumagilata! A:ma:
a:ka:tuwa: a:imano igilo na:mula:! A:ma:
Godokono nani Guduma: deda:wena, a:ma: kewa
olotolowa unune na:piwisiga!"
41 Ebe tetelo Godotamo kalimagono
ikameopino watowatopi, ega:walo Godokono

Totomu iyatulamepi, ega:walo kawokawo dubu
epetapi, iba:te Ya:suko atumu kalakalatelo
na:kegelitiya,
42 “Ya:sute epo epetapino olalati tanalo
mula:lelamenaki, wiyasiya ebe a:ka:tuwa:
ebeno igilo mula:ma: modoboa:! Ebete Isalaela
epono nani Kawo Elawodubuma: deda:na,
modobola ebete kewa olotolowa unune opamo
na:piwisigana, iyo, ale ebe tanalo umite ebe
nanitabokobi ebo ka:midimalema:!
43 Ebete negenako, ‘Na Godoko nanitabokobi
na:midinamo, ega:walo na ebeno Gudula,’
ebema: Godote ebetamo nekalakalataleka: ebete
ebeno igilo ba:mula:mena:!”
44 Ebe tetelo eba:go da:tupuguilamiya, ebe pilo
dubu netewate atumu Ya:suko malogolo kuba
tabo na:kegelitiya.

Ya:sute Da:eni
Mak 15.33-41; Luk 23.44-49; Yon 19.28-30

45 Ebene egelate tuli teta:mo dutiya opo ka-
wonomote ebo idokiya. Ebe tetelo idokote ege-
lano alo eba mula:lo egelate a:iwate kela:mo
a:niwisigatepani, egela tuli tetene wagilimite 3
koloko uwomuamo.
46 Ebene Ya:sute Yu epono tabamo
kawonomamo negeni, “Elai, Elai, lama
sabakatani?” me tabono magumu ma kunu
itana, “Naimano Godo, naimano Godo, na a:ma:le
beda:ma: katepana:wa:?”
47 Epetapi ebolo da:pola:niya iba:te ebeno tabo
olowinate negelaniya, “Me dubute Elayako ebe
ka:mina!”

48 Ebe tetenomolo ibi magumulo kapiya
dubute na:puliganate, umago kaka da:imi
obamo naduba:midanate pudamo namogotenate
Ya:sutamo ebo nikameni.
49 Wiyasiya epetapiate negelaniya, “Iyaiya,
a kuma:tepiye! Elayate pete ebeno igilo
da:ba:pa:mula:emene.”
50 Ebe tetelo Ya:sute kawonomamo walo
kegepatenate a:enomo ebo a:eni.
51 Ebene Godoko Amamateno Iya Motono ka-
liku ubilite tulituliya bolegale unune wagilimi-
nate opamo ebo piwisigani, ega:walo mumulute
da:peni iyaiya maboele nokola damelate eba bo-
laliyaolenalo,
52-53 epo epetapino a:elao bobote a:ka:tuwa:
ebo bolaliyaoleniya. Ebema: nanitabola, Ya:sute
a:e magumune da:kemaigiya, ebe atu tetelo
kebe tuputupupiate dopamo da:elaiya Godote
ibi epetapi a:e magumune atumu eba kowadi-
palatelelo, iba:te ibino iyaiya nokola bobo magu-
mune ibino apa:go ebo pemaimiya, iyo, iba:te
Yelusalema kawo duliyomolamo nemaimiote ibi
a:ka:tuwa: ibino tanalo epatamo ebo nawokalil-
amoliya.
54 Ebene gowelaopino elawodubu ega:walo
ebeno opopi magumulo piyate Ya:sukono a:e
tanalo duminiya, iba:te mumulu ega:walo
anoano tanalo epetapi eba ulamenalo kawo
tole tanalonomago negelaniya, “Nanitabola, me
lumagi ebe Godokono Gudula!”
55 Ebe tetelo kamiyale epetapi bilibilinomate
Ya:suko uima: mulune putitataniya, Ya:sute Ga:lili
opone Yelusalema kawo duliyomolamo da:tiya

iba:te ebe eba waloma:talo ebe wadenomamo walubinatiya.
56 Ebe kamiyaleno taneba magumulo Magadala duliyomolodawa Ma:liko, ega:walo Ma:li idi ebeno gudi netewa Ya:imesiko ega:walo Yausesiko, ega:walo Sebedikono kamiyale ebete ebeno gudi netewa dalailamiya, miba:te pola:niya.

A:limitiya Duliyomolodawa Yausepete Ya:sukono Ape Nokola Bobo Magumamo Diyatini
Mak 15.42-47; Luk 23.50-56; Yon 19.38-42

57 Adimo tetelo inamabu bilibilinomago dubu idite na:peni, ebeno mailo Yausepete A:limitiya duliyomolodawala, ebe Ya:suko waloma:tadawa idila.
58 Ebe tetelo ebe dubute Paeletetamo tonate Ya:sukono ape lawenama: ebe dananani, Paeletete ebeno gowelaopi ebo nanaleni iba:te ebetamo kikamenama:.
59 Ebene ebete Ya:sukono ape lawenate oli keyakeya kalikamo auputinate
60 bobo magumamo ebo niyatini, ebe bobo ebe oli bobola, epate maboele nokola damela eba obobolo Yausepekonoma: iyalo osiyodilomiya. Ebe tetelo Yausepete kawo nokolanomo mupiamidanate bobo gigiyu nemopinate gito toni,
61 ebene Magadala duliyomolodawa Ma:liko ega:walo Ma:li idi, iba:te nokola bobo apulo eba okolionalo Yausepekono osiyodilole tanalo ebo ulamelemeniya.

Gowelaopiate Ya:sukono Bobo Datiliya

62 Egela idi ebe Yu epono wokoa: egelala. Ebe
tetelo Yu watowatopi ega:walo Pa:lisi tanebapi
epetapi iba:te Paeletetamo tolamete
63 ma kunu negeliya, “Kawodawa, ebe
elemasigi dubu Ya:suko ebete a:ea:no dopamo
negi, ‘Netewa-kapiya egelalo na a:ene
ka:kemaigamamo.’
64 A me tanalo eba malagidilolo, a ubila
a:ma: tabo negea gowelaopiate ebe nokola bobo
netewa-kapiya egelalo wadenomamo katila:ma:,
mabu diyala, ebeno waloma:tapiate ebeno ape
pilolo da:ba:pelaema:na:, ebene iba:te ma kunu
kegelama:na:, ebete a:ene a:kemaigi. Numa:,
dopo elemasigi tabote a temeteme ikaeami,
wiyasiya kebe tetelo epate me elemasigi tabo idi
nanitaboma: da:midima:na:, aimano temeteme
tanalote kawonomoma: keda:mene.”
65 Paeletete iba:tamo negiya, “Modobola, la:
bobo bai wadenomamo atila:ma: naimano gow-
elaopi epetapi nuwata:la:. Ebene la: a:ka:tuwa:
la:godolo wade woki da:pola:namene, la: eba
kunu nosiyodiliyala:.”
66 Ebema: iba:te bobo baiamo tolamete, bobo
demopiya ebe nokola unamo pukala ebo niyatiya
epate ologikapoma:, ebene iba:te bobo atila:ma:
gowelaopi ebo miyapiya.

28

Ya:sute A:ene Walo Da:kemaigiya
Mak 16.1-10; Luk 24.1-12; Yon 20.1-10

1 Ebene Yu epono wokoa: talena egela
dolopoligiya, Sande egelate eba waloutalo, Ma:li
Magadala duliyomolodawa ega:walo Ma:li idi,

iba:te kamiyale epetapiago nokola bobo uima:
ebo tolamiya.
2 Wiyasiya iba:te bobo baiamo nemaimia:no,
dopamo kawo mumulunomote piya, ebene
Kawodawa Godokono nopodawate Unu
Duliyomolone piwisigate, bobo demopiniya
ebe kawo nokola balamo pinimupiamidate ebe
nokola unulo okoliti.
3 Ebeno ololo molete da:la:uwa:mida keba
kunula:ka: eba kunula, ega:walo ebeno
pupuliono inamabuate keyakeyaibinomoma:
eba eda:omelo ebo pukuilamiti.
4 Ebe mabuma: bobo bai atila:pi dubate tole-
toleolo eba anakamiolo opamo gudite a:elaopimu
polamota:oniya.
5 Godokono nopodawate wiyasiya
kamiyala:tamo negiya, “La: akotoletola:la:!
Na iyatawala, la:le Ya:suko epate ebe kewa
olotolowamo da:tupuguimiya, ebe waditamata.
6 Ebe malo puliyala mabu ebe emaigaka, ebete
dopamo degi eba kunu! La: pelama:wete ebete
dekapitani ebe bai na:puma:la:.
7 Ebene la:le ebeno waloma:tapi samonomamo
nananala:la:, ‘Ya:sute a:e magumune
emaigaka. La: nolowiala:, ebete Ga:lili
opamo dopamo ka:tomene, la: tolama:wete
ebe ebo ka:nuimamota. Nanitabola, na
Godokono nopodawate me tanaloma: la: dopamo
analemata.’ ”
8 Ebema: iba:te bobo bai samamo atepate, kawo
tole ega:walo kalakala tanalote ibi eba uwatelo,
iba:te eba kunu puila:iya Ya:sukono waloma:tapi
kananalema:.

9 Iba:te eba tolamelo ebe tetenomolo Ya:sute
iba:go alugote iba:tamo negiya, “Niyaniyata!”
ebene iba:te ebeno dopo apulo opamo na:gudite
ebeno agowa eba na:wiyamidalemelo ebe ebo
namamatiya.
10 Ya:sute iba:tamo negiya, “La: akotoletoleala:.
La: tolama:wete, na dowaloma:enena ebe
naimano ekaki nananaliyala: iba:te Ga:lili opamo
na:tolaema:na:. Iba:te na ebo ka:nunaema:na:.”

Nokola Bobo Atila:pino A:da: Tabo Gela Tanalo

11 Ebene kamiyala:te Ya:sugodone eba tolami-
talo, nokola bobo atila:pi gowelaopiate kawo
duliyomolamo tolamete Godotamo kalimagono
ikameopino watowatopi ebo nanaliya, bobo bailo
demaimiya ebe tanalo bilibilinomo.
12 Ebene ebe watowatopiate Yu epono ka-
wokawo dubu epetapiago naladabutite tabo
ebo niyatiya gowelaopiatamo kawokawo mani
kikalamolema:.
13 Iba:te eba ikalamolelo negeliya,
“La: epo masigililo a:da: tabo ma kunu
na:negeliyala:, ‘Idokolo ale eba laonalo Ya:suko
waloma:tapiate pelamenate ebeno ape pilolo ebo
pelawa:diganiya.’
14 Ega:walo la: woki bilibilima: akoeda:oala:,
mabu kapela Kawo Elawodubu Paeleteko
me u lao tabo dolowimene, ale ebe
ka:negelebadimimalema: ebete la:tamo kuba
wiya ikalamekapoma:.”

15 Ebene gowelaopiate ebe mani uwatete, Yu
watowatopiate keba kunu kegeliye iba:te eba

kunu osiyodiliya, ebe mabuma: ebe a:da: elemasigi tabote Yu epono duliyomolo epetapi bilibilinomamo tiya, ka:lo ebe tabote iba:godolo bitana, kolopoligona:.

Ya:sute Uwomu Tabo Ebeno Waloma:tapiatamo Da:kiyawaiya

Mak 16.14-18; Luk 24.36-49; Yon 20.19-23; Ali 1.6-8

16 Ebene Ya:sukono 11 waloma:tapiate Ga:lili opamo gito tolamiya, Ya:sute ibi dopamo danaliya ebe damela ununomamo.

17 Iba:te ebe numite ebe ebo namamatiya, wiyasiya ebolo da:pola:niya ibi epetapiate woki bilibilima: eba eda:utalo nanitabokobi ka:miditiya:.

18 Ebene Ya:sute iba:tamo pete ibi ma kunu panaliya, “Godote iyalo tetelo elawo kawonomo natamo ikanamiya, ebeno Unu Duliyomololo ega:walo me opo kawonomolo ebeno ubi tanalo bilibilinomo kosiyodilolenama:.

19 Ebema: la: me opono iyaiya epo bilibilinomatamo tolama:wete ibi na waloma:enepima: na:na:midiliyala:. Ma kunu la:le ibi Nabiwi Godokono mailamo, ega:walo ebeno Guduno mailamo, ega:walo ebeno Talena Uliyanano mailamo obamo na:nowaduba:midaoliyala:,

20 ega:walo nale la: diyatulamoletiama, ebe tanalo bilibilinomo la:le ibi na:niyatulamoliyala: iba:te naimano tabamo ka:tudila:oma:. Umu numita:la:! Na uwomua: tetelo la:go bokolinamo, me opono uwomu tete da:nemaigamene ebe teta:mo.”

GODOKONO WADE TABO
The New Testament in the Fly River dialect of the Tabo language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Fly River) long Niugini

Copyright © 2006, 2023 The Bible Society of Papua New Guinea and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tabo (Fly River) (Tabo)

Dialect: Fly River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 4 Mar 2024
cbbd3ff2-0ca7-5896-b3fd-850bc0fd18b7